

**Чаго не хапае
Вользе
Няфёдавай**

МС

**Чыя
«нічыйная»
маёмасць**

МС

**Чым уразыць
сталічныя
пляжы**

МС

ЦЫТАТА ДНЯ

**Васіль ЖАРКО,
намеснік прэм'ер-міністра:**

«Сучасныя дэмаграфічныя ўмовы захавання і ўмацавання здароўя насельніцтва з'яўляюцца найважнейшай задачай любой дзяржавы. І эфектыўнасць яе сацыяльнай палітыкі вызначаецца паказчыкам працягласці жыцця грамадзян. Удасканаленне сістэмы аказання тэрапеўтычнай і кардыялагічнай дапамогі насельніцтву, распрацоўка эфектыўных метадаў прафілактыкі, дыягностыкі і лячэння пацыентаў з неінфекцыйнымі захворваннямі набываюць першараднае значэнне».

ISSN 1990 - 763X

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

№ 88 (28704)

11 МАЯ 2018 г.

ПЯТНІЦА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Родная газета на роднай мове
ЗВЯЗДА

9-24 стар.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

+TV ПРАГРАМА

ПРАЗРЫСТА-СОНЕЧНЫ НАСТРОЙ

Жыхарка Гродна
Юлія ГАРЧЫЧКА
на квітнеючым полі.

Фота БелТА.

Сем прыступак да ўзаемаразумення

Гамяльчанін Андрэй Антоненка зусім нечакана для сябе стаў вельмі папулярнай асобай. Са многіх сродкаў масавай інфармацыі пра яго раптам даведаліся тысячы людзей. А ўсё з-за таго, што суседзі па доме адмовілі 27-гадоваму хлопцу ў магчымасці бачыць свет не толькі праз манітор камп'ютара, але і сваімі вачыма.

Між тым сітуацыя з усталяваннем пад'ёмніка для інваліда, які самастойна не можа перасоўвацца ў прасторы, ідзе да завяршэння. На сённяшні момант з часткай жыхароў дома № 18 па вуліцы Народнага Апалчэння дасягнута дамоўленасць аб іх дазволе на ўсталяванне пад'ёмніка. Добраахвотна-прымусова сабрана неабходная колькасць галасоў «за». Як сумна жартуе сам хлопец, «выйду на вуліцу па амністыі».

СТАР. 4

Тамара і Андрэй АНТОНЕНКІ.

■ 3 іншага боку

РАДАСЦІ ПЕНСІЯНЕРА — УНУКІ І ГРАДКІ?

**Чаму гэта не так, і як дапамагчы пажылым
захаваць цікавасць да жыцця**

Нядаўна ў сталічным Цэнтры актыўнага даўгалецця спецыяльна для людзей пенсійнага ўзросту прайшло адмысловае мерапрыемства. На ім адбыліся сустрэчы з экспертамі па здаровым ладзе жыцця, прайшлі спартыўныя майстар-класы — заняткі ёгай, гімнастыкай, танцавальным фітнесам спецыяльна для людзей старэйшага ўзросту, якім нярэдка трэба захоўваць асцярожнасць пры фізічных нарузках. А Мінскае веласіпеднае таварыства арганізавала экспрэс-навучанне яздзе на веласіпедзе для дарослых і расказала, якую карысць для здароўя ён прыносіць...

«Старэнне — гэта не заўсёды сінонім немачы і хваробы, і жыццё пасля выхаду на пенсію можа і павінна быць поўным уражанняў, у тым ліку падораных спортам», — лічыць дырэктар Цэнтра актыўнага даўгалецця Дзмітрый КЛІМКОВІЧ. І шматлікія наведвальнікі, а калі дакладней, большай часткай наведвальніцы, што запоўнілі цэнтр у гэты дзень, цалкам з ім згодныя. Многія з іх і на пенсіі вядуць актыўны лад жыцця — вывучаюць камп'ютар і замежныя мовы, падарожнічаюць, займаюцца краязнаўствам, ходзяць на заняткі танцамі і ў паходы.

Але давайце паглядзім праўдзе ў вочы — такой актыўнай з'яўляецца толькі малая частка пажылых беларусаў. Так, яны разбіваюць нашы стэрэатыпныя ўяўленні пра жыццё на пенсіі, але нам нікуды не дзецца ад таго факта, што значная колькасць людзей сталага ўзросту, на жаль, гэтым стэрэатыпам адпавядае. Некаторыя прывыклі быць пасіўнымі, а з узростам яшчэ сталі з асцярогай ставіцца да ўсяго новага. І яны ўжо дакладна не пойдучы ні на які майстар-клас ці гурток. І тым больш, калі за яго яшчэ трэба плаціць.

СТАР. 4

БЕЗ СТРАТ І БЕЗ ДАТАЦЫЙ

На нарадзе ў Прэзідэнта ўчора разглядаўся далейшы лёс прадпрыемства «Гродна Азот». Гэта стала нагодай абмеркаваць і іншыя буйныя інвестыцыйныя праекты краіны, у тым ліку будаўніцтва АЭС. Закранулі і пытанні, якія, як раней акрэслівалася, патрабуюць пэўнай увагі, напрыклад вытворчасць спартыўнага інвентару і музычных інструментаў.

Што датычыцца менавіта «Гродна Азота», Прэзідэнт падтрымаў ідэю, якая яму прапанавалі, а менавіта: мадэрнізацыю існуючай вытворчасці і будаўніцтва новай. Зараз ідзе прапрацоўка абодвух варыянтаў і ацэнка рызык. У Беларусі вырабляюцца асноўныя мінеральныя ўгнаенні, якія выкарыстоўваюцца перш за ўсё ў сельскай гаспадарцы. «Але «Гродна Азот» важны і значны не толькі для хімічнай галіны рэгіёна, але і для краіны цалкам», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. Улічваючы тое, што колькасць насельніцтва пастаянна расце, запыт на сельскагаспадарчую прадукцыю будзе павялічвацца. Пры гэтым наша планета не гумавае: неабходна выкарыстоўваць існуючыя плошчы. «Таму актуальнасць павелічэння вытворчасці мінеральных ўгнаенняў пастаянна будзе расці», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

На вытворчасцях «Гродна Азота» вырабляюцца азотныя ўгнаенні,

аміак, метанол, капралактам і іншая хімічная прадукцыя. «Больш за палову вырабленых азотных ўгнаенняў пастаўляецца для сельскагаспадарчых арганізацый краіны, таму яго стабільная работа непасрэдна звязаная з эфектыўнасцю прадпрыемстваў галіны», — звярнуў увагу Прэзідэнт. Пры гэтым ён папрасіў далажыць, колькі азотных ўгнаенняў імпартаваў камбінат адпрацавалі больш за 30 гадоў і выпрацоўваюць практычна ўжо другі рэсурс. Тэхналогіі, якія выкарыстоўваюцца ў нас сёння на гэтым камбінаце, не дазваляюць паўнаватасна канкураваць з замежнымі вытворцамі аналагічнай прадукцыі. Таму ўзнікла аб'ектыўная неабходнасць сур'ёзнай мадэрнізацыі гэтага прадпрыемства», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Разглядаліся тры варыянты: мадэрнізацыя існуючай вытворчасці, будаўніцтва новай і рэалізацыя гэтых двух праектаў адначасова. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што галоўнае разлічыць, куды прадаваць прадукцыю і па якіх цэнах закупаць сыравіну. «Ёсць меркаванне, што кожны з гэтых варыянтаў звязаны з пэўнымі рызыкамі, якія могуць аказаць істотны ўплыў на эфектыўнасць праекта. Таму мы павінны ўважліва разгледзець усе аспекты і прыняць узважанае рашэнне, нацэленае на доўгатэрміновую перспектыву, — лічыць кіраўнік дзяржавы. — Мае патрабаванні вам вядомыя: ніякіх стратных

і датацыйных праектаў у краіне быць не павінна».

Старшыня канцэрна «Белнафтахім» Ігар Ляшэнка пасля нарады адзначыў для журналістаў, што Прэзідэнту было далажана пра прапрацоўкі па будаўніцтве новага азотнага комплексу. Вялікая ўвага была ўдзелена разгляду рызык рэалізацыі праекта, кошт якога складае крыху больш за \$1 млрд. Выручку разлічваюць атрымаць у памеры каля \$335 млн у год. Далейшая прапрацоўка праекта ідзе ў кірунку сыравінных рызык (кошту газу) і кошту крэдытных рэсурсаў. Калі гаварыць пра варыянт глыбокай мадэрнізацыі, то на гэта плануецца задзейнічаць уласныя сродкі і пазыкі прадпрыемства. Увогуле гэты праект ацэньваецца ў суму каля \$400 млн.

Гендырэктар «Гродна Азота» Ігар Бабыр нагадаў, што прадпрыемства складаецца з дзвюх пляцовак: «Гродна Азот» і «Завод Хімвалакно». У 2016-м сур'ёзна ўзраслі выдаткі, звязаныя з закупкай сыравіны, летась вытворчасць выйшла на бясстратную работу, а сённяшнія ўмовы, на думку гендырэктара, даюць падставы для таго, каб выйсці ў плюс і аднавіць плацежаздольнасць. Пры гэтым будаўніцтва новага комплексу дасць магчымасць пастаянна прысутнічаць на экспертных рынках з доўгатэрміновымі кантрактамі. А на мадэрнізацыю вытворчасці будзе магчымасць ствараць новыя віды ўгнаенняў.

Надзея АНІСОВІЧ.

Мікалай ШАРСНЁЎ:

«Будучыня за інтэграцыйнымі структурамі»

Старшыня Віцебскага аблвыканкама падчас прэс-канферэнцыі раскажаў пра тое, якой бачыць будучыню сельскай гаспадаркі, як на вёсцы замацаваць кадры, пра рамонт дарог і іншае.

Справы вёскі

Разважаючы пра сельскагаспадарчую галіну, старшыня аблвыканкама падкрэсліў, што чатыры створаныя аграрныя холдынгі (віцебскі, глыбоцкі, аршанскі, полацкі) працуюць і развіваюцца эфектыўна.

— На сёння кожны мае больш за 70 тысяч гектараў раллі. У іх склад увайшлі буйныя свінакомплексы, комплексы па адкорме буйной рагатай жывёлы, — адзначыў губернатар.

Адпаведны ўказ Прэзідэнта дазволіў аб'яднаць у адно цэлае вытворчасць, перапрацоўку і рэалізацыю гатовай прадукцыі. Такім чынам, з'явілася магчымасць працаваць па прынцыпе «ад поля да прылаўка».

Далучэнне стратных гаспадарак да гэтых інтэграцыйных структур дазваляе падтрымаць іх. Бо тут цэнтралізавана купляюцца новая тэхніка, ўгнаенні, паліва, вырашаюцца кадравыя пытанні.

Дарэчы, наконт кадраў. У чарговы раз губернатар агучыў гэтую праблему. Напрыклад, у акадэміі ветэрынарнай медыцыны каля 70 % студэнтаў — гараджане. Наўрад ці яны мараць працаваць у глыбінцы. Таму неабходна, каб у навучальных установах аграрнага профілю вучылася больш прадстаўнікоў вясковай моладзі. А для замацавання іх на першых працоўных месцах, плануецца значна павысіць ім заробкі. У прыватнасці, «Звязда» ўжо паведамляла, што ўжо зроблена ў жывёлагадоўлі, каб работнікі маглі зарабіць удвая больш.

Як падкрэсліў старшыня аблвыканкама, потым аналагічны падыход будзе рэалізаваны і па іншых напрамках сельскагаспадарчай вытворчасці. А далей — у іншых сферах: медыцыны, адукацыі і г. д. Плануецца вызначыць прыярытэты спецыяльнасці, запатрабаваныя на рынку працы.

Але кадры павінны адпавядаць сучасным рэаліям прафесійнага патрабаванняў. Таму акцэнт падчас навучання робіцца на павелічэнне талкасці практычных заняткаў. Напрыклад, на пасяўную запрашалі каля 700 будучых механізатараў. Наогул, калі раней практыка ў іх доўжылася пяць тыдняў, цяпер — 2,5 месяца.

— Чаму дзяўчына за тры месяцы на курсах атрымае пасведчанне кіроўцы, а хлопца на механізатара вучым 2,6 года? Пры гэтым ён не ведае новай тэхнікі, сельскагаспадарчых аграгатаў? — разважае Мікалай Шарснёў.

Трэба карэнным чынам мяняць падыходы ў навучанні, лічыць кіраўнік вобласці.

Што датычыцца збыту, на думку губернатара, у перспектыве павінна працаваць адна кампанія, якая павінна прадстаўляць сельскагаспадарчую прадукцыю вобласці. Гэта дазволіць эфектыўна канкураваць, каардынаваць работу асобна ўзятых прадпрыемстваў, каб яны не перашкаджалі адзін аднаму ў пошуку спажывоўцаў.

Дарогі трэба рамантаваць

Губернатар адказаў і на пытанне наконт рамонту дарог. Сёлета і ў наступныя пару гадоў прадуладжваецца рамонт амаль тысячы кіламетраў. Віцебшчына — адзіная вобласць у краіне, дзе дарога ў бок сталіцы не адпавядае сучасным патрабаванням.

— І ўвогуле, да Оршы трэба таксама пракласці сучасную дарогу, — падзяліўся думкамі губернатар.

Таксама ён закрануў тэму развіцця турыстычнай інфраструктуры. У прыватнасці, у вобласці каля дзвюх тысяч азёр.

— А на якое можна прыехаць з сям'ёй, каб адпачыць культурна: пакатацца на лодцы, пазагараць у добрых умовах? У гэтым пытанні яшчэ шмат чаго трэба зрабіць! — адзначыў губернатар.

Каб прыцягнуць інвестараў у турыстычную галіну, трэба стварыць інфраструктуру, упэўнены старшыня аблвыканкама, напрыклад, добраўпарадкаваць прыбярэжныя тэрыторыі.

Ён нагадаў, што на Віцебшчыне колькасць аграрных сядзіб перавышае 600. І яны вельмі запатрабаваныя землякамі і гасцямі з іншых абласцей, з замежжа.

— Прэзідэнт асабіста заклікаў развіваць сельскі турызм. І каб гаспадары плацілі мінімальны падатак. Час паказаў, што быў выбраны правільны падыход у гэтым кірунку, — падкрэсліў Мікалай Шарснёў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

■ Дыялог бізнесаў

Японскія перспектывы

Першы беларуска-японскі эканамічны форум праходзіць у Японіі. Ён праводзіцца з 9 па 11 мая ў Токіа і Осака. У мерапрыемстве ўдзельнічаюць больш за 200 бізнесменаў з дзвюх краін. На форуме праходзяць двухбаковыя сустрэчы на міністэрскім і рэгіянальным узроўнях, панэльныя дыскусіі, кантактна-кааперацыйныя біржы.

Беларуская дэлегацыя наведвае вядучыя японскія кампаніі і бізнес-асацыяцыі. На форуме таксама арганізавана міні-выстаўка беларускіх тавараў. Удзельнікі мерапрыемства могуць азнаёміцца з экспазіцыяй кнігі пра Беларусь, а таксама наведаць канцэрт беларускай дыяспары ў Японіі.

Як раскажаў БелТА Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Беларусі ў Японіі Руслан ЕСІН, сярод беларускіх

удзельнікаў форуму ёсць прадстаўнікі прадпрыемстваў цяжкай і лёгкай прамысловасці, вытворцы фармацэўтычнай прадукцыі, мяса-малочнай і кандытарскай галін. Частка гэтых беларускіх кампаній ужо паспяхова супрацоўнічае з японскімі партнёрамі, але некаторыя прадпрыемствы робяць свае першыя крокі па выбудоўванні адносін. Пасол таксама адзначыў, што, нягледзячы на тое, што аб заключэнні кантрактаў пакуль гаварыць рана, японскі рынак для беларускіх прадпрыемстваў з'яўляецца перспектыўным. Паводле яго слоў, у працэсе прасоўвання беларускіх тавараў у Японію мясцовыя спажывоўцы прынялі іх пазітыўна. У тым ліку размова ідзе і аб харчовай прадукцыі: сырах, алкаголі, кандытарскіх вырабах, шакаладзе

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦА

FORBES НАЗВАЎ СІ ЦЗІНЬПІНА САМЫМ УПЛЫВОВЫМ ЧАЛАВЕКАМ У СВЕЦЕ

Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін упершыню за пяць гадоў саступіў лідарства ў спісе самых уплывовых людзей свету па версіі Forbes. У абноўленым рэйтынгу, прадстаўленым на сайце выдання, на першым месцы размясціўся старшыня КНР Сі Цзіньпін. Пуцін зрушыўся на другую пазіцыю, а прэзідэнт ЗША Дональд Трамп стаў трэцім. У дзясятку рэйтынга таксама ўвайшлі канцлер Германіі Ангела Меркель, заснавальнік Amazon Джэф Безас, Папа Рымскі Францыск, заснавальнік Microsoft Біл Гейтс, наследны прынц Саудаўскай Аравіі Мухамед бен Сальман, прэм'ер Індыі Нарэндра Мадзі, сузаснавальнік Google Лары Пейдж.

У МАЛАЙЗІІ ПАДВЯЛІ ВЫНІКІ ПАРЛАМЕНЦКІХ ВЫБАРАЎ

Апазіцыйная кааліцыя Малайзіі «Альянс надзеі» атрымала простую большасць у парламенце па выніках праведзеных парламенцкіх выбараў, сведчаць даныя на сайце выбарчай камісіі краіны. «Партыя народнай справядлівасці» атрымала 104 парламенцкія крэслы, «Партыя дэмакратычнага дзеяння», якая таксама выступала на выбарах у складзе аб'яднання, — дзевяць крэслаў. Такім чынам, апазіцыйная кааліцыя па выніках галасавання зойме 113 месцаў у заканадаўчым органе краіны, кіраўнічы «Нацыянальны фронт» — 79. Дарэчы, для фарміравання ўрада партыі неабходна атрымаць 112 парламенцкіх крэслаў.

ТРАМП І КІМ ЧЭН ЫН СУСТРЭНУЦА Ў СІНГАПУРЫ

Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп і кіраўнік КНДР Кім Чэн Ын правядуць перагаворы ў Сінгапуры, паведамляе CNN са спасылкай на крыніцы ў адміністрацыі Белага дома. Чыноўнікі ўжо атрымалі адпаведныя распараджэнні і інструкцыі па падрыхтоўцы сустрэчы. У найбліжэйшыя дні Вашынгтон павінен афіцыйна абвясціць пра месца і час перагавораў Трампа з Кім Чэн Ынам. Горад для гістарычнай сустрэчы абраны невыпадкова. З аднаго боку, у Сінгапура даўнія сувязі з ЗША, а з другога, у горадзе ёсць пасольства Паўночнай Карэі. ЗША раней адхілілі варыянт сустрэчы Трампа і Кім Чэн Ына ў памежным Пханмунджоме ў дэмілітарызаванай зоне паміж КНДР і Рэспублікай Карэя.

ГУБЕРНАТАР ГАВАЯЎ АБВЯСЦІЎ РЭГІЁН ЗОНАЙ СТЫХІЙНАГА БЕДСТВА

Губернатар штата Гаваі Дэвід Іге абвясціў раён Пуна зонай стыхійнага бедства ў сувязі з наступствамі вывяржэння вулкана Кілаўэа на ўсходзе вострава. Пра гэта гаворыцца ў «Твітэры» кіраўніка штата. Як паведаміў губернатар на прэс-канферэнцыі, дапамога федэральнага ўрада можа спатрэбіцца для эвакуацыі жыхароў з дапамогай верталётаў, якіх у Гаваі няма ў дастатковай колькасці. Акрамя таго, падтрымка патрэбная, каб звесці да мінімуму шкоду эканоміцы вострава і аператыўна ліквідаваць наступствы стыхіі. Геалагічная служба ЗША папярэдзіла, што на працягу найбліжэйшых тыдняў можа адбыцца чарговае вывяржэнне Кілаўэа. Дарэчы, гэта самы малады з наземных гавайскіх вулканаў і адзін з найбольш актыўных дзейных вулканаў на Зямлі.

ДЗЕЛЯ РАЗУМЕННЯ ТВОРЧЫХ ПРАЦЭСАЎ

Міністэрства інфармацыі і Беларускі саюз мастакоў заключылі пагадненне аб супрацоўніцтве.

Дакумент мае на мэце папулярызацыю сучаснага мастацтва і павышэнне агульнага культурнага ўзроўню насельніцтва праз сумесныя праекты. Пра гэта расказаў міністр інфармацыі Аляксандр Карлюкевіч.

— Пагадненне арыентуе нас на сумесную працу, звязаную з грамадска-сацыяльнымі праектамі, якія асвятляюцца медыйнай супольнасцю, і з той сацыяльнай і творчай работай, якая разглядаецца ў межах працы Беларускага саюза мастакоў. Як прыклад: з дапамогай СМІ нам удалося прыцягнуць грамадскасць да распрацоўкі талісмана II Еўрапейскіх гульняў. Зараз мы спадзяёмся, што пэўныя карэктывы ў ідэю талісмана ўносяць прафесійныя мастакі. На чарзе таксама цэлы шэраг агульных конкурсаў, якія атрымаюць

Фота Юліяна ПРЭСЦАКАГА

такую ж шырокую інфармацыйную падтрымку, — запэўніў міністр.

Рыгор СІТНИЦА, старшыня Беларускага саюза мастакоў, адзначыў, што пагадненне найперш дасць грамадству веды і разуменне мастацкіх працэсаў, якія ў нас адбываюцца ў краіне. Гэта асабліва актуальна, бо сёння большасць жыхароў краіны адарвана ад сучасных павеваў выяўленчага мастацтва. Катастрафічна не хапае якаснай аналітыкі, якая

разглядала б творчасць у гістарычным і агульнакультурным аспектах. Між тым многа працы зроблена ў асвятленні мастацкіх працэсаў і трэба, каб занятая ў гэтым кірунку людзі адчулі падтрымку і вартасць сваёй працы.

З азначанай праблемы нарадзілася ідэя рэспубліканскага творчага конкурсу на найлепшае асвятленне ў СМІ тэмы мастацтвазнаўства і мастацкай крыткі. Да ўдзелу ў ім прымаюцца работы, апублікаваныя ў СМІ, альбо

сюжэты, якія выйшлі ў тэлевізійны ці радыёэфіры, размешчаныя на сайтах у даменнай зоне .by на працягу 2018 года на беларускай або рускай мове.

— Усяго намі вылучана чатыры намінацыі. За асабісты ўклад будучы ўшанаваныя дзеячы, што значную частку жыцця і сіл прыклалі на асвятленне і вывучэнне працэсаў выяўленчага мастацтва. У другой і трэцяй намінацыях плануем узнагароджваць аўтараў за аналітычнае асвятленне мастацкай падзеі або за аналітычнае асвятленне творчасці пэўнай асобы. Чацвёртая намінацыя будзе звязана з разглядам навуковых работ у галіне мастацтвазнаўчай крыткі, — паведаміў старшыня Беларускага саюза мастакоў.

Умовы конкурсу будучы размешчаны на сайтах Беларускага саюза мастакоў і Міністэрства інфармацыі. Пераможцы акрамя дыпламаў могуць разлічвацца і на матэрыяльную ўзнагароду.

Рагнеда ЮРГЕЛЬ.

■ Чулі?!

Спартсмены прагаласавалі за Домрачаву

Чатырохразовая алімпійская чэмпіёнка атрымала прыз за спартыўную высакароднасць ад Міжнароднага саюза біятлістаў (IBU).

Гэтую ўзнагароду было вырашана ўручыць Дар'я на выніках гала-савання атлетаў, якія выступаюць на Кубку свету. «Дар'я Домрачавы атрымала прыз за спартыўную высакароднасць дзякуючы свайму ўчынку на этапе Кубка свету ў італьянскім Антхольцы», — растлумачылі ў IBU. Аналагічнага прыз таксама ўдастоіўся нарвежца Яханэс Цінэс Бё. Нагадаем, падчас гонкі пераследу Дар'я Домрачавы і італьянка Даратэя Вірэр змагаліся за другое месца пасля заключнай стральбы. Перад паваротам на фініш беларуска наступіла на лыжную палку Даратэі, і тая засталася толькі з адной. Дар'я Домрачавы, убачыўшы гэта, вырашыла не апырэдджаць італьянку і фінішавала трэцяй.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Фота БелТА.

■ Абітурыент-2018

НА «ПРАКТЫЧНУЮ ПСІХОЛОГІЮ» БЕЗ ЦТ НЕ ПАСТУПІШ

Што змянілася для выпускнікоў педагогічных класаў?

Пералік педагогічных спецыяльнасцяў, на якія выпускнікі профільных педагогічных класаў і груп маюць права паступаць без уступных іспытаў, быў скарачаны. Адпаведнае рашэнне змяшчаецца ў пастанове Міністэрства адукацыі № 24 ад 14 красавіка 2018 года, апублікаванай на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале.

Нагадаем, што летась упершыню навучэнцы педагогічных класаў і груп атрымалі права паступаць у ВНУ на 38 педагогічных спецыяльнасцяў без здачы ЦТ, толькі па выніках гутаркі. Праўда, такая льгота давалася не ўсім, а толькі тым з выпускнікоў профільных педкласаў, у каго ў атэстацыі па ўсіх прадметах былі адзнакі ад 7 да 10 балаў, а па профільных прадметах, якія вывучаюцца на павышаным узроўні, — не менш як 8 балаў. Гэта патрабаванне задавала даволі высокую планку. Да таго ж вучні павінны былі атрымаць для паступлення разгорнутую характарыстыку-рэкамендацыю педагогічнага савета ўстанова адукацыі.

На калегіі Міністэрства адукацыі, дзе падводзіліся вынікі прыёмнай кампаніі, рэктар БДПУ Аляксандр ЖУК паведаміў, што ў 2017 годзе студэнтамі ВНУ сталі 672 выпускнікі педагогічных класаў з 1350 чалавек, гэта значыць палова. З іх 369 чалавек (каля 55 %) вучацца ў ВНУ, якія рыхтуюць спецыялістаў

для сістэмы адукацыі. Непасрэдна на педагогічныя спецыяльнасці паступілі 230 выпускнікоў педкласаў, дзве траціны з якіх скарысталіся правам льготнага паступлення (166 чалавек, або 72 %). Адпаведна, амаль траціна (64 чалавекі) была залічана на педагогічныя спецыяльнасці па выніках ЦТ.

Права паступаць без экзаменаў у галоўны педагогічны ўніверсітэт краіны скарысталіся 107 выпускнікоў педагогічных класаў, і яшчэ 23 чалавекі паступілі ў БДПУ па выніках цэнтралізаванага тэсціравання. Магчыма, кагосьці адмовіцца ад ільготы прымусіла перспектыва пяцігадовай абавязковай адпрацоўкі на тым месцы, куды цябе размяркуюць... Гэта даволі жорсткая ўмова, якая ставіць вельмі моцныя абмежаванні на тым месцы, куды цябе размяркуюць... Гэта даволі жорсткая ўмова, якая ставіць вельмі моцныя абмежаванні на тым месцы, куды цябе размяркуюць... Гэта даволі жорсткая ўмова, якая ставіць вельмі моцныя абмежаванні на тым месцы, куды цябе размяркуюць...

Рашэнне аб скарачэнні пераліку педагогічных спецыяльнасцяў, на якія можна паступаць без экзаменаў (па выніках гутаркі), стала для многіх нечаканасцю, тым больш што рэгістрацыя на ЦТ ужо распачалася. У прыватнасці, з мінулага года пераліку зніклі 8 спецыяльнасцяў: «Гісторыя і сусветная мастацкая культура», «Гісторыя і экскурсійна-краязнаўчая

праца», «Выяўленчае мастацтва і камп'ютарная графіка», «Музычнае мастацтва, чарчэнне і народныя мастацкія промыслы», «Музычнае мастацтва, рытміка і харэаграфія», «Музычнае мастацтва і сусветная мастацкая культура», «Лагапедыя» і «Практычная псіхалогія». Разам з тым у пераліку засталіся, напрыклад, такія спецыяльнасці, як «Гісторыя і грамадазнаўчыя дысцыпліны», «Сурдапедагогіка» і «Тыфлапедагогіка», «Сацыяльная і псіхалага-педагогічная дапамога», дзе конкурсы звычайна меншыя.

У любым выпадку ўсім абітурыентам варта паўдзельнічаць у ЦТ, бо гэта найлепшы спосаб паглядзець на свае дасягненні на фоне іншых прэтэндэнтаў на студэнцкі білет. Да таго ж, маючы на руках сертыфікаты, можна адчуваць сябе больш упэўнена і выбіраць паміж ВНУ, бо тая ж «гісторыя» ёсць не толькі ў БДПУ: гісторыкаў рыхтуюць і ў БДУ, і ў рэгіянальных універсітэтах.

А тым, хто ўсё ж вырашыць скарыстацца льготай, варта нагадаць, што тэрміны падачы дакументаў для выпускнікоў профільных класаў педагогічнай накіраванасці, якія паступаюць на педагогічныя спецыяльнасці пасля праходжання гутаркі, — з 12 па 14 ліпеня (як для асоб, якія паступаюць на «бюджэт», так і на платнай аснове). У 2018 годзе педагогічныя класы і групы выпускаюць 2230 сваіх выхаванцаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

МІНГАРВЫКАНКАМ І АБЛВЫКАНКАМЫ ЗАЎСЁДЫ НА СУВЯЗІ

Традыцыйныя прамыя тэлефонныя лініі пройдуць у суботу, 12 мая, з 9.00 да 12.00. Іх правядуць:

намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Алег Іванавіч ВЯЛІЧКА. Тэл. 8 016 221 31 21;
кіраўнік спраў ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Аляксандр Уладзіміравіч СЫСОЕЎ. Тэл. 8 021 222 22 22;
намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Уладзімір Аляксандравіч ПРЫВАЛАЎ. Тэл. 8 023 233 12 37;
намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Віктар Андрэевіч ЛІСКОВІЧ. Тэл. 8 015 273 56 44;
намеснік старшыні МАГІЛЁўСКАГА аблвыканкама Андрэй Міхайлавіч КУНЦЭВІЧ. Тэл. 8 022 250 18 69;
намеснік старшыні МІНСКАГА аблвыканкама Віктар Іванавіч СІРЭНКА. Тэл. 8 017 500 41 60;
першы намеснік старшыні МІНСКАГА гарвыканкама Фёдар Віктаравіч РЫМАШЭЎСКІ. Тэл. 8 017 222 44 44.

■ Супрацоўніцтва

Завод пагрузчыкаў і кітайскія інвестыцыі

Будаўніцтва новага прадпрыемства «Амкадор-Маш» пачалося ў пасёлку Калодзішчы Мінскага раёна

У цырымоніі закладкі капсулы ў падмурак будучага завода прынялі ўдзел першы намеснік прэм'ер-міністра Васіль Мацюшэўскі, памочнік Прэзідэнта Беларусі Аляксандр Косінец, памочнік Прэзідэнта — інспектар па Мінскай вобласці Ігар Яўсееў, старшыня Дзяржкаммаёмасці Андрэй Гаеў, старшыня Мінаблвыканкама Анатоль Ісачанка, пасол Кітая ў Беларусі Цуй Цымін і іншыя.

Генеральным падрадчыкам будаўніцтва завода выступае СІТІС Construction — даччыная кампанія карпарацыі СІТІС Group, адной з найбуйнейшых дзяржаўных інвестыцыйных кампаній Кітая. «Амкадор-Маш» будзе вырабляць франтальныя і ўніверсальныя пагрузчыкі грузападымальнасцю 2—5 тон, пагрузчыкі з тэлекапічнай стралой, трактары з шарнірна-счлененай рамай магутнасцю 250—600 конскіх сіл. На новым заводзе будучы выпускаць і гатовыя машынакомплекты для зборачных вытворчасцяў холдынга «Амкадор».

Планаваны сабекошт праекта складае каля 230 млн долараў, магутнасць вытворчасці — каля 6 тысяч машын у год. Прэзідэнт карпарацыі Ван Цзюнь падкрэсліў, што будаўніцтва завода паслужыць бліскучым прыкладам супрацоўніцтва дзвюх краін і адкрые новыя старонкі ў летапсе кітайска-беларускага сяброўства.

Старшыня савета дырэктараў таварыства «Амкадор» — кіруючая кампанія холдынга Аляксандр Шакуцін адзначыў, што завод плануецца ўвесці ў эксплуатацыю на працягу двух, магчыма, паўтара года. «Будзе выпускацца эксклюзіўная прадукцыя, яе плануецца ў асноўным экспартаваць у краіны Еўрасаюза, Азію, Афрыку, краіны былога Савецкага Саюза», — дадаў ён. Аляксандр Шакуцін таксама выказаў упэўненасць, што новае прадпрыемства стане адным з сімвалаў паспяховага ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва Беларусі і Кітая.

Праект прадугледжвае стварэнне 1350 працоўных месцаў. У бягучым годзе плануецца пабудаваць пяціпавярховы дом для работнікаў будучага прадпрыемства.

Сяргей КУРКАЧ

■ Надвор'е

А раніцай яшчэ халаднавата

Але ўдзень на выхадныя прыгрэе да плюс 25 градусаў

У наступныя двое сутак уплыў на характар надвор'я ў нашай краіне будзе аказваць антыцыклон, які раскінуўся над паўночна-заходнімі раёнамі еўрапейскай часткі Расіі. Антыцыклон сфарміраваны ў халаднаватым паветры, так што ў паўночна-ўсходніх раёнах нашай краіны па начах будзе даволі свежа, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Сёння ўдзень будзе пераважна без ападкаў. Максімальная тэмпература паветра ад плюс 18 да плюс 24 градусаў. І ў суботу будзе пераважна без ападкаў, толькі ўдзень у асобных раёнах па паўднёвым усходзе Гомельскай вобласці магчымы кароткачасовы дажджы. Раніцай у гэты дзень будзе сапраўды некампартна, бо халаднавата. Тэмпература паветра ўначы складзе ўсяго плюс 3—8 градусаў, але ўдзень будзе ўжо ад плюс 20 да плюс 25 градусаў.

У нядзелю пасвяжэе і ўдзень. Так, 13 мая, пад уплывам атмасферных франтоў уначы ў паўднёва-ўсходніх раёнах, а днём на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы, месцамі праграмяць навальніцы. Тэмпература паветра ўначы складзе 6—12 цяпла, а ўдзень будзе знаходзіцца ў межах ад плюс 16 па паўднёвым усходзе да плюс 23 градусаў па паўночным захадзе краіны.

Сяргей КУРКАЧ

Сем прыступак да ўзаемаразумення

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Намеснік кіраўніка адміністрацыі Чыгуначнага раёна Гомеля Надзея Куніцкая паведаміла, што ўжо знойдзена прадпрыемства, якое стане спонсарам усталявання механізма ў пад'ездзе, дзе жыве малады чалавек:

— Зварот Андрэя ўзяў пад асабісты кантроль старшыня Гомельскага гарвыканкама Пётр Кірычэнка. Мы правялі тлумачальную работу з грамадзянамі, яны ўсё зразумелі. Праз хуткі час Андрэй зможа выяжджаць на свежае паветра без праблем.

Хлопец дагэтуль выходзіць на вуліцу з дапамогай маці. Раней яна выносіла сына на руках і перасаджвала ў крэсла каля пад'езда. Але апошнім часам гэта стала зусім цяжка. Уявіце: малады мужчына ваżyць каля 80 кг + каляска 13 кг.

— Для нас на вуліцу выйсці — гэта сапраўднае выпрабаванне, — гаворыць маці Тамара Іванаўна. — Я, калі яго каляску скочваю, такое адчуванне, што ўрэшце разам звалімся. Падняцця — гэта наогул праблема. З-за таго, што ён трохі можа сам на нагах стаяць, я яго паднімаю па прыступках, стаўлю каля парэнчаў, бягу па каляску ўніз — гэта словамі не перадаць...

Тры гады таму сям'я пачала прасіць усталяваць пад'ёмнік у пад'ездзе, каб без пакут і наймаверных намаганняў пераадоляваць сем прыступак на першым паверсе. Спачатку ў раённым камунальным прадпрыемстве ім адмовілі. Кватэра была аформлена на бацьку, а Андрэй у ёй не быў зарэгістраваны. Бацька памёр, і хлопец уступіў у права на спадчыну. Юрыдычны бок праблемы вырашаны, але суседзі па пад'ездзе выступілі супраць пад'ёмніка. Паколік дом, у якім усё 27 гадоў пражывае хлопец, кааператывуны, для мантажу абсталявання неабходна згода ўсіх жыхароў шматкватэрнага дома, а не толькі пад'езда.

Насупраць дома, дзе жыве Андрэй, радком на лаўцы сядзяць мужчыны пенсійнага ўзросту. У момант, калі яго маці Тамара Іванаўна вычовае каляску з хлопцам на вуліцу, яны аўтаматычна назіраюць за дзействам. Ні ў кога не ўнікае жадання — нават пасля закліку — падысці, дапамагчы, нават тады, калі працэс паўтараецца ў адваротны бок. На пытанне, чаму яны супраць пад'ёмніка, адказваюць, адводзячы вочы:

— Мне ўсё роўна, але я супраць.
— Няхай робяць, толькі нічога не ламаюць.
— Галоўнае, каб у нас потым праблем не было.
— Каб нам было зручна.
— Там жа дзверы будуць змяшчаць.
— Нам усё роўна, а хто будзе плаціць?

— У іншых стаўце, а ў нас не трэба.
— Гэты пад'езд не прыстасаваны да усталявання пад'ёмніка — няўжо не зразумела?

Між тым ніхто з іх рэальна так і не ўяўляе, як пад'ёмнік выглядае насамрэч. Пры гэтым прадстаўнікі ўлады на сходзе паказвалі ім узоры, растлумачвалі, што плаціць не прыйдзеца і канструкцыйных змяненняў не будзе. Спрацаваў эфект масавай свядомасці, лічыць старшы выкладчык кафедры філасофіі, гісторыі, паліталогіі Беларускага ўніверсітэта транспарту, псіхолаг Таццяна Сасноўская:

— Спрацаваў эфект натоўпу. Нехта нешта сказаў, і ўсе астатнія далучыліся да таго, што недзе пачулі, і пачалі перадаваць адно аднаму. Навошта астатнім умешвацца і ісці супраць натоўпу?

А вось ужо зусім іншая сітуацыя ў іншым кааператывным доме, дзе жыве гамяльчанка Алена Гербаносенка. Дзяўчына па прычыне хваробы чацвёрты год перасоўваецца на калясцы. Алена спецыяльна для нас дэманструе, як працуе пад'ёмнік, аналагічны якому будуць усталяваць у пад'ездзе Андрэя. Механізм выступае ад сцяны на 10 сантыметраў і, як аказалася, нікому не перашкаджае. Дзяўчына кажа, што суседзі ставяцца да сітуацыі з разуменнем:

— Мне таксама давалося «прабіваць» дазвол на пад'ёмнік. У нас старшыня кааператыва хадзіла па пад'ездах і пераконвала людзей. Толькі некалькі чалавек не згадзіліся, але абсалютная большасць пайшла насустрач.

Тут жа ў пад'ездзе Алены мы спыняем імкліваю жанчыну ў дамашнім адзенні. Ірына шчыра здзіўляецца, што нехта можа быць супраць механізма, які робіць больш зручным жыццё інваліда.

І ўсё ж застаецца шэраг пытанняў, чаму такі доўгі і няпросты аказваецца шлях да інклюзіі не на паперы, а ў сапраўдным жыцці. Сёння слова «інклюзія» стала модным і ўжываецца паўсюдна. Даволі часта ўжо можна пабачыць, што перапрабляюцца ўваходы каля крам і іншых грамадскіх будынкаў — з улікам наведвання іх людзьмі з абмежаванымі магчымасцямі. Дарэчы, працэс рэальнага ўключэння людзей з інваліднасцю ў актыўнае грамадскае жыццё прадугледжвае прапрацоўку і ўжыванне пэўных рашэнняў.

А вось з гэтым існуюць праблемы. Ёсць законы, падзаконныя акты, матэрыяльныя (не)магчымасці, але ёсць і людзі. Тыя, каму пашанцавала не быць інвалідам. Іх не пераробіш толькі заклікам да міласэрнасці. Самы распаўсюджаны меседж-зварот да таіх, у тым ліку і ў інтэрнэце: «Ніхто не ведае,

што з табой ці тваімі сваякамі будзе заўтра! Ніхто ад інваліднасці не застрахаваны!». Заклік не спрацоўвае. Чаму?

— «Усе памруць, а я застануся». Людзі вераць у сваю асабістую бессмяротнасць, — растлумачвае асабліваасці такога стаўлення псіхолаг Таццяна Сасноўская.

Між тым вельмі многім людзям сем ці пяць прыступак у пад'ездзе не дазваляюць мець стасункі са светам. Тым, каму яны асабліва неабходныя. Абмежаванні ў іх жыцці больш чым дастаткова. Гэта датычыцца, аднак, не толькі саміх інвалідаў, але і іх сваякоў, непасрэдна звязаных адным ланцюгом з тымі, каму лёс наканаваў крыху адрознівацца ад іншых. Гэта значна ўплывае на псіхічныя працэсы, а не толькі на фізіялогію, гаворыць Таццяна Сасноўская:

— Такому чалавеку цяжка ўсё жыццё. У вас ёсць дзеці, якія апраўдваюць вашы чаканні. Хворае дзіця — гэта дзіця, якое не будзе цябе радаваць. Ты яму служыш без аддачы. Ты будзеш радавацца толькі таму, што яно не памерла і што яму сёння трохі лепш, чым учора. Тым, хто даглядае інвалідаў, штодзень трэба знаходзіць у сабе мужнасць. У іх ніколі не будзе цудоўнага заўтра. У іх штодзень — «дзень сурка». Гэтыя гераічныя людзі перманентна знаходзяцца ў дэпрэсіі, у напружанні.

Асноўная праблема стасункаў у тым, што людзі не супрацоўнічаюць, а змагаюцца. І ў гэтым выпадку ўсім трэба разабрацца з колішнімі крыўдамі і проста навучыцца жыць побач. І мірыцца з усімі фізічнымі і псіхалагічнымі асаблівасцямі абодвух бакоў. Для прыкладу: менавіта ў Гомелі зусім нядаўна жыла жанчына, сёння прызнаная святой. Гаворка пра Манефу Скопічаву. Яна таксама не мела магчымасці рухацца, але ж змагла стаць неабходнай тым, хто меў здаровыя ногі.

Тым часам і жыццё Андрэя Антоненкі напайняе не толькі вера ў хуткае ўсталяванне пад'ёмніка. Хлопец сам прапрацоўвае сайты для сяброў. На працягу апошніх дзесяці гадоў ён займаецца камп'ютарнай графікай. Гаворыць, пасля паспяховага заканчэння школы яму прыйшлося спасцігаць усё самастойна:

— Я займаюся дызайнам, стварэннем сайтаў, мастацкай апрацоўкай фатаграфій у фоташопе, раблю эскізы для друку на адзежы, займаюся мантажом відэа, а цяпер асвойваю праграму па напісанні музыкі... Захапіўся паліграфіяй і тыпаграфіяй. Малюю калажы і лагатыпы. Валодаю шматлікімі дызайнерскімі праграмамі. Ведаю тэхнічную англійскую мову.

Па словах Андрэя, ёсць шмат добрых бясплатных курсаў па рабоце з патрэбнымі

Так Андрэй цяпер вяртаецца дадому.

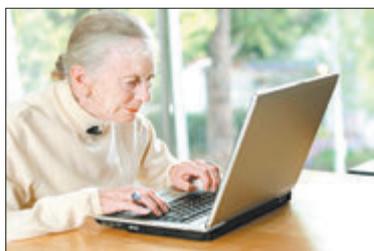
яму праграмамі ў інтэрнэце. Яны і дапамагаюць віртуальна выходзіць далёка за межы сваёй кватэры. Мара — урэшце зрабіць захапленне працай з пастаянным заробкам:

— Я спадзяюся, што хутка пачну выбірацца з дома самастойна, буду наведваць мерапрыемствы, хадзіць на сустрэчы групы актывістаў «Сёмы п'ялэстак», ды і проста часцей дыхаць свежым паветрам, мець стасункі з людзьмі. Для любога здаровага чалавека гэта штодзённасць, а для мяне стаць паўнапраўным членам грамадства — сапраўднае дасягненне. На працягу свайго жыцця я прывык змагацца і зразумеў, што, відаць, такое маё прызначэнне. Гэта ўвайшло ў звычку. Я прызроены пазітыўна, але час пакажа, як усё будзе.

Словы падтрымкі малады чалавек чуе зноў жа дзякуючы шматлікім стасункам у інтэрнэце. Гаворыць, прыемна, што суцяшаюць нават з-за мякы:

— З Аўстраліі былая суайчынніца напісала. Пастаянна пішуць з іншых гарадоў Беларусі і нават запрашаюць у госці. Мне здаецца, праблема сапраўднай інклюзіі сур'ёзная ў маштабе краіны. Я для сябе зразумеў, што ў гэтай сітуацыі ёсць нейкі сэнс, Боская воля. Важна, каб змяненні да лепшага былі не толькі ў маім жыцці, але ж і ў жыцці іншых людзей. Думаю, пасля гэтай сітуацыі знойдуцца людзі, якія вырашаць дамагацца ўсталявання пад'ёмніка і для сябе. Калі хаця б аднаму чалавеку дапаможа мая гісторыя, усё будзе не дарэмна.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Як зрабіць жыццё пажылога сваяка больш цікавым?

Каб не даць чалавеку скаціцца ў «дажыванне» (а дэпрэсія пажылых — вельмі распаўсюджаная праблема, гэта вам скажа любы псіхатэрапеўт), трэба ўсімі спосабамі падтрымліваць іх цікавасць да жыцця. Лепш за ўсё гэта могуць зрабіць тыя, хто любіць іх — блізкія людзі. А адным з такіх спосабаў могуць стаць камп'ютар і сацыяльныя сеткі.

«Мая бабуля ў 71 год завяла сабе акаўнт ва «УКантакце», — расказвае 21-гадовая студэнтка БДУ Крысціна Вашкевіч, якая працуе як валанцёр на розных мерапрыемствах. — Гэта проста выдатна,

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

РАДАСЦІ ПЕНСІЯНЕРА...

што цяпер ствараюцца праекты па камп'ютарнай адукаванасці пажылых людзей. Чалавеку нельга спыняцца ў сваім развіцці. Калі ў пажылога чалавека ёсць цікавыя занятыя, у яго знікае адчуванне, што яго дні праходзяць аднастайна і сумна і што яму нават няма чым падзяліцца са сваімі блізкімі, акрамя як скаргамамі на жыццё. Ён перастае адчуваць сябе абзаймаем.

Давайце паглядзім праўдзе ў вочы — актыўнай з'яўляецца толькі малая частка пажылых беларусаў. Так, яны разбіваюць нашы стэрэатыпныя ўяўленні пра жыццё на пенсіі, але нам нікуды не дзецца ад таго факта, што значная колькасць людзей сталага ўзросту, на жаль, гэтым стэрэатыпам адпавядае.

Вядома, мы не можам праводзіць увесь час са сваімі старымі — мы павінны працаваць, займацца хатнімі і іншымі справамі. Але можна пераламаць сітуацыю з іх адзінотай і адчуваннем бездапаможнасці, прычым для гэтага не патрабуецца нейкіх вялікіх ахвяр

з нашага боку. Досыць невялікай увагі, праўда, падысці да справы трэба будзе творча.

Напрыклад, займаючыся пакупкамі, можна ўспомніць і пра сваю бабулю. Яна ж не можа, як мы, ездзіць па крамах і часцяком нават паняцця не мае, што бываюць розныя маленькія штучкі, якія робяць наша жыццё больш зручным і прыемным. Некаторыя тавары — са сталічнага або з інтэрнэт-магазіна, якія мы даўно ўспрымаем як рэчы самыя звычайныя, могуць стаць для яе цэлым адкрыццём.

«Я проста ашчаслівіла сваю бабулю, падарыўшы ёй пачак капечных стыкераў (налепак), — расказвае Крысціна. — Яна любіць, каб ва ўсім быў парадак. Так, у яе ёсць агульныя сшытак, у якім бабуля, паслухаўшы радыё або тэлевізар, піша рэцэпты і розныя нататкі — патрэбныя тэлефоны, парады доктара і іншыя. Я зрабіла ёй у сшытку «рубрыкі», і яна цяпер не перапісвае туды адно і тое ж па два разы з нейкіх лісточкаў, а піша свае нататкі на калярowych стыкерах, і потым уклеівае іх у адпаведную рубрыку. Так у бабулі атрыма-

лася самая сапраўдная картатэка карысных звестак — і прытым вельмі яркая, каляровая! А яшчэ на стыкерах яна піша розныя запісачкі для сябе, каб чагосьці не забыць зрабіць, і расклеівае іх на бачных месцах — бо памяць ужо трохі стала падводзіць».

Можа, калі-небудзь мемуары вашай бабулі патрапяць у газету...

Часта бывае, што пажылыя сваякі раз за разам расказваюць нам адны і тыя ж аповеды пра сваё дзяцінства і юнацтва, і слухаць іх, пагадзіцеся, бывае ўжо проста немагчыма, а не слухаць — чакай крыўды. Але ж гэтыя ўспаміны на самай справе — вельмі каштоўная рэч. Можна прапанаваць пажылому чалавеку запісаць свае мемуары. Паверце, потым, праз нейкі час, чытаць іх вы ці хтосьці іншы будзеце з захапленнем. Калі бабулі або дзядулі цяжка запісаць — напрыклад, падводзіць зрок ці проста яны лічаць, што не майстры пісаць — дапамажыце ім

асвоіць дыктафон, гэтая функцыя зараз ёсць практычна ў любым тэлефоне. І хай пажылы чалавек надыйтоўвае свае ўспаміны...

Усё жыццё нашых бацькоў і бабуль з дзядулямі часцяком было барацьбой за выжыванне — нярэдка яны працавалі на знос, каб зводзіць канцы з канцамі. А выйшаўшы на пенсію і атрымаўшы нечакана шмат вольнага часу, многія з іх не ведаюць, чым сябе заняць, ну, акрамя як клапаціцца аб дзецях і ўнуках. Але ў тых сваё жыццё, і бывае, што клопат з боку старых людзей становіцца проста навязлівым. А што, калі наспрабаваць знайсці ім захапленне? Адшукайце іх аднакласнікаў у інтэрнэце і дапамажыце пачаць перапісвацца з імі. Або запампуйце з YouTube іх любімыя раманы ці песні маладосці і падарыце неадрагі плэер — убачыце, якімі меламаманамі яны стануць. І не застанецца месца пачуццю суму. Варта толькі крыху падумаць — і заўсёды можна прыйсці да нейкай цікавай ідэі, для рэалізацыі якой не трэба ні шмат грошай, ні процьмы часу...

Святлана БУСЬКО.

«МНЕ ГОЛАС БЫЎ...»

Мянушкі — трапныя, дасціпныя, хоць падчас і крыўдныя — бытуюць, відаць, у кожнай вёсцы. Нейкія з іх «прыліпаюць» да людзей з дзяцінства, нейкія — нажываюцца цягам жыцця. У прыватнасці, добразычліваму, вя-сёламу Антону Міхайлавічу (Антосіку, як называў яго ў маленстве бацька) яшчэ ў першых класах далі імя Пакаці-гарошак — напэўна, таму, што быў ён сярод дзяцей і самым ніжэйшым, і самым таўсцейшым. Потым, калі хлопца трохі падрос і патанеў, ён стаў проста Гарошак, а калі да гэтага яшчэ і пасталеў, то ўжо і Гарохам.

Добрым ён чалавекам быў: хораша спяваў, граў на гармоніку, ведаў безліч прыпевак — і лірычных, і сатырычных, і сціпных, і так званых салёных... Па маладосці трактарыстам працаваў, потым — даглядчыкам бычкоў. А тады, вядома ж, не было сучасных комплексаў — скаціну на фермах трымалі папросту — у звычайных вялікіх хлявах, прычым досыць халодных. Не дзіва, што жывёлаводам хацелася часам пагрэцца. Чым? Ну вядома ж, бутэлечкай-другой «падова-выгаднага» віна.

Дык вось, аднойчы, ужо глыбокай вое-сенню, дзядзька Антось вызваўся «пад-сочыць» па «яго» ў мясцовую краму. Гэта кіламетры за тры ад фермы. «Але ж мой Буян, — пахваліўся Гарох, — як Канёк-Гарбунок — умомант дамчыць. Вы толькі закусіць рыхтуйце».

...Пра далейшы ход падзей дзядзька расказваў сам — часам са скрухай, а найчасцей са смехам і з задавальненнем.

Значыць, даехаў ён да крамы і атаварыўся: купіў дзве бутэлькі віна. Адну з іх паклаў у воз, у салому, другую, каб трохі сагрэлася, засунуў сабе за пазуху. Потым борздзенька ўскочыў на воз і сапраўды мігам даехаў бы, але па дарозе расшпілілася папруга. «Трэба паправіць», — вырашыў «кіроўца», спыніў кая і скочыў з воза.

Разам з ім, як і варта было чакаць, на мерзлую зямлю «скачыла»... бутэлька, якую дзядзька трымаў за пазухай, і не ўцалела, на жаль, — разбілася, адпаведна — віно разлілося, праўда, не па «ўсёй зямлі»: добрая палова яго трапіла ў глыбакаваты «кубак» — ямку ад конскага капыта.

— Была б лыжка, пасёрбаў бы, — са смехам потым расказваў Гарох. — Была б якая трубочка, — высмактаў, быў бы хлеб — вымакаў... А так — ну не прападаць жа дабраў — давалося стаць на калені і піць: як алень той — з калень...

Гэта дужа нязручна, скардзіўся Гарох. І гнуцца, маўляў, давалося, і нос замінаў, і калені балелі...

Так што круціўся ён і гэтак, і так... А зверху нібы голас яшчэ: не пі з капытка, а то козлікам станеш...

Вось Гарох і кінуў гэты занятак — не дапіў віно, зашпіліў папругу, прыспе-шыў кая.

Але ж спазніўся ўсё роўна: сябрукі яго, даўно сабраўшы закуску, сем разоў знерваліся. І таму, калі «экспе-

дытар» нарэшце прыехаў ды сказаў, што адна з бутэлек разбілася, хлопцы не ўтрымаліся — абазвалі яго... І казлом таксама.

Праўда, было ўсё гэта пад гарачую руку, што называецца. Потым яны падабрэлі, навесялелі, нават віна налілі. Аднак Гарох рашуча адмовіўся, сказаў: «Не, браткі, я сваё выпіў... І нават вашага... Хоць мне і цяжка было».

Альфрэд Тычко,
в. Ідолта, Мёрскі раён.

ПРАПАЛА...

ЯК У ПРОЦЬМУ ЎПАЛА

Цётка Зося з цёткай Палашкай даўно на пенсіі, час маюць, а таму калі-ні-калі сыдуцца разам ды ўспамянаюць сваё мінулае. На ферме, расказваюць, працаваць было цяжка. У кожнай даяркі па 25, а то і па 30 кароў... Пакармі іх, падаі, стойлы пачысці — усё ўручную! Але ж мы тады маладыя былі, трывушчыя: не стамляліся, на жыццё не наракалі, не крыўдавалі.

Хоць, калі паслухаць гэтых жанчын, дык павінны былі. Ва ўсякім разе — на мой погляд.

...У той год, як расказвалі даяркі, зіма расцягнулася, як у гэты. Не дзіва, што кармоў не хапала: і калгас жабраваў па суседніх гаспадарках, і калгаснікі — хто дзе мог.

Гэтыя жанчыны, ну вядома ж, «маглі» на ферме.

Неяк, значыць, управіліся яны, кінулі вочкамі па баках — ці не трэцца тут хто чужы, падхапілі цюкі (раней яны невялічкія былі, не тое што цяпер) і падаліся з кароўніка. Хуценька ішлі, але ж нядоўга: толькі завярнулі за рог, як бацька — з дарогі і проста на іх нясецца машына.

— Мусіць, з праверкай? Сам старшыня?! — спалохалася Зося.

— Уліплі! — падхапіла Палашка і па цемры, не разбіраючы, што пад нагамі, збочыла са сцэжкі.

Зоська далася следам.

У страху, як той казаў, вочы па яблыку: колькі метраў і ў які бок прабеглі, жанчыны не ведалі, але ж хутка адчулі, што ногі нібы ў багне якой — пачынаюць гразнуць, прычым з кожным крокам глыбей...

— Дык гэта ж, мусіць, адстойнік? — з жахам прапалала Зося.

Але паварочваць назад ужо не выпадала. Каб не выдаць сябе лішнім гукам, жанчыны стаялі там, дзе стаялі.

Начальства між тым пад'ехала да фермы і хутка ад'язджаць не збіралася. Час ішоў. Даярак, апроч страху, стаў даймаць холад...

Але ж вось, здаецца, залапатаў рухавік, засвяціліся яго фары і пры пава-роце ўсё святло сваё скіравалі ў... бок жанчын. Тыя, бедныя, ледзь паспелі паздзіраць з галоў свае светлыя хусткі ды прыгнуцца...

На «бераг», на сухое сталі выбірацца толькі тады, калі адчулі, што пранесла, што можна ўжо.

Ногі выцягваць вельмі цяжка было, абу-так заставаўся ў жыжы, сена — таксама.

— І калгасных кароў недакармілі, і сваім не перапала, — шкадавалі даяркі.

...Што здзіўляе, яны і сёння ўспамянаюць гэту прыгоду з рогатам, шкадуюць не сябе, не сваю гаротную маладосць, што прапала — як у процьму ўпала, а тых недакармленых кароўкаў і сена.

Галіна Нічыпаровіч,
в. Магільна, Уздзенскі раён.

ЮРКАВЫ ПРЫСМАКІ,

альбо Хто ў хаце гаспадыня?

Не без таго: многія з нас часам думаюць, што ў іншых людзей — суседзяў, знаёмых, калег, сяброў — усё лепшае: праца, жытло, мэбля, машына, а ўжо дзеці, жонкі-мужы, бацькі...

Аднак вось тут, у сямейных адносінах, лепш увогуле не меркаваць, бо, як казаў нехта з разумных, часам рэчы зусім не такія, як здаюцца на першы погляд. Пацвяджэннем таму наступная гісторыя.

...Пятроўне, нашай галоўнай бухгалтарцы, употай зайздросцілі ці не ўсе жанчыны.

— Ёй добра, — захапляліся адны, — не трэба пасля працы дамоў спяшацца. Там і без яе ўсё пароблена...

— Гэта ж як пашанцавала: муж сам на кухні завіхаецца, — здзіўляліся другія, — яе да пліты ні на крок не падпускае.

— А як гатуе...

У тым, што мы бухгалтаркі выдатны кулінар, мы пераконваліся пастаянна: падчас абедзеннага перапынку Пятроўна частавала нас то хатнім печывам, то блінчыкамі з рознымі начинкамі, то адмыслова засаленай паляндыцай... І пры гэтым заўсёды гаварыла: «Пакаштуйце, дзяўчаты, што мой Юрка прыгатаваў. Пальчыкі абліжаце!»

І мы сапраўды аблізвалі. А тым больш калі віншавалі Пятроўну з днём нараджэння і потым чайвалі з тортам, які спёк для жонкі любімы кулінар.

Яго, дарэчы, мы ведалі і асабіста, бо ён, прабягаючы міма нашай установы, часцяком зазіраў да жонкі ў кабінет, каб паказаць — пахваліцца зробленымі пакупкамі ці, наадварот, даручыць «палавіне»:

— Будзеш ісці дадому, не забудзься хлеба купіць, чуеш?

— Чую, — адказвала Пятроўна.

І па тым, як жа цяжынка ўздыхала, можна было здагадацца, што дома ў яе не ўсё так проста...

Аднойчы, напрыклад, бухгалтарка, заўсёды вясёлая ды гаваркая, ледзь не паўдня зацята маўчала.

— У вас нешта зрабілася? — далікатна спытала я, бо мы (кабінеты побач) зрэдку дзеляліся набалелым.

— Зрабілася?.. Сорам сказаць, — прызналася Пятроўна. — Узялася на балконе парадка наведзі і, у яго не спытаўшы, вазон адзін выкінула. У ім засохлая кветка была... Дык мой з-за яе такую калатнечу ўзняў — аж вокны ў хаце дрыжэлі.

Гэта быў пачатак маналогу. А ў канцы...

— Каб хто толькі ведаў, як жа цяжка з такім чалавекам жыць! — усклікнула жанчына. — Мяне ж ён за гаспадыню не лічыць!..

...Чым я магла дапамагчы Пятроўне?

Толькі тым, што цярдліва выслухала яе, бо што параіць немаладой жанчыне, якая і без мяне цудоўна ведае, што сямейнае жыццё — гэта суцэльны кампраміс.

Ірына Матусевіч,
Дзяржынскі раён.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»	
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА	
ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 441/С-13748 (назначение — здание специализированное розничной торговли, наименование — здание магазина «Молодежный»), общей площадью 190,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Ивье, ул. Молодежная, 8Г	
Лот № 1 расположен на земельном участке с кадастровым № 422950100001002376, площадью 0,0283 га (назначение — земельный участок для обслуживания магазина), расположенном по адресу: г. Ивье, ул. Молодежная, 8Г	
Начальная цена продажи — 62 880 руб. (шестьдесят две тысячи восемьсот восемьдесят рублей) с учетом НДС	
Сумма задатка — 3 144 руб. (три тысячи сто сорок четыре рубля)	
Продавец — Ивьевский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231337, Гродненская область, г. Ивье, ул. Энгельса, 5, тел.: 2-11-67, факс 2-23-95	
Организатор торгов — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38	
Условия аукциона:	
1. Расходы по государственной регистрации договора купли-продажи, перехода права собственности возложить на Покупателя.	
2. Право собственности переходит к Покупателю после передачи объекта и государственной регистрации данного права в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру».	
3. Документом, подтверждающим передачу имущества, является акт приема-передачи.	
4. Расходы, связанные с проведением аукциона (в том числе по уплате вознаграждения Организатору торгов в размере 5 % от конечной цены продажи), подготовкой документации, необходимой для его проведения, и публикации извещения в средствах массовой информации и размещения на официальном сайте, возмещаются Победителем аукциона Ивьевскому филиалу Гродненского областного потребительского общества.	
Условия оплаты — по договоренности сторон	
Номер р/с для перечисления задатка — BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225	
Аукцион состоится 11 июня 2018 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3-209	
К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка; физическим лицом — паспорт (документ, его заменяющий) и его копия; юридическим лицом и ИП резидентами Республики Беларусь — заверенные копии учредительных документов; юридическим лицом — нерезидентом Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.	
При подаче документов на участие в аукционе представителем организатора аукциона предъявляется документ, подтверждающий полномочия представителя, и документ, удостоверяющий его личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным.	
В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Срок возмещения затрат на организацию и проведение аукциона — 3 рабочих дня.	
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник — четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений — 6 июня 2018 г. до 15.00	
Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by	

Центр Промышленной Оценки		• Организация аукционов • Оценка всех видов имущества	
Извещение о проведении аукциона			
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, д. 5, корп. 2, пом. 1703, оф. 5		
Продавец	Смолевичское районное потребительское общество, Минская обл., г. Смолевичи, ул. Советская, д. 133		
Предмет аукциона			
Наименование	Общ. пл.	Инв. номер	Адрес
Здание магазина	95 кв. м	614/С-18983	Минская обл., Смолевичский р-н, Озерико-Слободской с/с, д. Сосновая, ул. Центральная, д. 52Б
Составные части и принадлежности: пристройка, сарай, отмостка, два крыльца			
Начальная цена с НДС 20 % — 22 162,80 бел. руб.			
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи	10 рабочих дней после проведения аукциона		
Условия оплаты предмета аукциона			
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи			
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by			
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия			
Дата и время проведения аукциона	14.06.2018 в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Дата и время окончания приема документов	12.06.2018 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Контактные телефоны	+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by		

УКРАДЗЕНАГА САБАКУ ДВОЙЧЫ ПАДАРЫЛІ

Гэтая гісторыя скончылася добра для сабакі. А вось пачаткам яе стала глупства аднаго брастаўчаніна, які ў кампаніі сяброў ехаў па вуліцы пасёлка Мухавец.

Там ён заўважыў мопса, што выбег з вяснічак дома, і забраў яго ў салон машыны. Як расказаў намеснік начальніка Брэсцкага РАУС Ігар ТРАЦЮК, у міліцыю звярнуўся ўласнік сабакі з заявай аб крадзяжы свайго чатырохногага сябра. Мужчына расказаў, што дамашні любімец выскачыў з вяснічак, тут яго падхапілі ў невядомую машыну і звезлі. Але ў ходзе аператыўна-пошукавых мерапрыемстваў міліцыянеры знайшлі сабаку. Яго выкрадальнік потым расказаў, што

мопса ён падарыў сябру. Той адразу абрадаваўся, а потым спахапіўся, што сабаку трэба карміць, даглядаць, акрамя таго, мопс пачаў моцна скуголіць, відаць, сумаваў па сваім доме і гаспадару. І новы ўладальнік не знайшоў нічога лепшага, як хуценька перадаць яго жывёліну прыяцелю. Апошні аказаўся аматарам сабак, стаў клапаціцца пра мопса. І вельмі здзіўляўся, калі да яго прыйшлі міліцыянеры... А небарака-злодзей так і не змог растлумачыць, навошта ён украў сабаку. 23-гадовы непрацуючы брастаўчанін толькі мармытаў нешта нахштальт: «Не ведаю, што на мяне найшло...» Але ж ад крымінальнай адказнасці гэтыя тлумачэнні яго не вызвалілі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «NGK – УДАЧНАЯ ПОКУПКА»

Настоящие правила Рекламной игры «NGK – Удачная покупка» (далее – Правила), целью проведения которой является увеличение объема реализации товаров брендов NGKINTK или их групп на территории проведения Рекламной игры, разработаны в соответствии с Положением о проведении Рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения Рекламной игры «NGK – Удачная покупка» (далее – Рекламная игра).

Организатор Рекламной игры

Организатором Рекламной игры является Торговое унитарное предприятие «Пропеллер Медиа», УНП 391811829, зарегистрированное администрацией Октябрьского района г. Витебска от 17 февраля 2017 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 391811829 (далее – Организатор). Юридически адрес Организатора: Республика Беларусь, 210038, г. Витебск, пр-т Московский, 55Л/3, контактный телефон +375212642244.

Заинтересованное лицо Рекламной игры

Заинтересованным лицом Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «НГК Спарк Плагс (Евразия)», 119530, Российская Федерация, г. Москва, Очаковское шоссе, д. 34, 5-й этаж, помещение IX, ИНН 7729740239, КПП 772901001, по поручению и в интересах которого действует Организатор.

Сайт

Интернет-ресурс, размещенный под доменным именем ngk.propeller.by на хостинге Организатора Рекламной игры, разделы, а также связанные с ним сервисы и приложения, необходимые для выполнения условий и задач, указанных в настоящих Правилах.

Участник Рекламной игры

Участником Рекламной игры – физическое лицо, приобретающее товары брендов NGKINTK или их группы, с целью стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра, на территории проведения Рекламной игры, в период проведения Рекламной игры исключительно для личных нужд, не связанных с осуществлением предпринимательской деятельности, отвечающее требованиям правил проведения Рекламной игры и выразившее желание принять участие в Рекламной игре на условиях, предусмотренных в Правилах проведения Рекламной игры (далее – Участник).

Участником не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

В Рекламной игре могут принимать участие совершеннолетние граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь.

Розыгрыш

Розыгрыш призов Рекламной игры, проходящий в установленную дату и время, в соответствии с Правилами Рекламной игры.

Игровой номер

Это числовое значение, состоящее из двух частей, которое присваивается Участнику при соблюдении Правил участия в Рекламной игре, печатается на карточках и размещается в лототрон для участия в розыгрыше призов.

1. Название Рекламной игры: «NGK – Удачная покупка».

2. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

3. Дата начала Рекламной игры: 14.05.2018.

4. Дата окончания Рекламной игры: 31.07.2018.

5. Наименование товаров или их групп, с целью стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра: свечи зажигания брендов NGKINTK, свечи накаливания брендов NGKINTK, катушки зажигания брендов NGKINTK, кислородные датчики брендов NGKINTK, провода зажигания брендов NGKINTK, свечные наконечники брендов NGKINTK и температурные датчики брендов NGKINTK (далее – Группа товаров NGKINTK).

6. Порядок участия в розыгрышах призов.

6.1. Для участия в Рекламной игре Участнику необходимо в период с 14 мая 2018 г. по 17 июня 2018 года включительно в один из следующих этапов:

• Этап 1: с 14.05.2018 (00:00) по 20.05.2018 (23:59:59);

• Этап 2: с 21.05.2018 (00:00) по 27.05.2018 (23:59:59);

• Этап 3: с 28.05.2018 (00:00) по 03.06.2018 (23:59:59);

• Этап 4: с 04.06.2018 (00:00) по 10.06.2018 (23:59:59);

• Этап 5: с 11.06.2018 (00:00) по 17.06.2018 (23:59:59).

6.1.1. Осуществить покупку любого товара из Группы товаров NGKINTK на территории Республики Беларусь.

6.1.2. Ввести регистрационные данные Участника в форму раздела «Регистрация» на Сайте:

- Фамилия;
- Имя;
- Отчество;
- Дата рождения;
- Номер телефона;
- E-mail;
- Почтовый адрес;
- Пароль;
- Подтверждение пароля.

6.1.3. Получить идентификационный номер Участника.

Идентификационный номер Участника присваивается с первого разряда (01, 02, 03 и т. д.).

Каждому Участнику, который впервые совершил действия, указанные в пункте 6.1.2. настоящих Правил присваивается следующий после последнего присвоенного идентификационный номер на дату и время регистрации на сайте.

6.1.4. Авторизоваться на Сайте, указав логин и пароль.

6.1.5. Получить Игровой номер Участника Рекламной игры (далее – Игровой номер), присвоенный по дате и времени регистрации покупки на Сайте.

Механизм получения Игрового номера следующая:

Участнику необходимо зарегистрировать покупку, совершенную в период одного из этапов Рекламной игры из Группы товаров NGKINTK (далее – Покупку) в личном кабинете в разделе «Регистрация покупки на розыгрыш», указав необходимые данные в следующих полях:

- В поле «Категория товара» выбрать вариант из фиксированного списка значений;
- В поле «Место покупки» выбрать населенный пункт, в котором осуществили Покупку и указать наименование организации из чека;
- В поле «Номер товарного чека» указать номер из чека;
- В поле «Дата покупки» указать дату из чека;
- В поле «Прикрепить скан/фото» разместить скан или фотографию товарного чека с упаковкой товара и логотипом NGKINTK в соответствующем поле.

После завершения регистрации, Покупке присваивается порядковый номер по дате и времени регистрации.

Порядковые номера присваиваются с первого разряда (01, 02, 03 и т. д.). При регистрации новой Покупки, согласно процедуре, описанной в пункте 6.1.5. настоящих Правил, ей присваивается следующий после последнего присвоенного порядковый номер на дату и время регистрации на сайте.

При успешной регистрации Покупки Участнику присваивается Игровой номер, дающий право на участие в Розыгрыше Приза первого уровня, а также Призов второго и третьего уровней этапа, в период прохождения которого он был получен.

Игровой номер состоит из двух частей вида 01-01, где первая часть – порядковый номер, полученный при успешной регистрации Покупки на дату и время регистрации, а вторая часть – идентификационный номер Участника, полученный при регистрации на Сайте на дату и время регистрации.

С момента успешной регистрации Покупки в течение двух часов, Участнику автоматически высылается уведомление на адрес электронной почты, указанной Участником при регистрации на Сайте.

Успешно зарегистрированные Игровые номера по дате и времени регистрации на Сайте, а также результаты проведения Розыгрышей, в которых они принимают участие, Участник может отслеживать в личном кабинете Сайта в разделе «Персональные игровые коды участника».

Данные из одного чека могут быть успешно зарегистрированы на Сайте только один раз. В случае попытки регистрации Участником данных одной и

той же Покупки дважды, повторно внесенные данные не будут приниматься к участию в Рекламной игре.

Количество Покупок, которые может зарегистрировать один Участник, как и количество Игровых номеров, участвующих в Розыгрышах Призов не ограничено, при условии соблюдения всех подпунктов, указанных в п. 6. настоящих Правил.

К участию в Рекламной игре не принимаются Покупки, чеки которых датированы ранее 14 мая 2018 года 00:00:00 и позднее 17 июня 2018 года 23:59:59, а также Покупки, совершенные не на территории Республики Беларусь.

7. Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные Участниками Рекламной игры при регистрации данных на Сайте

При обнаружении синтаксических ошибок в регистрационных данных, которые не оказывают влияния на идентификацию Участника, зарегистрированная Покупка принимает участие в Розыгрыше на общих основаниях.

8. Состав и размер призового фонда. Источники формирования

8.1. Источником формирования призового фонда являются денежные средства и имущество Заинтересованного лица. Общий размер призового фонда составляет: 2051,05 (две тысячи пятьдесят один белорусский рубль 5 копеек).

8.2. Приз первого уровня, участвующий в розыгрыше:

Таблица № 1. Приз первого уровня

№	Наименование	Кол-во, шт.	Цена за единицу, бел. руб.	Стоимость, бел. руб.
1	Идентификационная электронная карта № 691672945 системы «BERLIO CARD» (стоимость электронной карты 14,40 рублей) с салдо 1360,00 белорусских рублей на получение нефтепродуктов А-92, А-95, Дт, Газ в сети АЗС ИООО «ЛУКОЙЛ Беларусь»	1	1374,40	1374,40

8.3. Призы второго уровня, участвующие в розыгрыше:

Таблица № 2. Призы второго уровня

№	Наименование	Кол-во, шт.	Цена за единицу, бел. руб.	Стоимость, бел. руб.
1	Видеорегистратор (ACV GQ115 720/GP chipset Black)	5	40,448	202,24

8.4. Призы третьего уровня, участвующие в розыгрыше:

Таблица № 3. Призы третьего уровня

№	Наименование	Кол-во, шт.	Цена за единицу, бел. руб.	Стоимость, бел. руб.
1	Кружка с логотипом NGK	25	10,055	251,37
2	Футболка с логотипом NGK	25	8,92	223,04

9. Комиссия по проведению Рекламной игры

9.1. Для проведения Розыгрышей, утверждения результатов Розыгрышей, подведения итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрения спорных случаев, принятия решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры, а также для контроля за соблюдением Правил Рекламной игры Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры (далее – Комиссия) в следующем составе:

Председатель Комиссии – Амбросова Светлана Викторовна, Директор ТУП «Пропеллер Медиа».

Члены комиссии:

1) Дроздов Андрей Михайлович, генеральный директор компании ООО «Пропеллер»;

2) Лукьянов Сергей Александрович, специалист по работе с клиентами компании ТУП «Пропеллер Медиа»;

3) Горюшкин Антон Викторович, специалист по продажам компании ООО «ЕвроКоммерц»;

4) Колымаго Наталья Сергеевна, маркетолог компании ТУП «Пропеллер Медиа».

10. Место, дата, время проведения розыгрышей призового фонда.

10.1. Розыгрыш призов проводится по адресу: Республика Беларусь, 210038, г. Витебск, пр-т Московский, 55Л/3, офис 414.

10.2. Розыгрыш призов проводится согласно утвержденному графику и последовательности:

Таблица № 4. Розыгрыши призов

Розыгрыш №	Участвуют Игровые коды, присвоенные за Покупки, совершенные в период	Призы для розыгрыша	Количество, шт.	Дата и время розыгрыша
Этап 1	с 14.05.2018 (00:00) по 20.05.2018 (23:59:59)	приз второго уровня – Видеорегистратор (ACV GQ115 720/GP chipset Black)	1	21.05.2018 12:00
		приз третьего уровня – «Кружка с логотипом NGK»	5	
		приз третьего уровня – «Футболка с логотипом NGK»	5	
Этап 2	с 21.05.2018 (00:00) по 27.05.2018 (23:59:59)	приз второго уровня – Видеорегистратор (ACV GQ115 720/GP chipset Black)	1	28.05.2018 12:00
		приз третьего уровня – «Кружка с логотипом NGK»	5	
		приз третьего уровня – «Футболка с логотипом NGK»	5	
Этап 3	с 28.05.2018 (00:00) по 03.06.2018 (23:59:59)	приз второго уровня – Видеорегистратор (ACV GQ115 720/GP chipset Black)	1	04.06.2018 12:00
		приз третьего уровня – «Кружка с логотипом NGK»	5	
		приз третьего уровня – «Футболка с логотипом NGK»	5	
Этап 4	с 04.06.2018 (00:00) по 10.06.2018 (23:59:59)	приз второго уровня – Видеорегистратор (ACV GQ115 720/GP chipset Black)	1	11.06.2018 12:00
		приз третьего уровня – «Кружка с логотипом NGK»	5	
		приз третьего уровня – «Футболка с логотипом NGK»	5	
Этап 5	с 11.06.2018 (00:00) по 17.06.2018 (23:59:59)	приз второго уровня – Видеорегистратор (ACV GQ115 720/GP chipset Black)	1	18.06.2018 12:00
		приз третьего уровня – «Кружка с логотипом NGK»	5	
		приз третьего уровня – «Футболка с логотипом NGK»	5	
Этап 6	с 14.05.2018 (00:00) по 17.06.2018 (23:59:59)	Идентификационная электронная карта № 691672945 системы «BERLIO CARD» (стоимость электронной карты 14,40 рублей) с салдо 1360,00 белорусских рублей на получение нефтепродуктов А-92, А-95, Дт, Газ в сети АЗС ИООО «ЛУКОЙЛ Беларусь»	1	29.06.2018 12:00

11. Порядок проведения Розыгрыша Призов, в том числе порядок определения выигравших участников Рекламной игры (далее – Победителей)

11.1. К моменту Розыгрыша Организатор формирует списки Игровых номеров.

11.2. Для проведения Розыгрышей используется лототрон и набор карточек с Игровыми номерами, которые были присвоены Участникам после регистрации Покупок на Сайте.

11.3. Определение выигрышных номеров получателей Призов происходит путем случайного вытаскивания карточек из барабана.

11.4. За ходом розыгрышей Призов следит Комиссия. Итоги каждого розыгрыша Рекламной игры фиксируются в протоколах Комиссии, которые составляются и подписываются присутствующими членами комиссии.

Призовой фонд разыгрывается согласно последовательности проведения Розыгрышей в порядке, указанном в Таблице №4 п.10.2.

12. Сроки и способы информирования Участников, выигравших Призы

12.1. После завершения каждого из этапов Рекламной игры, Победители Розыгрышей извещаются в течение 24 часов по электронной почте, указанной при регистрации на сайте, а также дополнительно извещаются посредством смс или телефонным звонком в течение 5 (пяти) дней с момента завершения проведения Розыгрыша каждого из этапов Рекламной игры. Результаты Розыгрышей каждого из этапов Рекламной игры публикуются на Сайте в разделе «Розыгрыши».

13. Место, порядок и сроки выдачи Призов

13.1. Для получения Приза первого и второго уровней Победителю необходимо:

• В срок до 31 июля 2018 г. включительно прибыть по адресу: Республика Беларусь, 210038, г. Витебск, пр-т Московский, 55Л/3, офис 414, предварительно согласовав дату и время прибытия с представителем Организатора по телефону +375 44 5046404;

• При себе иметь паспорт (вид на жительство или другой документ, подтверждающий личность победителя и/или его доверенного лица, при предъявлении соответствующей доверенности и копии паспорта победителя);

• Предъявить чек и упаковку приобретенной продукции с логотипом NGKINTK, указанные для получения Игрового номера согласно пункту 6.1.5. на Сайте, представителям Организатора;

• Подписать ведомость приема-передачи Приза и другие необходимые документы.

13.2. Получить Приз третьего уровня Победитель может двумя способами:

Способ 1.

Для получения Приза Победителю необходимо:

• В срок до 29 июня 2018 г. включительно прибыть по адресу: Республика Беларусь, 210038, г. Витебск, пр-т Московский, 55Л/3, офис 414, предварительно согласовав дату и время прибытия с представителем Организатора по телефону +375 44 5046404;

• При себе иметь паспорт (вид на жительство или другой документ, подтверждающий личность победителя и/или его доверенного лица, при предъявлении соответствующей доверенности и копии паспорта победителя);

• Предъявить чек и упаковку приобретенной продукции с логотипом NGKINTK, указанные для получения Игрового номера согласно пункту 6.1.5. на Сайте, представителям Организатора;

• Подписать ведомость приема-передачи Приза и другие необходимые документы.

Способ 2.

Победитель, не прибывший или не имеющий возможность прибыть в указанный срок в место выдачи Приза, должен представить Организатору свои паспортные данные, указать почтовое отделение РУП «Белпочта» для получения приза, а также копию чека приобретенной продукции Группы товаров NGKINTK, указанного для получения Игрового номера согласно пункту 6.1.5. на Сайте, любым из указанных способов:

• Письмом по почте на адрес: Республика Беларусь 210038, г. Витебск, пр-т Московский, 55Л/3, офис 414;

• Курьером по адресу: Республика Беларусь 210038, г. Витебск, пр-т Московский, 55Л/3, офис 414;

• Письмом на электронный почтовый ящик Организатора: support@propeller.by.

После получения вышеуказанных данных, Организатор в сроки с 30 июня 2018 г. по 31 июля 2018 г. отправляет Приз на почтовое отделение РУП «Белпочта», указанное Победителем как место получения Приза.

Для получения Приза Победителю необходимо:

• Иметь при себе паспорт (вид на жительство или другой документ, подтверждающий личность победителя и/или его доверенного лица при предъявлении соответствующей доверенности, а также копии паспорта победителя).

• Подписать ведомость приема-передачи Приза.

13.3. В случае отказа Победителя от получения Приза, или неполучения Приза в установленные сроки и в установленном Правилами порядке, Победитель теряет право на получение Приза, а Приз данного Победителя остается в распоряжении Организатора и может быть использован им по собственному усмотрению.

13.4. Выплата денежного эквивалента стоимости Приза или замена его на другой Приз не допускается.

13.5. Победитель обязуется: заполнить и подписать все необходимые для получения Приза документы, представляемые Организатором, предоставить Организатору необходимые сведения. В случае невыполнения указанного условия, Организатор имеет право отказать Победителю в выдаче Приза.

13.6. При получении Приза, Победитель наделяется всеми правами и обязанностями по уплате подоходного налога в бюджет Республики Беларусь в соответствии с налоговым законодательством Республики Беларусь, и несет ответственность, согласно действующему законодательству Республики Беларусь, а представители Организатора обязуются направить соответствующее письменное сообщение в Инспекцию Министерства по налогам и сборам Республики Беларусь по месту жительства Победителя.

13.7. Победитель соглашается давать рекламные интервью об участии в Рекламной игре, в том числе по радио, телевидению, в интернете, а равно и в иных средствах массовой информации, а также сниматься для изготовления аудио, видео интервью, графических рекламных материалов без уплаты за это какого-либо вознаграждения.

Все права, в т. ч. исключительные имущественные права на такие интервью и результаты съемки, будут принадлежать Организатору.

14. Общие условия Рекламной игры

14.1. Принимая участие в Рекламной игре, Участник подтверждает свое ознакомление и согласие с Правилами и со всеми условиями участия в Рекламной игре.

14.2. Факт участия в Рекламной игре подразумевает, что ее Участник соглашается с тем, что в рамках проведения Рекламной игры его имя, фамилия, отчество, фотографии и иная информация об Участнике, предоставленная им, могут быть использованы Организатором в целях проведения Рекламной игры.

14.3. Организатор оставляет за собой право исключить Участника из Розыгрыша в случае выявления пяти и более попыток предоставления недостоверных сведений при выполнении требований п. 6. за время проведения Рекламной игры.

14.4. Организатор не несет ответственности за работу сети интернет при ее использовании Участником (например, за работу компаний, предоставляющих услуги сети интернет участнику), операторов сотовой передвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т. п.) и почтовой службы (сроки доставки и т. п.).

14.5. Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Участником.

14.6. Организатор не компенсирует Победителю расходы за проезд к месту выдачи Призов.

15. Информация о Рекламной игре, публикация Правил Рекламной игры

Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» 11 мая 2018 г.

Результаты Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» в срок не позднее 20 июля 2018 г.

Результаты проведения Розыгрышей подлежат опубликованию на Сайте. Все возможные претензии участников Игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору по адресу: Республика Беларусь, 210038, г. Витебск, пр-т Московский, 55Л/3, офис 414.

Информацию об условиях участия и проведения Рекламной игры можно получить по телефону «горячей линии» +375 44 5046404 (Velcom) ежедневно с 10.00 до 18.00, а также на Сайте.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3270 от 07.05.2018 выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Совместного белорусско-австрийского закрытого акционерного общества «Гомельский стеклотарный завод» (продавец), в лице управляющего в деле о банкротстве – ИП Яцына И. В. извещает о проведении 13 июня 2018 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в г. Гомеле по ул. Гагарина, 20, 2-й этаж

№	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Шаг аукциона – 5%, бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Изолированное помещение с инв. № 350/D-182539 (инв. №101012), площадью 4 217,5 кв. м, назначение – производственное помещение, наименование – производственное помещение . Местонахождение: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Лепешинского, 7-4. Информация о земельном участке: расположен на земельном участке с кадастровым номером 34010000002003191 общей площадью 3,5631 га (право аренды, доля в праве 2/5). Внутризаводская асфальтобетонная площадка 1451 площадью 662,8 кв. м (инв. №101007)	406 500,00	20 325,00	20 325,00
2	Пила настольная CEDIMA CTS-175/1, Германия (инв. № 2261)	3 100,00	155,00	155,00
3	Прицеп самосвалыный тракторный, модели 2ПТС-6 (инв. №1432)	3 900,00	195,00	195,00

Продавец: СЗАО «Гомельский стеклотарный завод», Гомельская обл., Гомельский р-н, п. Костюковка, ул. Гомельская, д. 25, ком. 2. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. 8 (029) 653-92-88** – управляющий в деле о банкротстве ИП Яцына Игорь Валерьевич. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона. Для участия в аукционе необходимо:** 1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»); р/с BY34 VABP 3012 2093 7001 3000 0000, БИК VABPBY2X, ОАО «Бел-агропромбанк», УНП 400071204, ОКПО 285728963000, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 11 мая 2018 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 11 июня 2018 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за пять дней до его проведения. Для участия в аукционе представляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный)

банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством). В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части) и с Законом РБ от 13.07.2012 № 415-3 (ред. От 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Ст. 127-129. **Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomelobleklama.by, раздел «Аукционы».** **Дополнительная информация по контактному телефону Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 126-66-62**

17 мая 2018 года в 10.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Гранд Фэшен Хаус»

Повестка дня:

О сделках.

Место нахождения ОАО: г. Брест, ул. Куйбышева, 13.

Место проведения собрания: г. Брест, ул. Куйбышева, 13.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Брест, ул. Куйбышева, 13 с 14 мая по 16 мая 2018 г. с 9.00 до 16.00 либо 17 мая 2018 года по месту проведения собрания.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра на 14 мая 2018 года.

Начало регистрации участников собрания: 9.30.

При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

УНП 290671335

Вниманию предприятий, организации и индивидуальных предпринимателей!

Фондом «Гродноблимуществво» проводится аукцион по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковыского района.

К продаже предлагается:

лот № 1. Здание поликлиники по принадлежности, расположенное по адресу: Волковысский район, г. п. Красносельский, ул. Победы, 38.

Аукцион состоится **24 мая 2018 г. в 11.30.**

Заявки на участие в аукционах принимаются по адресу: город Гродно, улица 17 Сентября, 39.

Последний день подачи заявлений на участие в аукционах – **18 мая 2018 г. до 13.00.**

Подробная информация размещена на сайте <http://volkovysk.grodno-region.by>, <http://www.region.grodno.by/ru/>.

Справки по телефону:

в городе Волковыске – (801512) 4 50 25;

в городе Гродно – (80152) 772915, 722518, 72 21 02.

УНП 500007288

Управляющий объявляет о проведении торгов по продаже имущества ОАО «Ветковская хлопкопрядильная фабрика». Торги проводятся в форме открытого аукциона. Торги состоятся 13 июня 2018 года в 11.00 по адресу: Гомельская область, г. Ветка, ул. Батракова, 38

№ лота	Наименование объекта, краткая характеристика объекта (лота)	Начальная цена продажи, руб. (цена с учетом НДС)	Задаток, руб.	Шаг аукциона, %	Затраты на подготовку документации
Лот № 139	Единый объект недвижимого имущества (котельная инв. № 12) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-38293, площадью 276 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская область, Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38 на земельном участке с кадастровым номером 320850100004000125, площадью 0,1554 га, котел универсальный – 6М, инв. № 161; № 158; № 156; № 157, емкость – 25 куб. м, инв. № 29; № 30, дымосос ДН-6,3 лев 5,5/1500 инв. № 966, бордюр – 95 м, асфальтированная площадка – 286,6 кв. м, кабельная сеть – 0,4 кВт, инв. № 36, трубопровод заполнения резервуаров – 10,7 м, противопожарный водопровод – 36,3 м, сети ливневой канализации – 37,9 м, теплотрасса – 96,4 м, канализация – 47 м, хозяйственной водопровод – 41 м, ограждение бетонное – 50,6 м	57 482,85	574,83	5	1 174,48
Лот № 140	Единый объект недвижимого имущества (насосная станция инв. № 28) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-38624, площадью 48,9 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская область, Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38/6; единый объект недвижимого имущества (здание бани инв. № 578) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-38623 площадью 57,1 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская обл., Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38/5; единый объект недвижимого имущества в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-39094 площадью 0 кв. м, наименование – пожарный резервуар, 250 куб. м, инв. № 578а, расположенного по адресу: Гомельская обл., Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38, все объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 320850100004000121, площадью 0,2635 га, бордюр – 83,7 м, асфальтированная площадка – 361,1 кв. м, кабельная сеть 0,4 кВт. инв. № 36, плитка цементно-песочная – 27,6 кв. м, трубопровод заполнения резервуаров – 185,3 м, противопожарный водопровод – 135,8 м, сети ливневой канализации – 68,1 м, теплотрасса – 126,4 м, канализация – 61,8 м, ограждение бетонное – 62 м	69 846,60	698,47	5	1 255,38
Лот № 141	Единый объект недвижимого имущества (здание насосной для подачи ГСМ инв. № 16) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-39020, площадью – 19,1 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская область, Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38, корп. 4; единый объект недвижимого имущества (склад для хранения ГСМ инв. № 14) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-39021, площадью 20,6 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская область, Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, д. 38, корп. 3; единый объект недвижимого имущества (канализационная насосная станция инв. № 577) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-39097 площадью 0 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская обл., Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38/9; единый объект недвижимого имущества (блок очистки дождевых вод инв. № 576,) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-39095 площадью 0 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская обл., Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38, все объекты расположены на участке с кадастровым номером 320850100004000122, площадью – 0,1579 га, асфальтированная площадка – 187,6 кв. м; бордюр – 4 м; кабельная сеть 0,4 кВт инв. № 36, сети ливневой канализации – 39,8 м, сети хозяйственные напорные канализационные – 52,5 м, теплотрасса – 108,2 м, канализация – 31,2 м, ограждение бетонное – 43 м, ограждение кирпичное – 40,3 м	32 692,75	326,93	5	1 420,52
Лот № 142	Единый объект недвижимого имущества (здание по ремонту деревянных конструкций инв. № 1089) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-30614, площадью 125,5 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская область, Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38 на земельном участке с кадастровым номером 320850100004000124, площадью – 0,1222 га, бордюр – 17,5 м, асфальтированная площадка – 322,1 кв. м; кабельная сеть 0,4 кВт. инв. № 36, противопожарный водопровод – 37,6 м, сети ливневой канализации – 52,5 м, канализация – 38,3 м, ограждение деревянное – 12,7 м	18 911,53	189,12	5	925,10
Лот № 143	Единый объект недвижимого имущества (склад инв. № 13, склад достройка № 13а, здание трансформаторной подстанции инв. № 521, зарядное здание инв. № 575) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-38292, площадью 749 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская область, Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38, на земельном участке с кадастровым номером 320850100004000120 площадью – 0,1771 га, силовой трансформатор ТМ-1000 инв. № 39; № 40, высоковольтный щит КСО-366 инв. № 84, шкаф распределительный инв. № 69; 98; 94; низковольтный щит инв. № 85; конденсаторная установка VEB инв. № 66; № 6/н, конденсаторная установка УКБН-0,38-200 инв. № 83; № 82, конденсаторная установка «Шальтанлаген-бау Галле» инв. № 67, электрораспределительный пункт инв. № 695; № 694; № 696, высоковольтная линия инв. № 38, асфальтированная площадка – 633,1 кв. м, кабельная сеть 0,4 кВт инв. № 36, противопожарный водопровод – 50,3 м, сети ливневой канализации – 68,9 м, канализация – 110,2 м, хозяйственной водопровод – 62,6 м, ограждение бетонное – 44,6 м, ограждение кирпичное – 12,7 м	130 870,99	1 308,71	5	1 185,95
Лот № 144	Единый объект недвижимого имущества (здание проходной инв. № 19) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-38289, площадью 28,1 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская область, Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38/2 на земельном участке с кадастровым номером 320850100004000118, площадью 0,1854 га, автостоянка инв. № 11, бордюр – 4 м, асфальтированная площадка – 260,8 кв. м, кабельная сеть 0,4 кВт инв. № 36, хозяйственной водопровод – 87 м, ограждение бетонное – 29,8 м, ограждение кирпичное – 6,3 м	22 109,39	221,09	5	1 090,24

Лот № 145	Единый объект недвижимого имущества (механическая мастерская инв. № 7) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-3829 площадью 257 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская обл., Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38 на земельном участке с кадастровым номером 320850100004000126 площадью – 0,0689 га, бордюр – 24,5 м, асфальтированная площадка – 98,0 кв. м, кабельная сеть – 0,4 кВт, инв. № 36, противопожарный водопровод – 25,4 м, сети ливневой канализации – 25,3 м, канализация – 34,9 м, хозяйственной водопровод – 63 м	30 461,45	304,61	5	925,10
Лот № 146	Единый объект недвижимого имущества (здание гаража инв. № 20; 20а; 20б) в составе капитального строения с инвентарным номером 311/С-38625 площадью 211,4 кв. м, расположенного по адресу: Гомельская обл., Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38/8 на земельном участке с кадастровым номером 320850100004000123, площадью – 0,1445 га, бордюр – 12,5 м, асфальтированная площадка – 729,8 кв. м, кабельная сеть – 0,4 кВт, инв. № 36, противопожарный водопровод – 37,3 м, сети ливневой канализации – 38,8 м, теплотрасса – 124,2 м, канализация – 37,7 м, ограждение бетонное – 56,1 м	43 087,78	430,88	5	925,10
Лот № 147	Единый объект недвижимого имущества – изолированное помещение с инвентарным номером 311/D-11698 общей площадью 5214,7 кв. м на земельном участке с кадастровым номером 320850100004000008, площадью – 2,1263 га, целевое назначение – земельный участок для обслуживания здания производственного корпуса, расположенного по адресу: Гомельская обл., Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38/7-3, вентиляционно-увлажнительная установка ВУУ-60 инв. № 701; № 700; № 699, воздушонагреватель ЗИГЗАГ инв. № 874; № 873; № 872а; № 875, вращающийся распылитель воды ВРВ-100 инв. № 880; № 879; № 878; № 877, бордюр – 183,5 м, асфальтированная площадка – 2760,9 кв. м, кабельная сеть 0,4 кВт инв. № 36, противопожарный водопровод – 67,5 м, теплотрасса – 55,6 м, канализация – 154,3 м, хозяйственной водопровод – 243,7 м, ограждение бетонное – 25 м, ограждение деревянное – 6,6 м, ограждение кирпичное – 42,7 м, плитка цементно-песочная – 6 кв. м	580 119,36	5 801,19	5	533,30
Лот № 148	Единый объект недвижимого имущества – изолированное помещение с инвентарным номером 311/D-11695 общей площадью 6822,1 кв. м на земельном участке с кадастровым номером 320850100004000008, площадью – 2,1263 га, целевое назначение – земельный участок для обслуживания здания производственного корпуса, расположенного по адресу: Гомельская обл., Ветковский р-н, г. Ветка, ул. Батракова, 38/7-1, лифт грузовой ПГ-297 инв. № 854; № 853, преобразовательная установка «Уза» инв. № 706, кабельная сеть 0,4 кВт инв. № 36, асфальтированная площадка – 112,3 кв. м, канализация – 61,7 м, хозяйственной водопровод – 223,1 м, ограждение бетонное – 96 м	676 300,90	6 763,01	5	559,32
Лот № 149	Сварочный аппарат ГДМ-317 У-2, инв. № 857	132,00	13,20	5	26,62
Лот № 150	Сварочный преобразователь ПСО-300-3, инв. № 320	132,00	13,20	5	26,62
Лот № 151	Шкаф ГМ 1366, инв. № 77	448,80	44,88	5	26,62
Лот № 152	Шкаф для документов ГМ1368, инв. № 78	346,80	34,68	5	26,62
Лот № 153	Шкаф для документов ГМ 1366, инв. № 91	345,60	34,56	5	26,62
Лот № 154	Шкаф для одежды ГМ 1368, инв. № 93	346,80	34,68	5	26,62
Лот № 155	Шкаф для одежды ГМ 4724, инв. № 92	265,20	26,52	5	26,62
Лот № 156	Аппарат сушильный АСТ-73, инв. № 863	428,40	42,84	5	26,62
Лот № 157	Автомат съемки эласт. покрыт. АСЭП-2, инв. № 361	904,80	90,48	5	26,62
Лот № 158	Станок для шлифовки валков СШВ-1, инв. № 335	830,40	83,04	5	26,62
Лот № 159	Станок для шлифовки эластичи СПЭ-4, инв. № 332	642,00	64,20	5	26,62
Лот № 160	Станок для подшлиф. эласт. покрытий СШВ-2, инв. № 846	525,60	52,56	5	26,62
Лот № 161	Шлифовальная машина СО-111-43, инв. № 321	690,00	69,00	5	26,62
Лот № 163	Площадка передвижная (транспортная лента), инв. № 903	219,60	21,96	5	26,62
Лот № 164	Установка компрессорная ВК20Е-8-500Д, инв. № 985	8 959,20	895,92	5	26,62
Лот № 165	ПрессАРО-1, инв. № 753	2 359,20	235,92	5	26,62
Лот № 166	Смеситель для угаров СН-3-У, инв. № 750	2 379,60	237,96	5	26,62
Лот № 167	Гидравлический литьевой пресс, инв. № 922	27 982,80	279,83	5	26,62
Лот № 168	Грузонесущий цепной конвейер ЦПК-80Р, инв. № 840	674,40	67,44	5	26,62
Лот № 169	Шлифовальная машина, инв. № 54	55 915,20	559,15	5	26,62
Лот № 170	Телевизионная система видеонаблюдения, инв. № 88	29 815,20	298,15	5	26,62
Лот № 171	Мотальная машина МТ-2, инв. № 87	4 269,60	426,96	5	26,62
Лот № 172	Электропульт EB-687-33-10, инв. № 312	972,00	97,20	5	26,62
Лот № 173	Компрессор Atlas Copco AIRGA 18 Р, инв. № 8	7 918,80	791,88	5	26,62
Лот № 174	Пресс для угаров ПУ – 1, инв. № 752	6 721,20	672,12	5	26,62
Лот № 175	Видеомонитор INTEGRAL TFT LCD 17, инв. № 987	24,00	2,40	5	26,61
Лот № 176	Копиров. аппарат KYOCERA KM-1635 с крыш., инв. № 1066	204,00	20,40	5	26,61
Лот № 177	Пила SHTIL MS 361 бензомоторная, инв. № 937	252,00	25,20	5	26,61
Лот № 178	Принтер EPSON, инв. № 926	72,00	7,20	5	26,61
Лот № 179	Принтер HP LJ 1018, инв. № 998	72,00	7,20	5	26,61
Лот № 180	Принтер HP LJ 1018, инв. № 997	72,00	7,20	5	26,61
Лот № 181	Пухобудуватель АОСР-6, инв. № 973	357,60	35,76	5	26,61
Лот № 182	Системный ТА для АТС КХ-Т7730RU № 1, инв. № 976	72,00	7,20	5	26,61
Лот № 183	Системный ТА для АТС КХ-Т7730RU № 1, инв. № 977	72,00	7,20	5	26,61
Лот № 184	Станок для нанесения ПВХ на перчатки, инв. № 1058	1 716,00	171,60	5	26,61
Лот № 185	ПЭВМ Philips, инв. № 136	144,00	14,40	5	26,61
Лот № 186	ПЭВМ в сборе, инв. № 2012	144,00	14,40	5	26,61
Лот № 187	Форд Транзит, инв. № 000125	7 680,00	768,00	5	26,62

Имущество расположено по адресу: Гомельская область, г. Ветка, ул. Батракова, 38.

Заявление на участие в торгах принимаются по 11 июня 2018 года до 15.00 по адресу: Гомельская область, г. Ветка, ул. Батракова, 38.

Со всей информацией по проведению аукциона можно ознакомиться на сайте Единого государственного реестра сведений о банкротстве: <https://bankrot.gov.by/ManagerSection/ManagerMessages.aspx>

С дополнительной информацией о торгах можно ознакомиться по адресу: Гомельская область, г. Ветка, ул. Батракова, 38, тел.: 8 (02330) 2-11-06, 2-12-03. Выходные дни: суббота, воскресенье.

УНП 400052674

■ Неасабісты суб'ектыў

СЛОВЫ ПРА ЧАЛАВЕЧНАСЦЬ

Мы або людзі, або — не. Сярэдняга не бывае

У калегі на мінулым тыдні скралі грошы. Цынічна і бязбожна — у царкве. Жанчына прыйшла туды ў вялікім горы — памерла маці, трэба было купіць усё, што належыць, для пахавання. З сабой былі ўсе грошы, што нябожчыца сабрала на чорны дзень, амаль паўтары тысячы рублёў. Іх і пацягнуў нейкі недавярак проста з не зашпіленай у разгубленасці і распачы сумкі...

Дасведчанья прафесіяналы, чья работа зладзеяў лавіць, кажуць, што ёсць такія адмысловыя «спецыялісты». Сваіх ахвяр яны знаходзяць у храмах, у пахавальных канторах, на могілках. Гэта лёгкая нажыва: людзі, якія страцілі сваіх блізкіх і занятыя жалобнымі турботамі, маюць пры сабе значныя сумы грошай і нярэдка зусім не думваюць пра іх захаванасць, бо і розум, і пачуцці ў такой сітуацыі зусім на іншае скіраваныя. Але ж кім трэба быць, каб рука пацягнулася той кашалек з сумкі ўзяць?! І як пасля спахываць тое скрадзенае?!

Пытанне з разраду рытарычных і філасофскіх, і задаецца яно на працягу, напэўна, не аднаго стагоддзя. Іншая справа, што сёння, як бы там ні было, у нашым грамадстве словы «чалавечнасць» і «спагада» — не проста словы, мы верым, што менавіта імі кіруюцца нашы суграмадзяне ў сваіх учынках. Таму, калі сам або хтосьці з тваіх знаёмых сутыкаецца з праўленнем кардынальна супрацьлеглага, — проста ўпадаеш у ступар. І пачуццё, ведаецца, такое паскуднае пачынае ў душы скрэбіць — недавер да ўсіх, хто побач. Да кожнага, хто ідзе з табой па вуліцы, едзе ў метро, стаіць у чарзе або моліцца ў храме. Не дай Бог жыць на зямлі з такім пачуццём.

Але бывае і наадварот — з'яўляецца раптам у тваіх жыцці нехта, каго ты яшчэ ўчора зусім не ведаў,

але менавіта ён у адзін момант вяртае табе веру ў людзей увогуле і ў кожнага асобна. Я не буду нават спрабаваць перадаць тую распач і адчуванне незваротнасці, калі, вярнуўшыся з горада дадому, убачыла, што з сумкі знік тэлефон, на якім былі запісы голасу і відэа самага дарагога ў жыцці чалавека, якога ўжо няма і ніколі не будзе побач. Тэлефон быў стары, наўрад ці хтосьці паквапіўся на яго, калі тут жа ляжаў сучасны смартфон. Значыць, згубіла. І знайшоў яго ў двухмільным горадзе — амаль без шанцаў.

Ведаецца, я яго знайшла. Дзякуючы Рэжысёру нашых жыццяў, які дапамог зразумець і адчуць, што з усіх перамяшчэнняў таго дня шукаць трэба менавіта ў аўтобусе, на якім вярталася дадому. А яшчэ дзякуючы зусім незнаёмым людзям — дыспетчару пятага сталічнага аўтапарка, якая, лічы, сярод ночы знайшла кіроўцу таго аўтобуса, і самому кіроўцу, які, ужо на той час прыехаўшы ў парк, уважліва агледзеў салон і знайшоў прапажа на падлозе пад сядзеннем. Я хацела тут жа імчацца забіраць дарагую мне рэч, але ён, даведаўшыся, што збіраюся ехаць на таксі, адгаварыў і назаўтра раніцай, у свой выхадны, па дарозе на лецішча прывёз мне яго пад дом. Ад матэрыяльнай падзякі катэгарычна адмовіўся, я не паспела нават як след падзякаваць яму на словах — ён хуценька, бы ўцякаючы і саромеючыся, сеў у машыну і з'ехаў з двара...

Я менавіта так гэтыя дзве падобныя і непадобныя гісторыі задумала напісаць, а пасля паразважаць пра нас, чалавекаў, пра тое, чаго мы адно перад адным і перад самімі сабой вартыя. Асабліва, як хацелася падкрэсліць, — у сітуацыях, калі здараецца самае непраўнае. Але яшчэ адна гісторыя, якую пачула раніцай перад тым, як сесці за

камп'ютар, унесла ў задумку карэктывы: сітуацыя, якая яна ні была б, тут абсалютна ні пры чым.

У Дзень Перамогі пляменніца з мужам і малымі дзецьмі вымушаны былі вяртацца з вёскі, дзе жыве сваякроў, у сталіцу на грамадскім транспарце — зламалася машына. Паспявалі на апошні вячэрні аўтобус, што ходзіць па выхадных. Вёска Волма (тая самая, дзе старая сядзіба Ваньковічаў захавалася) у гэтага аўтобуса канцавы прыпынак. Але ісці да разваротнага кальца ў цэнтры з малымі далёка — кіламетра паўтара, і ўвесь час пад гару, тым больш на павароце недалёка ад хаты абсталёваны прыпыначны пункт — з пляцоўкай і сметніцай, як паложана. Туды і пакіравалі нашы маладыя — двухгадовая Верка ў калясцы, чатырохгадовы Максім з мамай за руку... Аўтобус, выехаўшы з-за павароту, нават не прытармазіўшы каля таго прыпынку, дзе яны стаялі, прамчаўся міма. Яны махалі, крычалі — без выніку. Больш за тое, у салоне ехала іхняя сяброўка, якая таксама крычала, барабаніла ў кабіну кіроўцы. Той, не звяртаючы ўвагі, ціснуў на газ, і толькі спыніўшыся на наступным прыпынку кіламетры праз два (на якім не было ніводнага чалавека), не адчыняючы аkenца ў кабіне, па гучнай сувязі абвясціў, што там, дзе ён пакінуў позна увечары сям'ю з малымі дзецьмі, у яго маршруце «прыпынак не прадугледжаны»...

Я не ведаю, дыя ведаць не хачу, як завуць гэтага «правільнага» кіроўцу. Але я ведаю, што згублены тэлефон мне дадому прывёз Мікалай Хмелінко, і ў яго не было ніякай службовай інструкцыі, якая абавязвала б яго гэта рабіць. І гэта з усяго вышэйнапісанага — самае галоўнае.

Алена ЛЯУКОВІЧ

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.14	20.59	15.45
Віцебск —	4.58	20.54	15.56
Магілёў —	5.04	20.49	15.45
Гомель —	5.08	20.39	15.31
Гродна —	5.31	21.13	15.42
Брэст —	5.38	21.07	15.29

Месяц

Апошняя квадра 8 мая.
Месяц у сузор'і Авена.

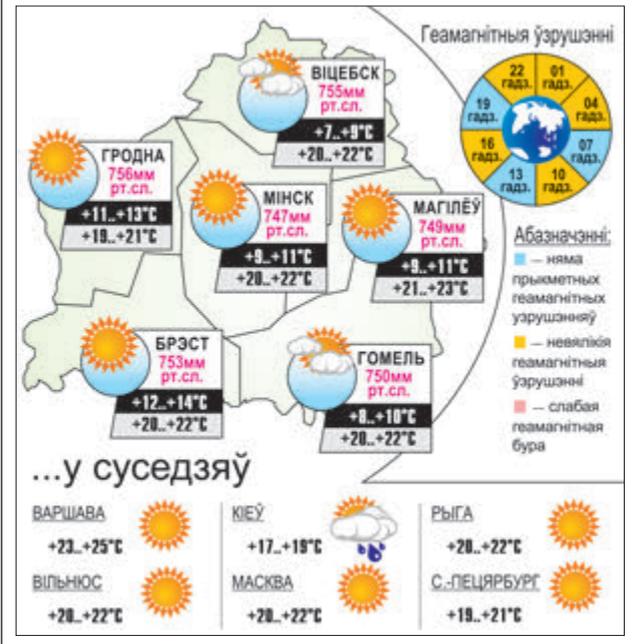
Імяніны

Пр. Ганны, Жанны, Марыі, Яны, Аўсея, Віталія, Кірылы, Максіма. К. Міры, Ігната, Кірылы, Францішка, Якуба.

Фота Ліны МАЛІНІНАЙ.

ЗАЎТРА

Даты

11 МАЯ

1765 год — у Гродне заснавана музычная капэла — прыдворны аркестр А. Тызенгаўза. Капэла лічылася найлепшым прафесійным калектывам у ВКЛ, была вядомай за яго межамі, у тым ліку ў Германіі. У 1780 годзе была ангажаваная ў Нацыянальны тэатр у Варшаве. У капэле былі замежныя і мясцовыя музыканты, у тым ліку прыгонныя, якія навучаліся ў Гродзенскай музычна-тэатральнай школе А. Тызенгаўза. Рэпертуар капэлы ўключаў араторыі, месы, сімфоніі, бытавую музыку.

У краіне

1778 год — нарадзіўся (маёнтак Пацейкі Навагрудскага павета) Міхаіл Мікалаевіч Ачапоўскі, вучоны-аграном, глебазнавец. У 1819—1822 гадах падарожнічаў па Заходняй Еўропе і вывучаў сістэмы гаспадарання ў Англіі, Галандыі, Германіі, Францыі, Швейцарыі. Пасля вяртання з-за мяжы быў прызначаны прафесарам сельскай гаспадаркі ў Віленскі ўніверсітэт. У 1828-м — інспектар школ у Вільні. Член навуковага камітэта пры Міністэрстве дзяржаўнай маёмасці ў Пецярбургу, прамысловага савета, савета народнай асветы, навуковага таварыства пры Горы-Горацкім земляробчым інстытуце. Аўтар шэрагу навуковых прац. Памёр у 1854 годзе.

1935 год — быў адкрыты Мазырскі калгасна-саўгасны тэатр. Створаны з удзельнікаў мастацкай самадзейнасці. З 1937 года мастацкім кіраўніком быў В. Пацехін. У рэпертуары пастаноўкі: «У веснавую ноч» Е. Міровіча, «Партызаны» К. Крапівы, «Не было ні гроша, ды раптам шастак» А. Астроўскага, «Каварства і каханне» Ф. Шылера і інш. У 1938 годзе быў рэарганізаваны ў Палескі абласны драматычны тэатр.

Падзеі

У Швеце

1721 год — Камер-калегія ў Расіі выдала ўказ, які прадпісваў жаць хлеб не сярпамі, а косамі з граблямі (як у Прыбалтыцы, каб скараціць страты пры ўборцы).

1858 год — нарадзіўся Карл Гаўптман, нямецкі пісьменнік, паэт, драматург. Аўтар драм «Арфа караля», «Напалеон Банапарт», раманаў «Мацільда», «Эйнгарт-насмешнік» і іншых. Памёр у 1921 годзе.

1910 год — быў сплунчаны на ваду крэйсер першага рангу Балтыйскага флота «Аўрора». Закладзены карабель быў 23 мая 1897 года. У 1948-м пастаўлены на вечную стаянку ля Петраградскай набярэжнай.

1939 год — пачаўся ўзброены канфлікт на рацэ Халхін-Гол, які ў Японіі называюць «Наманханскім інцыдэнтам», — гэта баявыя дзеянні паміж СССР і Японіяй у 1939 годзе на тэрыторыі Манголіі недалёка ад мяжы з Маньчжуріяй. Яшчэ ў 1932 годзе Японія, акупіраваўшы Маньчжурію і Унутраную Манголію, стварыла там дзяржаву Маньчжоу-Го, якую СССР разглядаў, як адзін з плацдармаў для будучага ўварвання ў савецкае Прымор'е і Усходнюю Сібір. Улічваючы напружанасць становішча, урады СССР і МНР у 1936 годзе падпісалі Пратакол аб узаемнай дапамозе, які змяшчаў абавязальнасць СССР «абараняць мангольскія межы як свае ўласныя». Пасля жорсткіх баёў Квантунская армія да 31 жніўня была разгромлена, а тэрыторыя Мангольскай Рэспублікі ачышчана ад войскаў праціўніка. Страты з абодвух бакоў вылічаліся дзясяткамі тысяч забітых і параненых.

УСМІХНЕМСЯ

Вяду машыну, побач жонка:

— Вазьмі левы рад. Вярніся ў правы. Навошта ты пасярэдзіне едзеш?.. Тут павярні, будзе кармацей. Па гэтай вуліцы не трэба — шмат святлафораў...

Міма праехаў мужык, адзін у машыне. І як ён ведае куды ехаць?..

— Васіль, хочаш, я падаю табе на дзень нараджэння партманет? Ці заціск для грошай?

— Заціск для грошай у мяне ўжо ёсць, гэта мая жонка.

Амаль любы від спорту становіцца лепшы.

...Калі ён пляжны і жаночы.

Даўно сядзіш, мужык?

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЬЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯУКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЫШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкз 63850. Зак. № 1792.

Нумар падпісаны ў 19.30
10 мая 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ТЭМА ТЫДНЯ

ПРАЗ ВАЕННЫ ГАРАДОК...

3
стар.

Не арандуюць,
не купляюць...

14
стар.

Прыватная
ініцыятыва вітаецца

16
стар.

Пляжы
да сезона гатовыя?

Месца для адпачынку ў в. Заслонава.

ЛЕПЕЛЬСКИ раён спецыфічны. У Віцебскай вобласці ён, напэўна, самы ваенізаваны. У розныя часы тут размяшчаліся ракетная брыгада, артылерыйская база і штаб танкавай дывізіі. Усё гэта было закрытыя аб'екты, адпаведна, абмяжоўваўся і доступ да ваенных гарадкоў, дзе жылі ваеннаслужачыя з сем'ямі. Аднак з часам асабовы склад пачаў скарачацца, меры аховы сталі не такія жорсткія.

«Харошы народ»

Заслонава — адзін з такіх былых «ваенных гарадкоў». Ледзь трапіш у вёску, адразу кідаюцца ў вочы мясцовыя кантрасты. Побач з напаярабаваным жылым будынкам без вокнаў і дзвярэй — адрамантаваны шматпавярховік, на якім, здаецца, яшчэ не высахла фарба. Новыя заасфальтаваныя дарожкі — і чорная зямля, дзе пакуль не паспеў вырасці газон... Дарэчы, навядзеннем парадку якраз займаліся найбольш актыўныя жыхары вёскі. Быў разам з імі і старшыня Горскага сельскага Савета Васіль БАДЗЯЙ.

— Вясною асноўныя намаганні скіроўваем на добраўпарадкаванне. Цяпер самая пара прыбіраць смецце, спілоўваць аварыйныя дрэвы. Патрабуюць увагі могілкі. Фінансаванне атрымліваем з абласнога і раённага бюджэтаў. Дадаткова існуе самаабкладанне жыхароў, хоць гэта практыка пакуль не вельмі пашырана. Мы разлічваем, што сабраныя жылцамі пэўнага дома грошы будуць выкарыстаны, каб паставіць побач з пад'ездам лаўку, пафарбаваць сцены, выканаць дробны ремонт.

З падобнай практыкі можа атрымацца сэнс, бо дэпутат Горскага сельскага Савета Людміла БЫХАВЕЦ заўважае: «Народ тут харошы». Ледзь прыйшло цяпло, жыхары па ўласнай ініцыятыве прыбралі клумбы, пафарбавалі дэкаратыўныя элементы, ачысцілі двары ад смецця... Што цікава, частка жылцоў шматкватэрных дамоў адмовілася ад паслуг уборкі ў пад'ездзе, размеркаваўшы гэту работу паміж сабой. Лесвічныя пралёты ўпрыгожаны палавічкамі, вазонамі з кветкамі, мяккімі цацкамі і нават... карцінамі.

4
стар.

НАПЯРЭДАДНІ

МАГІЛЁЎ НАВОДЗІЦЬ ГЛЯНЕЦ

Абласны цэнтр працягвае рыхтавацца да V Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі

Мерапрыемства такога ўзроўню — справа адказная. Да канца верасня, на які прызначана яго правядзенне, горад павінен адчуваць папрыгажэць. Будзецца парадная лесвіца з фантанамі, па якой можна будзе спусціцца ў Падмікольскі парк. На ўездзе ў Магілёў з боку Мінска амаль гатова трыумфальная арка. Рыхтуюцца пляцоўкі для прыёму высокіх гасцей, але канчатковы варыянт, дзе што будзе адбывацца, пакуль не агучваецца. У Магілёўскім аблвыканкаме паказалі праект праграмы форуму на канец сакавіка. Адрозненне ж звярнула ўвагу на тое, што ў параўнанні са студзенёвым варыянтам (калі «МС» ужо звярталася да гэтай тэмы) ёсць змены. І, як папярэджаюць арганізатары на месцах, яны могуць быць не апошнія.

Вялікая будоўля

Работа кіпіць на шматлікіх пляцоўках, якія плануецца задзейнічаць у рабоце форуму.

ЗВЯЗДА

Для падвядзення яго вынікаў і правядзення пленарнага пасяджэння з удзелам старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіла Мясніковіча і старшыні Савета Федэрацыі Федэральнага сходу Расіі Валянціны Матвіенкі разглядаецца пляцоўка Палаца культуры вобласці. Зараз там вядзецца маштабная рэканструкцыя. Плануецца замяніць дах, зрабіць капрамонт канцэртнай залы і ўстанавіць сучаснае абсталяванне. Аб'яцваюць, што ўнікальная акустыка залы, якая ўмацоўваецца з дапамогай спецыяльных трубак у сценах, захаваецца. (Артысты заўсёды адзначаюць, наколькі якасны тут гук.)

Наводзіць глянец гістарычная вуліца Ленінская — Вялікая Садовая: плануецца асвяжыць фасады яе дамоў, добраўпарадкаваць прылеглыя да іх тэрыторыі. Вядуцца работы па добраўпарадкаванні парка Падміколле з будаўніцтвам веласіпедных і пешаходных дарожак, зон адпачынку. На капрамонце знаходзіцца галоўная плошча — Славы, дзе будуць абноўлены стэла і барэльфы, а саму плошчу вымасыць гранітнай пліткай.

2
стар.

Мікалай МІХАЛЕНЯ: у «Магілёўліфтмаш» з Расіяй цеснае супрацоўніцтва.

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

Прыярытэт знешняй палітыкі

Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіл МЯШКОВІЧ правёў прэс-канферэнцыю для прадстаўнікоў цэнтральных і рэгіянальных сродкаў масавай інфармацыі Кітайскай Народнай Рэспублікі, якія прыехалі ў нашу краіну ў прэс-тур.

Прэс-канферэнцыя доўжылася дзве з паловай гадзіны. Прагучала больш за 20 пытанняў, якія закранулі розныя сферы супрацоўніцтва Беларусі і Кітая — палітычную, гандлёва-эканамічную, інвестыцыйную, навукова-тэхнічную, гуманітарную.

«Беларусь даражыць адкрытымі і сяброўскімі адносінамі з Кітайскай Народнай Рэспублікай, — сказаў Міхаіл Мясніковіч. — Развіццё супрацоўніцтва з Кітаем — ключавы прыярытэт знешняй палітыкі Рэспублікі Беларусь. Наша краіна разглядае Кітай у якасці надзейнага сябра і стратэгічнага партнёра».

Міхаіл Мясніковіч падкрэсліў, што ў аснове беларускага-кітайскага партнёрства — шчырая дружба і высокі давер паміж кіраўнікамі дзвюх дзяржаў Аляксандрам Лукашэнкам і Сі Цзіньпінам.

Высокі ўзровень палітычнага дыялогу садзейнічае ўмацаванню гандлёва-эканамічных сувязяў. Гэта пацвярджае статыстыка развіцця ўзаемага гандлю. За апошнія сем гадоў таваразварот тут вырас на 40% — да 3,2 мільярда долараў у 2017 годзе. У сучасны момант Беларусь і Кітай рэалізуюць шматмільённыя інвестыцыйныя праекты.

Беларусь турыстычная

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Ірына СТАРАВОЙТАВА правяла пашыранае пасяджэнне секцыі Навукова-кансультацыйнага савета па пытаннях сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь пры Прэзідыуме Савета Рэспублікі, прысвечанае развіццю турызму ў краіне.

У пасяджэнні ўдзельнічалі прадстаўнікі міністэрстваў спорту і турызму, адукацыі, аховы здароўя, устаноў адукацыі, турыстычных арганізацый, грамадскіх аб'яднанняў.

Турызм мае вялікае значэнне для развіцця эканомікі, лічыць парламентарый. Ён генеруе даход насельніцтва і прадпрыемстваў, забяспечвае рост падатковых паступленняў у бюджэты розных узроўняў, прыцягвае інвестыцыі, стварае новыя працоўныя месцы, павышае ўнутранае спажыванне і стварае попыт на мясцовыя тавары і паслугі.

Цяпер грамадскія адносіны ў гэтай сферы рэгулююцца шэрагам заканадаўчых актаў, пастановаў урада і асобнымі нормаў заканадаўства ў іншых сферах (мытнай, падатковай, зямельнай). Акрамя таго, існуе некалькі дзяржаўных праграм, якія прадугледжваюць стварэнне сучаснай інфраструктуры турызму ў розных рэгіёнах краіны.

Удзельнікі пасяджэння абмеркавалі асаблівасці турыстычных магчымасцяў беларускай сталіцы, пытанні падрыхтоўкі спецыялістаў у гэтай галіне, сучасныя падыходы да арганізацыі ўнутранага маладзёжнага турызму, перспектывы развіцця новых відаў вандровак, а таксама шэраг ініцыятыў, закліканых садзейнічаць больш эфектыўнаму выкарыстанню турыстычнага патэнцыялу краіны.

Разам з дзецьмі

Супрацоўнікі Сакратарыята Савета Рэспублікі ўзялі ўдзел у акцыі «Чысты вадаём», падчас якой разам з членамі Беларускага таварыства паляўнічых і рыбалоў і вучнямі Сёмкаўскай сярэдняй школы Мінскага раёна прыбралі берагавую лінію Сёмкаўскага канала.

Акцыя ладзіцца Беларускім таварыствам паляўнічых і рыбалоў чацвёрты год запар. Сёлета, акрамя прадстаўнікоў верхняй палаты парламента, у ёй бралі ўдзел работнікі міністэрстваў унутраных спраў, па надзвычайных сітуацыях, прыродных рэсурсаў і навакольнага асяроддзя, Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, Следчага камітэта, БРСМ і іншых арганізацый і ведамстваў. Усяго ў экафлэшмобе ўдзельнічала каля шасці тысяч чалавек. Агульнымі намаганнямі наведзены парадак больш чым на тысячы кіламетраў берагавой лініі вадаёмаў, рэк і каналаў.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

МАГІЛЁЎ НАВОДЗІЦЬ ГЛЯНЕЦ

Лічбавая эканоміка

Плануецца, што адно з секцыйных пасяджэнняў адбудзецца менавіта на «Магілёўліфтмашы». Падрыхтоўка да форуму тут ідзе поўным ходам. Асфальтуюцца дарогі, добраўпарадкоўваюцца зялёныя зоны, рамантуюцца памяшканні. «Плануецца, што ў рабоце секцыі «Лічбавая эканоміка: перспектывы і развіццё» прыме ўдзел каля 60 чалавек, — удакладняе намеснік генеральнага дырэктара «Магілёўліфтмаша» Мікалай МІХАЛЕНЯ. — Напрыканцы красавіка прысутнічаў на пасяджэнні ў Савеце Рэспублікі, дзе на чале з сенатарам Уладзімірам Панцоховым абмяркоўваўся праэкт падрыхтоўкі прадпрыемства да форуму. Ужо да ліпеня неабходна цалкам падрыхтавацца».

Мікалай Міхаленя праводзіць невялікую экскурсію па тых месцах, якія збіраюцца паказаць удзельнікам форуму. Завяраецца рэканструкцыя залы пасяджэнняў. Яшчэ нядаўна яна нагадвала пра савецкі перыяд, а зараз гэта цалкам сучаснае памяшканне. Сцены, вокны, столь — ужо атрымалі новае аблічча. Засталося зрабіць падлогу, прыбраць смецце і паставіць сучаснае абсталяванне. Праз тыдзень можна будзе пачаць яго мантаж, а потым плануецца непасрэдна зняцця сталовай.

Намеснік генеральнага дырэктара звяртае ўвагу на пакуль пустуючую агароджаную пляцоўку за акном. Там будзе ўстаноў-

25 гадоў, гарантыя — два гады. Цяпер стаіць задача падоўжыць гэтыя тэрміны да 30 і 5 гадоў адпаведна.

«Магілёўліфтмаш» — прадпрыемства адносна маладое, 52 гады таму было пабудавана ў прамым сэнсе слова ў чыстым полі. Зараз яно дынамічна развіваецца і радуе сваімі поспехамі.

Навукоўцы, выкладчыкі, студэнцкі актыў гатовыя да таго, каб абмеркаваць з расійскімі калегамі агульныя тэмы і праблемы. І вельмі спадзяюцца не толькі замацаваць старыя кантакты, але і завязаць новыя, выйсці на больш высокі ўзровень міжнародных стасункаў.

Да форуму плануецца цалкам абнавіць універсітэцкі музей.

Уладзімір ЯСЕЎ са студэнткамі абмяркоўвае тэмы да будучага форуму.

Традыцыі і навацыі

Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт імя А. Куляшова, дзе плануецца работа яшчэ адной секцыі, адна з найстарэйшых вышэйшых навучальных устаноў краіны — сёлета ён адзначае 105 гадоў з моманту свайго заснавання.

— Наш універсітэт адзін з найважнейшых культурна-адукацыйных цэнтраў, які рыхтуе спецыялістаў для сацыяльнай сферы — педагогаў, эканаміс-

«Новая канцэпцыя ўжо ўзгоднена, засталася яе рэалізаваць, — кажа прарэктар. — Збіраемся адлюстравач гісторыю наогул усёй сістэмы адукацыі ў Магілёўскім рэгіёне».

Будзе таксама абноўлена і дапоўнена фотагалерэя з ліку найлепшых выкладчыкаў, студэнтаў і аспірантаў, якую можна пабачыць па дарозе да канферэнц-залы, дзе плануецца правесці пасяджэнне.

Музей еўрапейскага ўзроўню

Музей В. Бялыніцкага-Бірулі, дзе пакуль працягваецца рэканструкцыя, адзін з тых аб'ектаў, які абавязкова наведваюць высокія госці. Будаўнічыя работы тут амаль скончаны, наперадзе музеефікацыя аб'екта.

— Ужо распрацаваны і зацверджаны дызайн музейных памяшканняў, — паведаміла **загадчыца музея Святлана СТРОГІНА**. — Збіраемся напоўніць унутраную прастору той прыгажосцю, якая павінна быць у музеі такога тыпу. Пасля рэканструкцыі ён зможа прымаць выставы еўрапейскага ўзроўню. Тут устаноўлена

Гістарычная вуліца Ленінская стане яшчэ больш прыгожай.

лена шмат'ярусная паркоўка ў шэсць паверхаў. Такія паркоўкі асабліва выгадныя для гандлёвых цэнтраў, вакол якіх не хапае месцаў для машын. Кліенту выдаецца чып, ён заганяе транспарт унутр, вароты зачыняюцца і машына падымаецца на лубы паверх. Распрацоўка ўнікальная, такога ў краіне яшчэ няма.

— Падчас работы секцыі плануецца падпісанне кантрактаў як паміж краінамі, так і, магчыма, паміж нашым прадпрыемствам і расійскімі прадстаўнікамі, — кажа Мікалай Міхаленя. — У нас ёсць новая прадукцыя — ліфты без машыннага аддзялення, травалатары — пасажырскія канвееры і шмат чаго не менш цікавага. Тэрмін эксплуатацыі нашага ліфта —

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й «МС».)

У музеі МДУ імя А. Куляшова.

таў, юрыстаў, — кажа прарэктар па вучэбнай рабоце Уладзімір ЯСЕЎ. — У нас заключана больш як 40 дагавораў з вышэйшымі навучальнымі ўстановамі розных краін, у тым ліку Расійі. Магілёўская вобласць мяжуе з расійскімі рэгіёнамі, і мы актыўна супрацоўнічаем са смаленскімі і бранскімі партнёрамі, удзельнічаем у сумесных мерапрыемствах, абменьваемся вопытам.

сучаснае абсталяванне, якое забяспечвае ў памяшканнях неабходны музейны клімат-кантроль. Падчас работы форуму ў яго сценах адкрыецца выстава «Скарбы жывапісу» з фондаў Дзяржаўнай Траццякоўскай галерэі і Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі. Гэта мастацкія творы блізкіх сяброў Бялыніцкага-Бірулі — Ісака Левітана, Мікалая Багданава-Бельскага, Аляксандра Маравая, Станіслава Жукоўскага, Ігара Грабара, Аляксея Маторына, Аляксея Сцяпанова і іншых.

Трэці паверх стане шыкоўнай пляцоўкай для музейных заняткаў, лекцый, розных сімпозіумаў. Апаратура, якая будзе тут устаноўлена, дазволіць праводзіць анлайн-канферэнцыі на самым высокім узроўні.

Нэллі ЗІГУЛЯ.

ЗВЯЗДА

ПРАБЛЕМЫ І РАШЭННІ

Чыя «нічыйная» маёмасць?

Да 2007 года працэс прыцягнення ў гаспадарчы абарот маёмасці, якая неэфектыўна або наогул не выкарыстоўвалася, быў несістэмным і хаатычным. Але з цягам часу сітуацыя пачала мяняцца да лепшага. Калі раней такая маёмасць прадавалася доўга і з вялікай асцярогай, то цяпер падыходы мяняюцца.

Але гэтаму кірунку па-ранейшаму трэба ўдзяляць вялікую ўвагу, адзначалася днямі на пасяджэнні Мінаблвыканкама. Многія аб'екты знаходзяцца ў непрывабным, нездавальняючым, паўразбураным стане, тэрыторыя вакол іх зарасла хмызняком і пустазеллем. Не заўсёды яны агароджаныя, не на ўсіх уладкаваны папераджальныя таблічкі. Такія безгаспадарныя будынкі як магніт прыцягваюць дзяцей. Нягледзячы на забарону дарослых, яны ладзяць тут свае гульні і забавы, што можа закончыцца трагедыяй. Акрамя таго, што «нічыйныя» будынкі псуецца эстэтыку гарадоў і іншых населеных пунктаў, яны яшчэ патрабуюць дадатковых расходаў на ўтрыманне. А колькі новых вытворчасцяў і рабочых месцаў мы не далічваемся!

— Гэта адзін з найважнейшых кірункаў, якому неабходна ўдзяляць значную ўвагу. Ад эфектыўнасці нашай работы цалкам залежыць выкананне даручэнняў кіраўніка дзяржавы і ўрада па навадзненні парадку на зямлі, што асабліва актуальна ў Год малой радзімы, — падкрэсліў **старшыня Мінаблвыканкама Анатоль ІСАЧАНКА**.

У цэнтральным рэгіёне не выкарыстоўваецца практычна 3 тысячы аб'ектаў усіх формаў уласнасці, у тым ліку 418 аб'ектаў камунальнага падпарадкавання. Пытанні прыцягнення ў гаспадарчы абарот маёмасці разглядаюцца штогод. Але, на жаль, прыкметнага прагрэсу не назіраецца: паказчыкі не выконваюцца. У 2017-м, напрыклад, план па прыцягненні ў гаспадарчы абарот, зносе і кансервацыі аб'ектаў усіх формаў уласнасці быў выкананы толькі на 42 %, камунальнай — на 78,6 %. Паказчыкі па раёнах адрозніваюцца: дзесьці лепш, дзесьці горш, а недзе — і зусім дрэнна. Хаця ўсе яны знаходзяцца ў адным прававым полі.

Дырэктар фонду «Мінскаблмаёмасць» Антаніна Палякова больш падрабязна спынілася на аб'ектах, якія знаходзяцца ў камунальнай уласнасці. Амаль палову нявыкарыстаных складаюць сацыяльныя: былыя дзіцячыя садкі, школы, ваенныя гарадкі, фельчарска-акушэрскія пункты, клубы. Вёска старэе, дэмаграфія пагаршаецца. Сацыяльныя і культурныя ўстановы аптымізуюцца, закрываюцца, паколькі на іх утрыманне, ацяпленне, заробкі персаналу трацяцца немалыя грошы. У той жа час гэтыя будынкі стаяць паўпустымі або пустымі. Не выключэнне і збудаванні сельскагаспадарчага прызначэння: малочнатаварныя, жывёлаводчыя фермы, склады, рамонтныя майстэрні.

Як правіла, усе гэтыя аб'екты аддалены ад буйных гарадоў, населеных пунктаў, транспартнай інфраструктуры. У выніку адсутнічае цікавасць да іх з боку пакупнікоў. Палохае інвестараў таксама высокі кошт і працягласць перыяду падрыхтоўкі праектна-каштарыснай дакументацыі, правядзення будаўнічых работ. У ліку прычын нежадання набываць нерухомасць — зацягванне тэрмінаў перапрадажнай падрыхтоўкі аб'ектаў, някаснае і нясвоечасовае афармленне дакументаў, што цягне за сабой позняе выстаўленне іх на таргі, не дазваляе на працягу года правесці іх паўторна, у тым ліку з паніжэннем першапачатковай цаны.

«**Такія безгаспадарныя будынкі як магніт прыцягваюць дзяцей. Нягледзячы на забарону дарослых, яны ладзяць тут свае гульні і забавы, што можа закончыцца трагедыяй.**

Як лічыць Антаніна Палякова, без дадатковых затрат з боку дзяржавы істотна змяніць сітуацыю цяжка. Пастаянна каля 40 % аб'ектаў нерухомасці пераходзяць у план наступнага года. Пры гэтым заўсёды ідзе працэс вызвалення іншай маёмасці. А ў выніку агульны пералік аб'ектаў, што не выкарыстоўваюцца, скарачаецца марудна...

У 2017 годзе планавалася прыцягнуць у абарот, законсерваваць і знесці 337 адзінак камунальнай уласнасці. Работы выкананы па 265. З даведзенымі паказчыкамі справіліся толькі ў Бярэзінскім, Барысаўскім, Клецкім, Салігорскім і Старадарожскім раёнах.

Летась за недастатковае прыцягненне ў гаспадарчы абарот нявыкарыстанай маёмасці меры дысцыплінарнай адказнасці прымяняліся да пяці кіраўнікоў.

Як адзначыла спецыяліст, на Міншчыне за тры папярэднія гады скарацілася колькасць аб'ектаў, якія выстаўляюць на аўкцыён з першапачатковай цаной у адну базавую велічыню. Аналіз паказвае, што адчужэнне нерухомасці за сімвалічную цану або бясплатна не прыносіць жаданых вынікаў. З 2008 па 2017 гады заключана 277 такіх дагавораў. З іх 62 скасаваныя. Нядобра сумленых уласнікаў, паводле заканадаўства, прыцягваюць да адміністрацыйнай адказнасці, ім павялічваюць стаўкі падатку на нявыкарыстаную маёмасць і зямельны падатак у дзесяць разоў.

Сярод асноўных прычын неэфектыўнага выкарыстання нерухомасці — няўзгодненасць дзеянняў службаў выканкамаў падчас планавання тэрмінаў выканання работ, адсутнасць каардынацыі работы ў далейшым.

На думку Антаніны Паляковай, праблемы можна пазбегнуць, калі дакладна вызначыць канкрэтныя тэрміны выканання задач. Неабходна таксама прызначыць адказных асоб, якія б кантралявалі ўсе этапы працэсу. Не трэба забываць і аб рэкламе — рухавіку прагрэсу, нагадала спецыяліст. Нядрэнна было б устанавіць расцяжку з каардынатамі, нумарамі тэлефонаў уласніка аб продажы аб'екта. Неабходна толькі яе падрыхтаваць, а распаўсюджацца яна будзе бясплатна, як сацыяльная рэклама. Разам з тым сваю лепту ў агульную справу маглі б унесці і саветы па развіцці прадпрымальніцтва, якія маюць цесную стасункі з бізнес-асяроддзем. Ім патрэбна своечасова даваць інфармацыю пра маёмасць, якая знаходзіцца на тэрыторыі рэгіёнаў. Ну, і нядрэнна было б часцей абнаўляць звесткі на сайце райвыканкамаў.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

АКТУАЛЬНА

ВЫНІШЧЫЦЬ НЕЛЬГА ПАКІНУЦЬ

У Беларусі ў найбліжэйшыя два гады павінны звесці папуляцыю баршчэўніка Сасноўскага да мінімуму. Пачатак сапраўднай вайны з гэтай інвазіўнай раслінай абвясцілі намеснік прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь Міхаіл РУСЫ і міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй ХУДЫК.

Сёння ў Беларусі больш за 2900 га тэрыторыі «захоплены» баршчэўнікам Сасноўскага. Сумнае лідарства належыць Віцебскай і Мінскай абласцям. Вельмі інтэнсіўна ідзе распаўсюджванне баршчэўніка і ў Мінску — у выпадках, калі для закладкі і рамонту газонаў выкарыстоўваецца глеба, нарыхтаваная ў месцах, дзе ён рос раней.

— Мінпрыроды як каардынатар мерапрыемстваў па навадзненні парадку на зямлі ажыццяўляе кантроль за барацьбой з інвазіўнай раслінай. Планамерная работа на працягу апошніх гадоў дапамагла стабілізаваць сітуацыю. А за два-тры наступныя гады неабходна значна знізіць плошчы баршчэўніка Сасноўскага, — падкрэсліў міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй Худык.

У сувязі з гэтым нядаўна на зялёнай сталічнай тэрыторыі побач з будынкам гарадской клінічнай бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі адбылася наглядная дэманстрацыя барацьбы з баршчэўнікам Сасноўскага. Прысутным прадставілі метады знішчэння гэтай расліны з дапамогай гербіцыдаў. Былі прадэманстраваны і рэпараты айчыннага вытворцы, прызнаныя найбольш эфектыўнымі.

Нагадаем, што баршчэўнік уяўляе вялікую небяспеку для людзей. У перыяд цвіцення (з чэрвеня да жніўня) пры кантакце са скурай ён можа пакідаць апёкі.

— На тэрыторыі Мінска работа па рэгуляванні распаўсюджвання баршчэўніка Сасноўскага была пачата восем гадоў таму. У 2011 годзе на падставе звестак, якія далі ўсе землекарыстальнікі, гарадскім камітэтам прыродных рэсурсаў была праведзена інвентарызацыя. Яна паказала, што плошча, якую займае баршчэўнік Сасноўскага, складае крыху больш за 242 га, — сказаў старшыня Мінскага гарадскога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Сяргей Масляк. За сямігадовы перыяд дасягнуты пэўныя вынікі: сёння плошча, якая падлягае апрацоўцы, складае 138,1 га.

Вольга ПРАЛЮК.

БЕЗГАСПАДАРЧАСЦЬ

НЕ АРАНДУЮЦЬ І НЕ КУПЛЯЮЦЬ...

У Камітэце дзяржкантролю Гродзенскай вобласці зацікавілі лёсам завода. І адразу ўзніклі пытанні. Напрыклад, як здарылася, што будынкі былога камбіната, а іх больш за 20, ні разу не выстаўляліся на аўкцыён? Чаму ў бюджэт не паступае арэндная плата і падаткі на зямлю і нерухомасць?

Як высветлілася, завод буйнапанэльнага домабудавання быў здадзены ў эксплуатацыю ў 1990 годзе, але ўжо праз чатыры гады стаў банкрутам і быў ліквідаваны. Для захавання маёмасці, а гэта 14 будынкаў, 7 збудаванняў і 11 адзінак абсталявання, было створана рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Надзея». Частка будынкаў пачала здавацца ў арэнду.

Каб не прастойвалі астатнія памяшканні, былы завод у пачатку 2000-х гадоў пераважыў у абласную камунальную маёмасць і зарэгістравалі як прадпрыемства па здачы ў арэнду. Права на зямлю і збудаванні

заставаліся за былым уласнікам. «Надзея» ператварылася ў «Смаргонскую Надзею». Але і гэта не прынесла пэўных змен. Новыя арандатары так і не з'явіліся, а частку аб'ектаў наогул схавалі ад уліку і падаткаў.

— З-за часткова арандаваных плошчаў складвалася бачнасць паспяховага прадпрыемства, — канстатуе **начальнік аддзела кантролю дзяржаўнай маёмасці КДК Гродзенскай воб-**

ласці Дзмітрый ПАЛІВЕНАК. — Кіраўнік і галоўны бухгалтар атрымлівалі значную зарплату, прэміі і іншыя выплаты, у тым ліку ўзнагароджванні па выніках гадавога развіцця прадпрыемства. Адзіным паказчыкам работы з'яўляўся план па арэндзе часткі плошчаў, які дырэктар сам сабе і зацвердзіў. А вось пустыючыя аб'екты ўсправаздачу не заносілі, графікі ўцягнення ў гаспадарчы абарот не склада-

лі. Адпаведна, і аўкцыёны па іх не праводзіліся.

Будынкі былога камбіната працягваюць разбурацца. Сетка цэнтральнага ацяплення не працуе. На працягу многіх гадоў часткова не працуюць электрычныя і водаправодныя сістэмы. І ніхто не звяртае ўвагі на прастой значнай часткі былога завода, адзначае супрацоўнік дзяржкантролю.

А між тым толькі за 2015—2017 гады прадпрыемствам «Смаргонская Надзея» ў выніку ўтойвання аб'ектаў нерухомасці не выплачаны падатак на нерухомасць у памеры каля 50 тысяч рублёў.

Таму дзяржкантролем вынесена рашэнне аб спагнанні гэтай сумы. Матэрыялы праверкі накіраваны старшыні аблвыканкама, а таксама ў Дэпартамент фінансавых расследаванняў КДК.

Па словах супрацоўніка дзяржкантролю, гэтая справа будзе накіравана ў суд для далейшага разгляду.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

ЗАЦІКАЎЛЕНЫ ПОГЛЯД ВЫРАШАЮЦЬ НЕ ТОЛЬКІ ГРОШЫ

ПЕРШЫ ваенны гарадок Міністэрства абароны перадало на баланс Лепельскага райвыканкама яшчэ 20 гадоў таму. Цяпер вёска Бароўка нічым не адрозніваецца ад іншых населеных пунктаў, хіба што большая частка людзей на вуліцах прывыкла насіць ваенную форму. Заслонава пад догляд раённых улад трапіла куды пазней — у 2009 годзе. Як можна зразумець, розніца паміж гэтымі двума вёскамі напачатку была відавочнай.

Ігар УРБАН, старшыня Лепельскага раённага Савета дэпутатаў, сваю вайсковую службу праходзіў на Лепельшчыне, так што аб праблемах пражывання для афіцэрскага сем'я ведае з уласнага вопыту:

— Памятаю, мы з жонкай паспелі пажыць у «модулі» — аднапавярховым збудаванні з калідорнай сістэмай, дзе адначасова размяшчалася 16 сем'яў. Цяпер, вядома, умовы змяняюцца, хоць не без цяжкасцяў. Калі Заслонава толькі ўключылі ў спіс вёсак раёна, то разам з новым населеным пунктам мы атрымалі і «букет» тыповых праблем. Для іх вырашэння раёну наўрад ці хапіла б уласных сродкаў. Адчувальную падтрымку нам аказвае аблвыканкам.

Уладзімір ЦЯРЭНЦЬЕЎ, старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў, пацвярджае, што абласныя ўлады насамрэч зацікаўлены ў аднаўленні вёскі.

— Мы разумеем, што трэба ўмацоўваць сацыяльную сферу, бо ўзбудняецца адна з брыгад, размешчаных каля Заслонова. Мяркуюцца, што на Лепельшчыну прыбудзе каля 600 ваеннаслужачых з сем'ямі. Патрэбна інфраструктура, што дасць прымальны ўзровень жыцця. У мінулым годзе скончыўся рамонт трохпавярховага дома на 70 кватэр. Пакуль што гэтага дастаткова, каб забяспечыць жыхароў жыллем. Цяпер асноўная падтрымка скіравана на капітальны рамонт школы — сёлета з абласнога бюджэту выдзелена для гэтай справы 500 тысяч рублёў. У Заслонаве заўсёды было шмат дзяцей, так што мне асабіста вядома пра недахоп месцаў у дзіцячым садзе. Як адзін з магчымых варыянтаў вырашэння праблемы можна прапанаваць перапрафіляванне часткі першага паверхавы школы — для размяшчэння там дашкольнага.

Што датычыцца станцыі абезжалезвання вады, то на яе ўсталяванне ўжо падрыхтавана праектная дакументацыя. Сітуацыю асабіста кантралюе начальнік упраўлення жыллёва-камунальнай гаспадаркі Віцебскага аблвыканкама Юрый Дзядзёла.

Дарэчы, на кантролі ў вобласці знаходзяцца, бадай, усе буйныя праекты, звязаныя з Заслонавам.

Як лічыць **Васіль БАДЗЯЙ, старшыня Горскага сельскага Савета дэпутатаў,** актыўныя прапановы жыхароў ідуць вёсцы на карысць. Такім чынам улады скіроўваюць увагу на найбольш «балючыя» месцы. Напрыклад, па прапановах жыхароў сельвыканкамам запланавана ўсталяванне станцыі абезжалезвання вады на 2020 год.

— Людзі бачаць узровень жыцця ў Бароўцы, работа над якой ідзе даўно, і пачынаюць параўноўваць са сваім. Пры гэтым па-за ўвагай застаюцца іншыя населеныя пункты — аддаленыя вёскі, дзе сітуацыя можа быць больш праблематычнай. Я разумеем, людзям хочацца адчувальных змен пастаянна, ад гэтага залежыць іх дабрабыт. Шкада толькі, што пры гэтым забываюцца мерапрыемствы, якія ўжо зроблены для вёскі. Пяць гадоў таму ў Заслонаве не было асфальтнай дарогі, моста праз рэчку, цеплатраса губляла значную частку энергіі. Існавала праблема з вулічным асвятленнем і рамонтам будынкаў... Гэта ўсё ўжо выпраўлена, але работы па аднаўленні вёскі не скончаны.

Мясцовыя дэпутаты кажуць, што камфортнае пражыванне ў вёсцы можна наблізіць і без значных грашовых датацый.

— Цяпер мы будзем займацца арганізацыяй людзей на добраўпарадкаванне. Давядзём да ладу прыдамавыя тэрыторыі, могілкі — гэта малазатратная праца, якая поўнасьцю ў нашых сілах, — мяркуе **дэпутат сельскага Савета Людміла Быхавец.** — Для больш маштабных змен неабходна дапамога. Раённыя ўлады могуць выдзельць і рабочых, і сродкі на вялікі праект, але для таго, каб нас заўважылі, трэба праявіць актыўнасць. Тым, хто сам гатовы да змен, дапамагаюць куды больш ахвотна. Не толькі грошы вырашаюць, у якіх умовах мы будзем жыць.

ПРАЗ ВАЕННЫ ГАРАДОК...

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.
«МС».)

— Гэта не прымушова работа. Мы не ходзім па кватэрах з просьбамі ці пагрозамі, самае большае — дапамагам з арганізацыяй, калі ёсць на тое патрэба, — расказвае дэпутат.

Адначасова вясковыя актывісты скардзяцца на недахоп дворнікаў. Два афіцыйна нанятых чалавек вымушаны абслугоўваць вельмі вялікую тэрыторыю. Асабліва адчуваецца праблема зімой, калі кожны ганак трэба пачысціць ад снегу і пасыпаць пяском.

Моладзь «на чамаданах»

На сходзе ў 2009-м мясцовыя жыхары вырашылі, што іх населены пункт атрымае статус менавіта вёскі. Такім чынам настаўнікі і медыцынскія работнікі маглі карыстацца надбаўкай да заробку, а школьнікі — ільготамі на харчаванне. Пад катэгорыю пасёлка ці гарадскога пасёлка ваенны гарадок не падыходзіў яшчэ і па крытэрыях, бо не меў дастатковага ўзроўню прамысловасці.

У 2012 годзе ў распараджэнне мясцовага раённага спажывецкага таварыства бязвыплатна быў перададзены будынак былога магазіна ваенсэрвісу. Існуе ўласная швейная вытворчасць, вытворчасць ветэрынарных прэпаратаў, спартыўнага харчавання, аднак гэтыя прадпрыемствы невялікія і не патрабуюць значнага штату работнікаў. Цяпер там працуюць кафэ і крама. **Старшыня раённага Савета дэпутатаў Ігар УРБАН заўважае,** мы пошук работы — вельмі вострае пытанне для жонак ваеннаслужачых.

«Вельмі доўга праблемай заставалася аварыйная сітуацыя са школай. Кропкавыя рамонты ўжо не маглі выправіць сітуацыю.

— У першую чаргу мы арганізавалі транспартныя сувязі з райцэнтрам і іншымі населенымі пунктамі. Наладжаны распарадак руху аўтобусаў дазволіў жыхарам выязджаць на работу ў Лепель і вяртацца назад. Акрамя таго, расшырэнае воінскіх часцей, якое адбываецца апошнім часам, таксама ў нейкім сэнсе дае магчымасць уладкавацца.

Дзякуючы вёсцы Заслонава, Горскі сельсавет лічыцца самым маладым у раёне па ўзросце насельніцтва, нараджальнасць тут стабільна вышэйшая за смяротнасць. Вось толькі ў добрых паказчыках схавана мясцовая спецыфіка размеркавання насельніцтва.

— Для моладзі мы як стартавая пляцоўка, — тлумачыць Людміла Быхавец. — Маладыя

Дворык, уладкаваны жыхарамі.

афіцэры прыязджаюць сюды, у іх сем'ях нараджаюцца дзеці. Гэта выдатна. Але потым для ваеннаслужачага з'яўляецца больш перспектыўная вакансія, і ён пераразмяркоўваецца ў іншы рэгіён. Атрымліваецца пастаянная «цяжучка» і адпаведныя цяжкасці.

Чалавек, які хоча грантоўна абсталявацца на адным месцы, пачынае думаць пра дабрабыт і найперш — уласную кватэру. А калі сям'я «жыве на чамаданах», то навошта ёй усур'ез клапаціцца пра чарговы прыпынак на шляху? Тым не менш любое жыллё патрабуе ўвагі.

У канцы 2017 года жыхары вёскі ўбачылі вынік капітальнага рамонту шматкватэрнага дома. Раней ад будынка, фактычна, заставаўся толькі фасад, ён доўгі час стаяў закансерваваны. На грошы Віцебскага аблвыканкама быў заменены дах, адрамантаваны сцены, адноўлена каналізацыя, газа- і водазабеспячэнне. У выніку 70 сем'яў атрымалі новыя кватэры. Побач з адміністрацыйным будынкам мясцовыя ўлады мяркуюць абсталяваць вялікую дзіцячую пляцоўку з арэлямі, лавачкамі і месцам, дзе маглі б гуляць маці з малымі ў калясках.

Вялікі рамонт

Яшчэ адзін аб'ект інфраструктуры, якім не сорамна пахваліцца — заслонаўскі дзіцячы сад. Першапачаткова будынак не быў прыстасаваны для дашкольнай установы — раней у ім размяшчаліся ваенны штаб. Пабудаваныя яшчэ ў даваенны час памяшканні патрабавалі капітальнага рамонту. Тры гады таму падрадная арганізацыя з Лепеля выканала работы па аднаўленні, пасля чаго ўстаноўва, можна сказаць, атрымала другое нараджэнне.

— Сюды прывозяць дзяцей не толькі з нашай вёскі, але і з суседняй Межыцы, — расказвае **Ларыса ШАСТАКОВА, загадчыца Заслонаўскага ясляў-сада.** — Ахвотных больш, чым мы можам размясціць. Так, установа разлічана на 55 дзяцей, сёлета ў нашых спісах значыцца 57 выхаванцаў, а іншых малых бацькі запісваюць у Горскі дзіцячы сад.

Вельмі доўга праблемай заставалася аварыйная сітуацыя са школай. Сітуацыю з трохпавярховым будынкам,

разлічаным на 800 навучэнцаў, кропкавыя рамонтны ўжо не маглі выправіць. Закрыць установу таксама нельга было — на некалькі суседніх вёсак гэта адзіная школа. Летась, нарэшце, распачаўся капітальны рамонт. Сёлета на аднаўленне будынка выдзелена 500 тысяч рублёў з раённага і абласнога бюджэтаў. **Таццяна ІВАНОВА, дырэктар навучальнай установы і дэпутат раённага Савета,** правяла «экскурсію» па кабінетах.

Відовішча на першым і другім паверхах сапраўды сумнае. Рыпучая драўляная падлога, шчыліны ў дзвярах кабінетаў, старыя аконныя рамы... Найбольш кідаюцца ў вочы вялізныя шэра-рудыя падцёкі на столі і часткова — на сценах.

— Як толькі на дах трапляла вада, у нас цякло са столі. А яшчэ здараліся перапынкі ў ацяпленні, так што захоўваць прымальныя ўмовы на занятках было цяжка, — падцвярджае дырэктар і запрашае... на трэці паверх, які ўяўляе з сябе «будучыню». Тут яшчэ пахне рамонтам. На падлозе

Дзіцячы садок пасля рамонту.

ў калідоры і класах насцелены лінолеум, сцены пафарбаваны, столь пабелена, вокны радуць шклопакетамі. Хоць вясновая вада ўсё яшчэ знаходзіць шчыліны і часам прасочваецца ў будынак.

Дырэктар мяркуе, што сапраўдныя рамонтныя работы пачнуцца з надыходам летніх канікулаў. Напачатку трэба асвоіць сродкі, выдзеленыя на рамонт, а потым можна падумаць і пра абнаўленне абсталявання.

Доўгая дарога да амбулаторыі

Калі школа знаходзіцца ў цэнтральнай частцы Заслонова, то амбулаторыя размешчана на ўскрайку населенага пункта. На думку мясцовых дэпутатаў, гэта вялікая нязручнасць. Хворы чалавек, пенсіянер вымушаны пераадоўваць вялікі шлях, а вось жыхарам суседніх вёсак, наадварот, дабірацца карацей. Людміла Быхавец марыць, што амбулаторыю і працэдурны кабінет удацца перанесці ў вёску, каб доўгая дарога не скасоўвала лячэбную сілу праведзеных дактарамі маніпуляцый.

— Напрыклад, пачынае чалавек захворваць. На бальнічны ісці рана, ды і не кожны можа дазволіць сабе такі «адпачынак». Можна было б запісацца на працэдурны кабінет, але як трапіць у амбулаторыю, калі яна дзесьці за вёскай? Тут альбо адпрошвайся ў начальніка з работы, займайся самалячэннем, альбо перанось хваробу «на нагах». Атрымліваецца, маем добрых урачоў, але яны ў літаральным сэнсе «не на сваім месцы». Мы з ініцыятыўнай групай жыхароў прапаноўваем перанесці амбулаторыю на першы паверх аднаго з дамоў у вёсцы. Там якраз ёсць пустыя памяшканні.

У старшыні раённага Савета дэпутатаў Ігара Урбана сваё бачанне справы:

— Праблема з пераносам амбулаторыі не толькі ў грашак. Я лічу, што гэта наогул неэтазгоднае рашэнне. Для медыцынскай установы існуюць патрабаванні па размяшчэнні і абслугоўванні, падобнае суседства прынясе людзям нязручнасці, і зноў пачнуцца скаргі. Урачы не змогуць выкарыстоўваць некаторыя медыцынскія прыстасаванні, у будынку з'явіцца спецыфічныя пахі, будзе абмежаваны праход у пад'ез-

Матэрыялы падрыхтавала Рагнеда ЮРГЕЛЬ.

Вольга НЯФЁДАВА:

«МНЕ ВЕЛЬМІ КАМФОРТНА Ў ВЁСЦЫ»

Вольга Няфёдава, якая іграе ў Купалаўскім тэатры і знялася ў дзясятках фільмаў, працавала на радыё, вядзе тэлеперадачу, канцэрты і здымаецца ў рэкламе, дасягнула, здаецца ўсяго, аб чым іншыя могуць толькі марыць. У той жа час сама Вольга ўпэўнена: яе энергія хапіла б на большае. Аб нюансах акцёрскай прафесіі і нерэалізаваных пакуль жаданняў мы пагутарылі з актрысай.

— Вольга, паколькі мы з вамі размаўляем перад самым пачаткам спектакля, можна зрабіць выснову, што настройваецца да выхаду на сцэну вы хутка...

— У «Рэвізоры» ў мяне невялікая роля, тут своеасаблівай падрыхтоўкі не патрабуецца. Павінен быць добры настрой, і важна, каб ніхто яго не сапсаваў — вось і ўся настройка. Калі ў спектаклях у мяне больш сур'ёзных ролі, прыходзіш загадзя, адкрываеш п'есу, хоць і памятаеш словы, усё роўна аднаўляеш іх у памяці.

«Гала-канцэрт «Купальская казка» на свяце «Александрыя збірае сяброў» быў праектам тэлеканала АНТ. Я люблю з імі працаваць, гэта вельмі крэатыўная каманда.

— «Рэвізор» з аншлагам ідзе ў «Купалаўскім». У чым, на ваш погляд, сакрэт папулярнасці спектакля?

— Некалькі гадоў таму, калі Мікалай Пінігін (мастацкі кіраўнік Купалаўскага тэатра. — Аўт.) ставіў «Пінскую шляхту», памятаю, як нам, акцёрам, раздалі сцэнарый, а там шэсць старонак, і незразумела, што і як іграць... Тады Мікалай Мікалаевіч нагадаў нам важную рэч: што класіка — гэта штосьці паказальнае, характэрнае, а тэма, якая падымаецца ў творы, — вечная. Той жа «Рэвізор» — пацвярджэнне гэтаму. Так, Мікалай Пінігін падаў яго ў новай, не класічнай форме, і ён гучыць актуальна. У гэтым і поспех.

— Нягледзячы на тое, што роля ў «Рэвізоры» эпизодычная, вам удаецца стварыць незабыўны вобраз, а ваша харызма прарываецца нават з другога плана...

— Харызма просіць галоўных роляў (усміхаецца). На сцэне ў мяне проста добры настрой і нават стан куражу. Забаўляеш сябе, каб роля не ператварылася ў рутыну, каб не было ў першую чаргу самой сумна.

— Крыўдна, калі даюць не галоўныя, а эпизодычныя ролі?

— Насамрэч рэжысёру лепш відаць, на якую ролю цябе запрасяць. З узростам усведамляеш, што акцёрская і рэжысёрскія прафесіі вельмі розныя. Як у кіно, так і ў спектаклі рэжысёр бачыць прадукт цалкам, і ўсе акцёры, тыпажы збіраюцца для ўвасаблення адзінай думы. Мне крыўдна крыху іншае: што цяпер я не іграю ў стандартнай класіцы. Мне 48 гадоў, і я адчуваю, што апошнім часам засулавала па Астроўскім, Чэхаве — па той класіцы, дзе ёсць душа. Ад усемагчымых

формаў у новых спектаклях я крыху стамілася.

— Згаданая «Пінская шляхта», дзе вы бліскуча ўвасабляеце Куліну, чым не класіка?

— Згодна, класіка. Але хочацца яшчэ больш гарачых пачуццяў — славянскіх, душэўных. Вельмі люблю трагікамедыю, калі ўсе спачатку смяюцца-смяюцца, а потым плачуць. Гэта мой жанр. Я ж не трагічная актрыса.

— Прычым пры ўвасабленні нават сур'ёзных персанажаў вам удаецца дадаць нешта камедыйнае. Як, напрыклад, у дэтэктыве «Вечнае спатканне», дзе ў вас роля вельмі інтэлігентнай жанчыны, якая ў рэшце рэшт нават уступае ў бойку...

— Я абажаю такія ролі: сур'ёзнай цёткі ў акуларах. Яны з мужам прыехалі ў вёску, дзе набылі дом, а тут нехта ўсіх забівае... Я вельмі люблю, калі рэжысёр, а гэта Уладзімір Янкоўскі, дае табе такі карт-бланш — рабі што хочаш. Тую ж сцэну бойкі мы прыдумалі самі — як варыянт таго, як магла паводзіць сябе інтэлігентная сям'я ў вёсцы.

— У той жа ролі дырэктара Дома састарэлых у фільме «Доктар смерць» ваша гераіня — сур'ёзная жанчына пры пасадзе, якой, аднак нішто чалавечае не чужое. «Трэба праплаціць знаходжанне», — звяртаецца яна да сваякоў...

— Рэжысёр Саша Назараў паставіў мне такую задачу: ты, Вольга, павінна быць Чарнамырдзіным гэтага Дома састарэлых — са стальной хваткай, таму я там нават размаўляю адрывіста.

Ад працы з добрым рэжысёрам атрымліваеш кайф. Табе ставяць задачу, кажуць, што рабіць, а як гэта ўвасобіць, ты сам разумеш. Тады і атрымліваецца нешта добрае, магчыма, смешнае, магчыма, заразлівае.

— Але ўсё ж такі патрэбны вялікі талент: сказаць літаральна дзве фразы, але так, каб яны сталі шэдэўрам. Як у кліпе гурта «Ленінград» «Адпуская»: «Валянцін, выбі дыван, вынесі смецце!»

— Зноў-такі прыдумалі разам з рэжысёрам некалькі варыянтаў: давай так зробім, давай гэтак. Прычым у кліп мяне спачатку спрабавалі на ролю адной з прадаўшчыц. Прышла на кастынг і кажу: я не падыходжу нават з-за ўзросту, але калі лічыце, што я — прадаўшчыца, калі ласка, давайце паспрабуем. А пасля мне патэлефанавалі і сказалі, што Сяргей Шнураў вырашыў, што я буду іграць ролю жонкі героя Вадзіма Галыгіна. А вось да нашумелага кліпа самога Вадзіка ў стылі «а-ля Ленінград» — маю на ўвазе «8 Сакавіка» — у мяне вельмі негатывыя адносіны. Хоць пра акцёрскіх работах усё вельмі здорава. Але такія дэбаты разгарнуліся нездарма, бо зроблены ён на мяжы пошласці, нават спаўзае ў пошласць. Гэта маё суб'ектыўнае меркаванне. Ды яшчэ гэта трасянка...

— «Рэвізор», між іншым, таксама ж на трасянцы...

— У спектаклі гэта спецыяльны прыём, і ён не выклікае пошлых асацыяцый. У «Рэвізоры» трасянка дарэчы, бо ёсць пэўная мэта — падкрэсліць местаквоасць. А ў кліпе як быццам бы сказала: быдла ёсць быдла. Мяне таксама запрашалі здымацца, але я адмовілася адразу. Вадзік імкнуўся зрабіць сцёб, а атрымалася пошласць.

— Рэжысёры часта экспloatуюць ваш вобраз жанчыны, якая ў «пылаючую хату зойдзе». Наколькі вам у ім камфортна і ці не надакучвае?

— Мне вельмі шкада, што ніхто не паклікаў мяне ў добрую трагікамедыю. Гэта такі жанр, якім валодае мала хто з акцёраў, эліта тэатра. Такі

талент ёсць, напрыклад, у Віктара Манаева, Зоі Белавосцік, Алены Сідаравай. І, зразумела, крыўдна, што мяне не выкарыстоўваюць у больш глабальных ролях у кіно. А там свае правілы: галоўная гераіня павінна быць лірычнай, бо ёй будучы супрацьстаяць. Але, магчыма, у наступным жыцці я стану рэжысёрам.

— Калі выбіраць паміж кіно і тэатрам, што вам бліжэй?

— Скажу, як усе тэатральныя акцёры: бліжэй тэатр. Бо ён дазваляе за дзве з паловай-тры гадзіны пражыць ролю ад пачатку да канца. І прайсці ўсе ўзлёты і падзенні ў жыцці твайго персанажа, а глядач перажывае катарсіс. Кіно ў гэтым плане больш складанае. Эпізоды часам пачынаюць здымаць з канца, калі ты яшчэ не ведаеш свайго героя, не пражыў з ім усё ад пачатку, а трэба выдаваць фінал. І перайграць пасля не атрымаецца. Па акцёрскім нападзенні, па перажываннях мне бліжэй тэатр. Для пазнавальнасці, прафесійных амбіцый, пачуцця самалюбства — кіно.

— Вы з'яўляецеся вядучай многіх канцэртаў, у тым ліку «Александрыя збірае сяброў». Прысутнасць вышэйшых кіруючых асоб накладвае дадатковую адказнасць?

— Безумоўна. Але мы, акцёры, робім тое, што павінны, наколькі нам дазваляе талент, пачуццё меры, такту. Нервознасць ва ўсё гэтыя праекты ўносяць тыя, хто баіцца, што нешта не спадабаецца, прывяраюць дзясяткі разоў. Дарэчы, гала-канцэрт «Купальская казка» на свяце «Александрыя збірае сяброў» быў праектам тэлеканала АНТ. Я люблю з імі працаваць, гэта вельмі крэатыўная каманда. Час ад часу ўдзельнічаю ў іх праектах: тых жа «Песнях маёй краіны», «Давай пажэнімся».

— Дзе падгледзеце тыпажы сваіх гераіняў?

— На першым курсе тэатральнай акадэміі мы рабілі такі эцюд, як назіранне. Нас прасілі сачыць, напрыклад, за пажылымі жанчынамі, за мурашкамі, за касірамі ў магазіне. І гэты навік выпрацоўваецца на ўсё жыццё. Ты абавязкова звернеш увагу на нейкага незвычайнага ці наадварот звычайнага чалавека. І цяпер, калі чытаеш сцэнарый, разумеш, што гэта можа быць так ці вось гэтак. Але ўсё роўна гэта я, Вольга Няфёдава ў прапанаваных абставінах.

— Ведаю, што вы працавалі на фарфоравым заводзе, дзе, напэўна, таксама атрымалі пэўную базу для будучых роляў...

— Я не паступіла ў Маскву ў Дзяржаўны інстытут тэатральнага майстэрства па ўласнай дурацці — заваліла апошні экзамен. І вярнулася ў Мінск. З падачы таты 17-гадовай дзяўчынкай пайшла да канвеера на фарфоравы завод. І гэта была сапраўдная школа жыцця. Самае страшнае для мяне — ранні пад'ём. Мама палівала мяне вадой, каб я прачнулася а шостае гадзіне рання, бо а восьмай трэба быць на заводзе. Спачатку працавала рабочай: лічыла талеркі і сачыла,

каб яны былі не бітыя, ставіла іх у скрыні і падымала на канвеер. Там я, дарэчы, пачала курыць. Жанчыны, у падпарадкаванні якіх я была, пастаянна хадзілі на перакур, а мяне пакідалі адну на канвееры. Хутка я зразумела, што трэба хадзіць з імі, бо працаваць не хацелася, і ўцягнулася ў курэнне.

«Мне 48 гадоў, і я адчуваю, што апошнім часам засулавала па Астроўскім, Чэхаве — па той класіцы, дзе ёсць душа. Ад усемагчымых формаў у новых спектаклях я крыху стамілася».

Праз некалькі месяцаў я стала кантралёрам АТК, а гэта яшчэ горш, чым проста рабочы. Я павінна была хадзіць з лінейкай і выяўляць брак. Прычым у рабоце дарослых жанчын, у якіх сем'і і якія просяць не зніжаць каэфіцыент. А я чалавек жаласлівы, і ў выніку талеркі няправільнай формы накіроўваліся ў печ, дзе і лопаліся. Калі нам назад прыходзіў «бой» — біты посуд, мяне выклікала кіраўніцтва і «выхоўвала» па поўнай. ...Але ўсё ж добра, што фарфоравы завод быў у маім жыцці, бо на наступны год я адразу паступіла.

— З дзяцінства ведалі, што акцёрская прафесія — гэта ваша?

— Так, бо нават не ўяўляю, кім бы яшчэ магла быць. Праўда, у дзя-

У фільме «Іронія ўдачы».

цінства хацела стаць доктарам. Але калі ў мяне моцна захварэла мама, самы блізкі ў маім жыцці чалавек, я імкнулася выратаваць ёй жыццё, разам змагаліся ў бальніцах чатыры гады, — зразумела, што ўрачом быць не магла б. Занадта прымаю ўсё блізка да сэрца.

— Акцёрская прафесія таксама эмацыянальна выпускае. Як аднаўляецеся?

— Цішыня і прырода даюць мне сілы. Трынаццаць гадоў я правяла ў ФМ-эфіры, з музыкай у вушах, а цяпер хочацца цішыні. Мне не сумна ў адзіноце, люблю пачытаць ці нешта рабіць, марыць. Ёсць у мяне невялікі домік у вёсцы, з глухім плотам — каб мяне ніхто не турбаваў. І мне там вельмі камфортна, нават у горад не хочацца... Усё ж такі ў адрозненне ад прафесіі ўрача акцёрства больш літасцівае да ўладальніка гэтага майстэрства: хоць ты і выпускашаны пасля сцэны, усё можна выправіць і энергію аднавіць.

Алена КРАВЕЦ.

У серыяле «Сваты» (7-ы сезон).

АДНЫМ СЛОВАМ

«ЛАБІРЫНТЫ»
«Беларусь 1», з 14 мая

16-серыйная гісторыя ад рэжысёра Юрыя Уладоўскага, вядомага як аўтара «Вуліц разбітых ліхтароў», — мікс меладрамы сямейнай і крмінальнай. Галоўная героіня — маладая паспяхова жанчына Марына. У яе жыцці ўсё нібыта добра: прэстыжная работа і паспяхова кар’ера, каханы муж і цудоўныя бацькі. Для поўнага шчасця не хапае дзіцяці. Але зацяжарыць Марына не можа, — як упэўнена яна сама, — гэта яе нябеснае пакаранне за зроблены 10 гадоў таму аборт.

Цалкам выпадкова жанчына знаёміцца ў офісе з унукам прыбіральшчыцы — хлопчыкам Сярохам, маці якога занята толькі сабой і не цікавіцца сынам наогул. Марына спадзяецца ўсынавіць малога, але супраць гэтай ідэі катэгарычна паўстае муж, не жадаючы «прыгрэць на грудзях» невядома чые гены. У нечым ён мае рацыю, бо маці хлопчыка коціцца ўсё далей па крмінальнай сцежцы. Аднак і сам мужчына далёка не такі шчыры і прынцыповы, якім хоча здавацца...

«ПРАКТЫКА». НОВЫ СЕЗОН
АНТ, з 15 мая

40-серыйны працяг медыцынскай драмы 2016 года прадстаўляе ўсё тая ж будні правінцыйнай тульскай бальніцы і штодзённую працу ўрачоў, шчодро разбаўленую іх няпростымі ўзаемаадносінамі і «шкілетами» ў шафах, а таксама гісторыямі пацыентаў, ад камедычных да глыбока драматычных.

Як расказваюць стваральнікі серыяла, пасля першага сезона рэжысёр і акцёры атрымалі мноства просьбаў і нават петыцыю-патрабаванне здымаць далей, а ў сацсетках стыхійна ўзнік фан-клуб «Практыкі», удзельнікі якога прапаноўвалі варыянты працягу гісторыі. Таму нічога дзіўнага, што гэты працяг атрымаўся — нягледзячы на тое, што актрысе Ксеніі Лаўровай-Глінцы давялося здымацца на восьмым месяцы цяжарнасці (прытым цяжарнасць яе героіні, урача Жэні, была прапісаная ў сцэнарыі задоўга да гэтага).

«ЭКВІЛІБРИУМ»
СТБ, 20 мая

У не надта далёкай будучыні людзі змоглі ліквідаваць войны і тэрарызм, але дзеля гэтага давялося ахвяраваць эмоцыямі і пачуццямі і жыць адным толькі розумам. Музыка, кнігі, мастацтва наогул — пад забаронай, а яе парушэнне караецца смерцю.

І ўсё ж нават у гэтым лагічным свеце знаходзяцца людзі, не згодныя абдыгнаць сваё жыццё. Яны не прымаюць лекі — блакатары пачуццяў і здольныя абудзіць парасткі чалавечнасці нават у паслухмяных інквізітарх...

Панядзелак, 14 мая

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х». (16+).
9.10 «Галоўны эфір».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Лабірынты». (16+).
12.40, 13.05, 14.30, 15.25 Меладрама «Вясёлка ў небе». (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 «Панарама».
21.50 «Нашы».
22.10 Серыял «След» (16+).
23.45 «Арэна».
0.45 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 16.25, 21.05 «Тэлебарометр».
9.30, 20.15 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.05 «Капейка ў калейку» (12+).
10.35 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
11.15, 23.35 «Спатканне з будучыняй». (16+).
12.15 «Свет навыварат». (16+).
13.15 М/с «Качыныя гісторыі» (0+).
14.30 Анімацыйны фільм «Суперсямейка» (12+).
17.10 Хакей. Чэмпіят свету. Паўднёвая Карэя — Нарвегія.
19.30 «Суперлато».
21.10 Хакей. Чэмпіят свету. Чэхія — Аўстрыя. У перапынку: «КЕНО».
23.30 «Хадзі сюды і танцуй».
0.30 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Грыбны суп.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 Гэты дзень.
8.25 «Нацыянальны хіт-парад».
9.20, 17.45 «Юрый Якаўлеў. Апошні з магікан». Дак. фільм (12+).
10.10 «Навукаманія» (6+).
10.40, 16.25 «Шукайце жанчыну». Камедыя. 1-я серыя (12+).
12.50 «Я хачу гэта ўбачыць!» Браслаўскі раён. Частка 1-я (6+).
13.15 «Наперад у мінулае».
13.45, 22.40 «Сталінград. Перамога, якая змяніла свет». «Нараджэнне «Урана» (12+).
14.25, 21.05 «Чужая радня». Маст. фільм (12+).
16.00 «Святло далёкай зоркі». Памяці народнага артыста СССР Іосіфа Жыновіча.
18.40 «Чарнаморачка». Маст. фільм (12+).
20.10 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Сяргей Пісарэнка.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.20 «Святло далёкай зоркі». Памяці заслужанага дзеяча культуры БССР Ніны Ватацы.

5 Беларусь 5

6.55 Футбол. Чэмпіят Англіі. Матч апошняга тура.
8.45, 23.30 Хакей. Чэмпіят свету. Дзённік.
9.15 Мастацкая гімнастыка. Чэлендж-кап. Парцімаа.
17.10 Хакей. Чэмпіят свету. Паўднёвая Карэя — Нарвегія.
19.30 «Суперлато».
21.10 Хакей. Чэмпіят свету. Чэхія — Аўстрыя. У перапынку: «КЕНО».
23.30 «Хадзі сюды і танцуй».
0.30 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

21.10 Хакей. Чэмпіят свету. Канада — Латвія. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
0.05 Змешаныя адзінаборствы. UFC.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Контур».
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25, 13.10 Серыял «Ліквідацыя» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Наша жыццё».
20.00 «Час».
21.10 Камедыя «Марс» (16+).
23.00 «Спартклуб» (12+).
23.30 Серыял «Бяспека» (16+).
1.30 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00 «Тыдзень».
10.00 «Тыдзень спорту».
10.40 «Вялікае снеданне» (12+).
11.15 «Следакі» (16+).
11.45 «Дэпартамент». Серыял (16+).
13.50 Трылер «Бандыты». (12+).
15.55 «Ежа багоў» (16+).

16.50 «Вялікі горад».
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.50 «Смак забойства». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Баец». Серыял. Заключныя серыі (16+).
21.50 «Глядзець усім!» (16+).
23.05 «Самыя шакіруючыя гіпэтэзы» (16+).
23.45 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.35 Меладрама «Спакуса». (16+).

МІР

6.25, 8.05, 10.05, 13.15 Серыял «АСА» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 1.25 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20 Серыял «Каця. Працяг». (16+).
23.05, 0.10 Маст. фільм «Псіхапатка» (16+).
2.20 «Іншы свет» (12+).
2.50 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня» (12+).
3.20 Серыял «У пошуках капітана Гранта». (12+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор’е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.40 «Пакой смеху». (16+).
13.35 «Наша справа». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
20.40 Серыял «Сядзелка». (12+).

22.30, 23.10 Серыял «Скліфасоўскі». (12+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ-Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавае раніца НТБ». (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след». (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.45 «За гранню».
10.25 Маст. фільм «Тонкая штучка». (16+).
12.00 «Чайка мяне». (12+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05, 16.30 Серыял «Братаны». (16+).
19.40 Серыял «Марскія д’яблы. Смерч. Лёсы». (16+).
23.00 «НЗ.by».
23.20 «Вынікі дня».
23.50 Серыял «Сведкі». (16+).

3 мой 8 канал

7.00, 16.10, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор’е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.00 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.10 Серыял «Макс» (16+).
9.00, 19.45 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.10 Камедыя «Горш не бывае» (16+).
12.05 «Сад і агарод».
12.15 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
13.55 Трылер «Перавал Касандры» (16+).
16.15 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.20 «Мультипарад» (0+).
16.30 «Здароўе».
17.20 Серыял «Анэлы» (16+).
18.50 Серыял «Правая справа» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Драма «Жорсткі рынг» (16+).

ВТВ ВТБ

6.00, 12.25 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
6.20 «Паспець за 24 гадзіны» (16+).
7.20, 4.00 М/ф «Скубі Ду». (0+).
7.50, 4.30 М/ф «Джынглякі». (6+).
8.20, 5.00 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+).
8.40, 3.30 «Ералаш» (6+).
9.25 «Галерэя прыгажосці» (16+).
10.00 «Проста кухня» (16+).
10.30 Анімацыйны фільм «Альфа і Амега: ікластая братва». (12+).
13.00, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
15.10, 19.00 Серыял «Кухня-6» (16+).
16.15, 23.15 «Уральскія пельмені». (16+).
17.00 «Узважаныя і шчаслівыя людзі» (16+).
20.00 Серыял «Ад нянавісці да каханьня» (16+).
21.10 Баявік «Скарб Амазонкі». (16+).
0.00, 2.40 Серыял «Вы ўсе мяне прыводзіце ў шаленства». (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Аляксандр Дзямяненка.
7.05 «Эфект матылька». Дак. серыял.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.10, 0.50 «Падарожжа мсье Перышона». Маст. фільм.
9.30 «Аўстрыя. Зальцбург. Палац Альтэана». Дак. фільм.
10.15, 17.45 «Назіральнік».
11.10, 0.00 XX стагоддзе. «Андрэй Вазнясенскі. Настальгія па цяперашняму». Дак. фільм.

12.00 «Мы — грамацеі!»
12.40 «Балахонскі манер». Дак. фільм.
12.55 Чорныя дзіркі. Белыя плямы.
13.35 «Адроджаны шэдэўр. 3 гісторыі Канстанцінаўскага палаца». Дак. фільм.
14.30 Біблейскі сюжэт.
15.10 Зоркі XXI стагоддзя. Хатны Буніатышвілі.
16.10 «На гэтым тыдні... 100 гадоў таму. Нефрантавыя нататкі».
16.40 «Агора». Ток-шоу.
18.45 «Адраджэнне дырыжабля». Дак. фільм.
19.45 Галоўная роля.
20.30 «Дабранач, маляняты!»
20.45 Ступені цывілізацыі. «Новы погляд на дагістарычную эпоху». Дак. фільм.
21.40 «Саці. Нясумная класіка...»
22.20 «Пустая карона: вайна Пунсовай і Белай руж. Генрых VI». Серыял. (16+).
23.10 «Маналог у 4-х частках. Мікалай Губенка». Частка 1-я.
2.10 Уладзімір Федасееў і Вялікі сімфанічны аркестр імя П. І. Чайкоўскага.

Настальгія

6.00, 0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1977. 2009 год (12+).
6.40, 8.15, 15.15, 17.35, 18.55, 20.40, 21.40, 0.40, 3.40 Музыкальная настальгія (12+).
6.55 Маст. фільм «Клопатная гаспадарка». (12+).
8.45, 15.05, 20.45 «Прэс-экспрэс». 1993 год (16+).
9.00 «Быў час». 2009 год (16+).
10.00 Маст. фільм «Будзь здароў, дарагі!» (16+).
11.10 «Песня-85». (12+).
12.05 «Вакол смеху». Тэма: «Талент і прызванне». 1981 год (12+).
13.25 Канцэртная праграма «Ала Пугачова сустракае сяброў». 1994 год (12+).
15.30 Фільм-спектакль «Балалайкі і К». 1975 (12+).

18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Забароненая музыка». 2004 год (12+).
19.30 Маст. фільм «Варыянт «Амега». 1-я серыя. (16+).
21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
23.05 «Песня-87». 1-е аддзяленне (12+).
0.55 Маст. фільм «Два галасы». (12+).
2.00 «Канцэрт Тота Кутуньё». 1985 год (12+).
4.00 «Колба часу» (16+).
5.00 «Песня-85». (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

4.00, 6.00, 8.15, 12.00, 23.15 Веласпорт. «Тур Каліфорніі».
5.00, 7.15, 9.30, 15.00, 18.30, 22.00, 2.30 Веласпорт. «Джыра д’Італія».
11.30 «Звышчэмпіёны».
13.00, 20.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
14.00 Аўтагонкі. WTCR.
17.00 Алімпійскія гульні. «Зямля легенд».
18.00, 2.00 Футбол. «ФІФА».
19.30 Конны спорт.
23.00 Watts.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.30 Шчаслівы выпадак. (16+).
2.20 Скетчкам «Паміж намі». (16+).
2.40 Шлюб па-італьянску. (0+).
4.40 Гараскоп на ўдачу. (12+).
6.30 Дзень радыё. (16+).
8.30 Д’ябал і Дэнзэл Уэбстэр. (16+).
10.30 Развод па-французску. (12+).
11.55 Мамы. (12+).
14.00 З новым годам, мамы! (6+).
15.35 Мамы-3. (12+).
17.20 Прыны і я. (12+).
19.30 Дом з паранармальнымі з’явамі. (16+).

21.05 Дом з паранармальнымі з’явамі-2. (18+).
22.40 Эйс Вентура: вышук хатніх жывёл. (12+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
8.05 «10 самых» (16+).
8.35 «Доктар I...» (16+).
9.05, 18.55, 2.05 «Асколкі». Серыял (16+).
10.40, 3.35 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.20 «Асцярожна, махляры!» (16+).
12.55 «Без падману» (16+).
13.45 «Чацвер, 12-га». Меладрама (16+).
15.20, 21.50 «Нераскрытыя тайны» (16+).
16.15 «Мой герой» (12+).
17.05 «Развітанне» (16+).
18.00 «Злачынствы страсці». Дак. фільм (16+).
20.45 «Тры ў адным». Дэтэктыў (12+).
22.45 «Уся Праўда» (16+).
23.20 «Грань». Серыял (16+).
0.10 «Бурлеск». Драма (18+).
5.05 «Часова даступны» (12+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 15.30 Мачаха (12+).
8.40 Сем жыццяў (16+).
11.05 Аднойчы ў Мексіцы (16+).
13.10 Найлепшае ўва мне (12+).
18.00 Філасофы: урок выжывання (12+).
20.10 Монстры на канікулах (12+).
22.00 Кіт (16+).
23.55 Монстр (18+).
2.00 Мой хлопец — кілер (18+).
3.55 Чытальнік (16+).
6.20 Абаронцы (12+).
8.10 Дзень выбараў-2 (12+).
10.20 Усё і адразу (16+).

National Geographic

6.00, 14.55 Найцяжэйшы ў свеце рамонт-2. (6+).
6.45, 10.15, 5.35 Зона будаўніцтва. (12+).
7.10 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
8.00, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.45, 11.50, 16.25, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.30 Невядомая планета Зямля. (12+).
11.05 Дзікі тунец. (16+).
14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
15.40, 19.35, 0.30, 3.05 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
17.10, 21.10, 1.20, 4.40 Геній: Пікаса. (16+).
18.50 Уварванне на Зямлю. (16+).
22.50, 2.15 Марс. (12+).
23.40 Ліхтугі за мяжой. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена?
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на рэліквіі.
11.00 Голья і напалоханыя.
14.00, 7.10 Выжыванне без купюр.
18.00, 6.20 Хуткія і гучныя.
20.00 Залатая ліхаманка.
0.00 Круты віраж.
1.00, 5.30 Самагоншчыкі.
2.00 Не спрабуйце паўтарыць.
2.55 Чарнобыль: жыццё пасля.

3 імпэтам сеў у галош

Штотыдзень у эфіры тэлеканала «Беларусь 3» тэлевіктарына «Размаўляем па-беларуску». Праверыць сваё веданне роднай мовы пасля таго, як праграма выйшла ў эфір, можна з дапамогай «Звязды». Ці ведалі вы, што:

андарак — саматканая паласатая або ў клетку спадніца. *Карані слова хаваюцца ў нямецкай мове; энк* — працяглы жалобны стогн. *Дзеяслоў енчыць, напэўна, больш знаёмы, чым назойнік энк;*

імпэт — парывістасць, імклівасць. *«Зірні на ручайкі — з яким імпэтам Яны свідруюць снег, туманам сточаны!»*, — чытаем у Ніла Гілевіча;

калаўрот — прыстасаванне для ручнога прадзення кудзелі. *У левым куце на лаве стаіць прасніца з кудзеляй, пры ёй на падлозе — калаўрот;*

цвінтар — царкоўны двор ці агароджаная месца пры царкве. *Слова прыйшло з польскай мовы;*

каптур — галаўны ўбор, які завязваецца пад падбародам;

сесці ў галош — пацярпець няўдачу, апынуцца ў няёмкім, смешным становішчы. *Беларускія адпаведнікі: сесці макама, пашыцца ў дурні. Рускі: сесць в лужу;*

сем патоў сагнаць — вельмі стаміцца, знясіліцца. *Беларусы яшчэ скажуць: ліць пот, не разгінаць спіны. Рускія: проливать пот, тянуть ярмо.*

Чарговыя выпускі тэлевіктарыны глядзіце ў эфіры «Беларусь 3» ранняй кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

■ На слыху

ФАЛЬСТАРТ ДЗІЦЯЧАГА «ЕЎРАБАЧАННЯ»

Апошнім часам у сацыяльных сетках, на некаторых сайтах і афішах сустракаюцца абвесткі аб пачатку рэгіянальных кастынгаў ды адбораў на міжнародны дзіцячы конкурс песні «Еўрабачанне».

Бацькі і педагогі, больш-менш знаёмыя з «кухняй» творчага форуму, у гэтым сумняваюцца. І, як высветлілася, правільна робяць! У Белтэлерадыёкампаніі, якая з'яўляецца адзіным арганізатарам усіх мерапрыемстваў дзіцячага і дарослага конкурсаў у нашай краіне, «Звяздзе» пацвердзілі, што старт адбору яшчэ не дадзены.

У медыяхолдынгу адзначаюць, што ў курсе гэтай сітуацыі, і падкрэсліваюць: любая інфармацыя пра папярэднія кастынгі і праслухоўванні, паводле якіх як быццам будзе выбраны прадстаўнік Беларусі на дзіцячым «Еўрабачанні», не адпавядае рэчаіснасці. «Лічым, што такія публікацыі для прыцягнення ўвагі да дзейнасці асобных прадзюсарскіх цэнтраў недапушчальныя, і папярэджваем, што за распаўсюджванне несапраўднай інфармацыі Белтэлерадыёкампанія пакаідае за сабой права звярнуцца ў суд», — гаворыцца ў афіцыйным паведамленні.

Сапраўдны ж рэспубліканскі адбор пачнецца неўзабаве — і аб пачатку прыёму заявак будзе абвешчана максімальна шырока, у тым ліку ў тэлеэфіры і на сайце холдынга www.tvr.by. Пераможца нацыянальнага адбору традыцыйна будзе абраны па выніках галасавання глядачоў і прафесійнага журы. А сам міжнародны конкурс дзіцячых конкурсаў, нагадаем, пройдзе ў Мінску 25 лістапада пад дэвізам «Light up!» — «Запальвай!».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

Аўторак, 15 мая

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 23.45 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 23.25 «Зона Х». (16+).
9.10, 0.20 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 19.50, 22.10 Серыял «Лабірынты». (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.40 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.25 Серыял «Клан ювеліраў. Адплата» (16+).
15.15 Навіны рэгіёна.
17.10 Хакей. Чэмпіят свету. Беларусь — Славакія.
21.00 «Панарама».
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
23.05 «Сфера інтарэсаў».
0.05 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 23.35 «Тэлебарометр».
9.05, 19.05 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 17.05 Серыял «Акадэмія» (16+).
12.05 «Арол і рэшка. Кругасветка». (16+).
13.10 Хакей. Чэмпіят свету. Швейцарыя — Францыя.
15.35 «Багіня шопінгу». (16+).
16.15, 23.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 23.45 «Пін код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
20.00 «Абмен жонкамі». (16+).
21.10 Хакей. Чэмпіят свету. Латвія — Данія. У перапынку: «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Пірог з трусцяцінай.

ВТВ ВТВ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20, 4.00 М/ф «Скубі Ду». (0+)
7.50, 4.30 М/ф «Джынглякі». (6+)
8.20, 5.00 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
8.40, 3.30 «Ералаш» (6+).
9.20, 20.00 Серыял «Ад нянавісці да кахання» (16+).
10.25 Баявік «Скарб Амазонкі». (16+).
12.35 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
13.00, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
15.10, 19.00 Серыял «Кухня-6» (16+).
17.50, 23.25 «Уральскія пельмені». (16+).
21.10 Фільм-катастрофа «Немагчымае». (16+).
0.00, 2.40 Серыял «Вы ўсе мяне прыводзіце ў шаленства». (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Людміла Гурчанка.
7.05 «Пешшу...» Таржок залаты.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.05, 22.20 «Пустая карона: вайна Пунсвай і Белай руж. Генрых VI». Серыял. (16+).
8.55 Да 170-годдзя з дня нараджэння Віктара Васняцова. «Pro i contra». Дак. фільм.
9.40, 19.45 Галоўная роля.
10.15, 17.45 «Назральнік».
11.10, 0.40 ХХ стагоддзе. «Тэатральныя сустрэчы. Пацешны выпадак». 1992 год.

ЗВЯЗДА

8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 Гэты дзень.
8.25, 18.35 «Галіна». Маст. фільм. 1-я серыя (16+).
9.20, 17.55 «Усевалад Сафонаў. У двух кроках ад славы». Дак. фільм (12+).
10.00 «Музеі Беларусі».
10.30 М/ф (0+).
10.40, 16.40 «Шукайце жанчыну». Камедыя. 2-я серыя (12+).
12.45 «Хата на хату».
13.35 Анталогія «Славянскага базару».
14.30 «Я хачу гэта ўбачыць!» Браслаўскі раён. Частка 2-я (6+).
15.00, 22.10 «Сталінград. Перамога, якая змяніла свет». «Пейзаж перад бітвай» (12+).
15.35, 21.05 «Батальёны просяць агню». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрчэчка».
20.20 «Барыс Крэпак. Адчуванне Радзімы». Дак. фільм (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
22.50 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Наталля і Рыгор Івановы.

5 Беларусь 5

6.55 Футбол. Чэмпіят Англіі. Агляд тура.
7.50 Хакей. Чэмпіят свету. Расія — Славакія.
9.50, 23.30 Хакей. Чэмпіят свету. Дзённік.
10.20 Час футбола.
11.05 Легенды сусветнага спорту.
11.35 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
13.10 Хакей. Чэмпіят свету. Фінляндыя — ЗША. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
15.30, 19.30 Тэніс. Турнір WTA. Рым.
17.10 Хакей. Чэмпіят свету. Канада — Германія. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.10 Хакей. Чэмпіят свету. Расія — Швецыя. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
0.05 Спорт-кадр.

12.15 «Геній».
12.50 «Саці. Нясумная класіка...»
13.35, 20.45 «Новы погляд на дагістарычную эпоху». Дак. фільм
14.30, 23.10 «Маналог у 4-х частках. Мікалай Губенка».
15.10, 1.45 Зоркі XXI стагоддзя. Крыстаф Барат.
16.10 «Эрмітаж».
16.40 «2 Вернік 2».
17.30 Сусветныя скарбы.
18.45 «Цэнтр кіравання «Крым». Дак. фільм.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 Штучны адбор.
23.00 «Томас Алва Эдысан». Дак. фільм.
0.00 «Тым часам».
2.45 «Харун-аль-Рашыд». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «Вакол смеху». Тэма: «Талент і прызвание». 1981 год (12+).
7.20 Канцэртная праграма «Ала Пугачова сустракае сяброў». 1994 год (12+).
8.55, 11.35, 12.55, 14.40, 15.40, 20.05, 21.40, 0.40, 2.15 Музычная настальгія (12+).
9.30 Фільм-спектакль «Балаляйкін і К». 1975 год (12+).
12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Забароненая музыка». 2004 год (12+).
13.30, 19.00 Маст. фільм «Варыянт «Амега» (16+).
15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
17.05, 23.05 «Песня-87». (12+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1977. 2-я частка. 2009 год (12+).
0.55 Маст. фільм «Клопатная гаспадарка». (12+).
3.00 «Быў час». 2009 год (16+).

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Навіны навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25, 13.10 Серыял «Ліквідацыя» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Спартклуб» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу! з «Еўраопт».
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Практыка». (12+).
23.05 Серыял «Бяспека» (16+).
1.00 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.00, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00, 17.50 «Смак забойства». Серыял (16+).
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.20 «Следакі» (16+).
11.50 «Дэпартамент». Серыял (16+).
13.50 «Баец». Серыял. Заключныя серыі (16+).
15.20 «Далёкія сваякі» (16+).
15.35 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Баец. Нараджэнне легенды». Серыял (16+).
22.00 «Глядзець усім!» (16+).
23.50 «Аўтапанарама» (12+).

EUROSPORT 1

4.00, 6.00, 8.15, 12.00, 18.30, 0.00 Веласпорт. «Тур Каліфорніі».
5.00, 7.15, 9.30, 13.00, 14.15, 21.00, 2.30 Веласпорт. «Джыра д'Італія».
10.30 Алімпійскія гульні. «Зямля легенд».
11.00 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
11.30 Алімпійскія гульні. «Гонка тэхналогій».
14.00, 18.15 Веласпорт. «Джыра»-экстра.
19.30 Футбол. «ФІФА».
20.00 Футбол. Чэмпіят MLS.
20.30, 2.00 Аўтагонкі. WTCR.
22.30 Аўтагонкі. Суперкубак Porsche.
23.05, 2.00 Аўтагонкі. Формула Е.
23.30 Мотагонкі. EWC. «All Access».

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.30 Украдзі маю жонку. (16+).
2.20 Шоу «Камедыянты». (16+).
2.50 Развод па-італьянску. (12+).
4.50 Шчаслівы выпадак. (16+).
6.40 Д'ябал і Дэнніэл Уэбстэр. (16+).
8.35 Мідтан. (16+).
10.25 Містар Фелічэта. (16+).
12.10 Сцэрва. (16+).
14.10 Дом з паранармальнымі з'явамі. (16+).
15.50 Дом з паранармальнымі з'явамі-2. (18+).
17.25 Крутая Джорджыя. (16+).
19.30 Кароль вечарынак. (16+).
21.15 Спытайце Сіндзі. (16+).
23.05 Эйс Вентура-2: калі кліча прырода. (12+).

МІР

0.10 «Загадка чалавецтва» (16+).
0.55 «Каманда Чэ». Серыял (16+).
6.00, 8.05, 10.05, 13.50 Серыял «У пошуках капітана Гранта». (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 Дак. фільм «Зроблена ў Крыму» (12+).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.10, 1.15 «Гульня ў кіно» (12+).
17.05 Маст. фільм «Дамы запрашаюць кавалераў» (6+).
18.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
19.20 Серыял «Каця. Працяг». (16+).
23.05, 0.10 Маст. фільм «Кіроўца для Веры» (16+).
2.20 Маст. фільм «Населены востраў» (16+).
4.40 Маст. фільм «Населены востраў. Схватка» (16+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі. (12+).
11.35, 20.40 Серыял «Сядзелка». (12+).
13.30 «Пакой смеху». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэі Малахаў. Прамы эфір». (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Скліфасоўскі». (12+).
0.25 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ-Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.

ТВБ

6.00 М/ф (6+).
8.10 «Доктар І...» (16+).
8.40, 18.55, 1.55 «Асколкі». Серыял (16+).
10.15, 3.25 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.15 «Варажбітка» (12+).
13.00, 16.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.55 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.45 «Тры ў адным». Дэтэктыў (12+).
21.55, 4.50 «Нераскрытыя тайны» (12+).
22.50, 5.35 «Гісторыі выратавання» (16+).
23.20 «Грань». Серыял (16+).
0.10 «Крык-4». Фільм жахаў (18+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 18.10 Маёр Пэйн (12+).
8.05 Кіт (16+).
10.00 Моладзь (16+).
12.00 Монстры на канікулах (12+).
13.50 Чытальнік (16+).
16.15 Планета 51 (12+).
20.10 Роўныя (16+).
22.10 Тры метры над узроўнем неба (16+).
0.30 Пераправа (16+).
2.55 Усе магу! (16+).
4.20 Адчайны (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Гідраўліка (16+).
8.20 Дзень радыё (16+).
10.20 Рускі трохвугольнік (16+).
12.45 Старое добрае кіно. Завяшчанне прафесара Доўэля (6+).

6.10, 7.10 «Дзелавае раніца НТБ». (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след». (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.40, 23.00 «НЗ.by».
10.20 Серыял «Лютасць». (16+).
12.05 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 Серыял «САХР». (16+).
16.35 Серыял «Пасольства». (16+).
17.25 «ДНК». (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч. Лёсы». (16+).
23.20 «Вынікі дня».
23.50 Серыял «Сведкі». (16+).

8 канал

7.00, 16.20, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.00 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.10 Серыял «Макс» (16+).
9.00, 19.45 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.10 «Майстар-клас».
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00 Драма «Жорсткі рынг» (16+).
13.00 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.35 Камедыя «К чорту каханне» (16+).
16.25 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.30 «Мультипарад» (0+).
16.50 «Сад і агарод».
17.10 Серыял «Анёлы» (16+).
18.50 Серыял «Правая справа» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 Камедыя «Мужчыны ў вялікім горадзе» (18+).

14.30 Урфін Джус і яго драўляныя салдаты (0+).
16.20, 4.35 Свірыдава. (16+).
18.20 Злодзей (16+).
20.20 Хутчэй за трусой (16+).
22.15 Паляванне на піранню (16+).
0.35 Чэмпіёны: найхутчэй, найвышэй, наймацней (6+).
2.30 Дзень выбараў (16+).

National Geographic

6.00 Цуды інжынерыі. (12+).
6.45, 10.10, 5.35 Зона будаўніцтва. (12+).
7.10 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.35, 13.15 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.30, 11.45, 16.20, 18.00, 20.25, 1.10, 4.20 Аўта-SOS. (12+).
9.15, 17.6, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
11.00 Дзікі тунец. (16+).
14.00 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
14.45, 5.10 Найцяжэйшы ў свеце рамонт-2. (6+).
15.35, 19.35, 0.25, 2.45 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.45, 1.55 Уварванне на Зямлю. (16+).
23.35 Ліхтугі за мяжой. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена?
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на рэліквіі.
11.00 Мяцежны гараж.
14.00, 7.10 Выжыванне без купюр.
18.00 Круты віраж.
19.00, 6.20 Хуткія і гучныя.
20.00, 2.55 Залата ліхаманка.
0.00 Відэапатруль.
1.00, 5.30 Самагоншчыкі.
2.00 Не спрабуйце паўтарыць.

Серада, 16 мая

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25 Навіны.

2 Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.40 «Тэлебарометр».
9.05, 19.45 Серыял «Спячая» (16+).

ВТВ ВТВ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20, 4.00 М/ф «Скубі Ду». (0+)
7.50, 4.30 М/ф «Джынгликі». (6+)

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Варэнікі з чарніцамі на казыным малацэ.

5 Беларусь 5

6.45 Хакей. Чэмпіят свету. Расія — Швецыя.
8.35 Хакей. Чэмпіят свету. Дзённік.

Настальгія

6.05 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Забароненая музыка». 2004 год (12+).

21.00 Слэм-данк.
21.30 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. Фінал. «Марсэль» (Францыя) — «Атлетыка» (Мадрыд, Іспанія).

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.

ТВ РЕН СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).

EuroSport 1

4.00, 6.00, 8.15, 12.00, 18.30, 23.00 Веласпорт. «Тур Каліфорніі».
5.00, 7.15, 9.30, 13.00, 14.15, 21.00, 2.30 Веласпорт. «Джыра д'Італія».

Кінакамедыя

0.50 Вялікае вяселле. (16+).
2.30 Развод па-французску. (12+).

15.35 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
17.35 «Вадзіць па-руску» (17+).

МІР

6.45, 8.05, 5.20 Серыял «АСА» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 20.40 Серыял «Сядзелка». (12+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
8.10 «Доктар І...» (16+).
8.40, 18.55, 2.15 «Аскопкі». Серыял (16+).

ТВ 1000 ТБ1000

6.10, 15.40 Тутсі (16+).
8.30 Тры метры над узроўнем неба (16+).

НТБ-Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавае раніца НТБ». (12+).

3 мой 8 канал

7.00, 16.05, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).

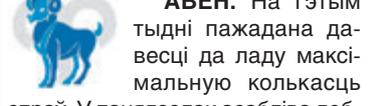
National Geographic

6.00 Цуды інжынерыі. (12+).
6.50, 5.10 Зона будаўніцтва. (12+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена?

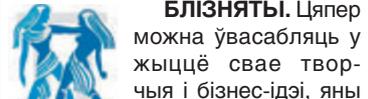
Усходні гараскоп на

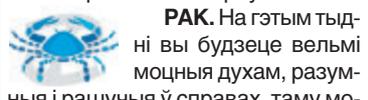
АВЕН. На гэтым тыдні пажадана давесці да ладу максімальную колькасць спраў.

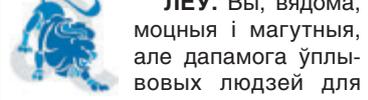
ЦЯЛЕЦ. На гэтым тыдні неабходна прадумаць стратэгію ваших будучых дзеянняў, калі хочаце ўзяць новую вышыню ў кар'еры.

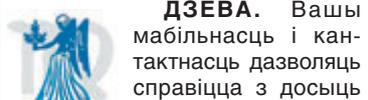
БЛІЗНЯТЫ. Цяпер можна ўвасабляць у жыццё свае творчыя і бізнес-ідэі, яны прыносяць поспех і прыбытак.

РАК. На гэтым тыдні вы будзеце вельмі моцныя духам, разумныя і рашучыя ў справах, таму можаце атрымаць поспех на любой ніве.

ЛЕУ. Вы, вядома, моцныя і магутныя, але дапамога ўплывовых людзей для прасоўвання па кар'ернай лесвіцы не перашкоды.

ДЗЕВА. Вашы мабільнасць і кантакнасць дазваляць справіцца з досыць складанымі праблемамі, якія ўзнікнуць на гэтым тыдні.

НАСТУПНЫ ТЫДЗЕНЬ

ШАЛІ. На гэтым тыдні на тое, што адбываецца, варта глядзець па-філасофску. Усё пустая мітусня.

Можаце атрымаць нешта карыснае для сябе проста назіраючы за развіццём падзей. Актыўна ўдзельнічаць у чужых канфліктах не варта. Калі ў аўторак яшчэ дапушчальны апошні ўсплёск актыўнасці, то ў другой палове тыдня гэта можа абярнуцца сваркамі з навакольнымі людзьмі, стратай сіл і магчымасцяў. Руцінная праца можа нечакана адзначыцца кан'ерным узліццям.

СКАРПІЁН. Вам пашчасціць апынуцца ў вельмі цікавай кампаніі. Не выключаны і замежныя камандзіроўкі. Памятайце, што для таго, каб праславіцца як выдатны суразмоўнік, зусім не трэба шмат гаварыць, значна важней умець слухаць. У канцы тыдня варта падыліцца з начальствам новымі ідэямі, яны знойдуць станоўчы водгук, гэта ўмацуе ваш аўтарытэт.

СТРАЛЕЦ. На гэтым тыдні паспрабуеце выправіць назапашаныя недакладнасці, згладзіце дробныя няроўнасці ў адносінах і выцерці пыл на асабліва бачных месцах. Вялікія справы паспееце зрабіць пазней, пакуль — час малага. Звярніце ўвагу на ваша ўзаемадзеянне з партнёрамі. Ці ўсе яны выконваюць абавязальствы? Серада можа стаць днём нечаканых адкрыццяў і прасвятленняў, вырашацца шматлікія праблемы, але вынікі не заўсёды будуць такімі, якія хацелася б атрымаць. У суботу паспрабуеце чаргаваць актыўную працу і адпачынак, аддаючы перавагу апошняму.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні давядзецца цярпліва і ўпарта рухацца наперад па крутой сцежцы, спатрэбіцца нямаля намаганняў і часу, каб вырашыць шматлікія праблемы і спрэчныя пытанні. Пры гэтым нечакана можа прачнуцца жаданне даваць карысныя парады і вучыць навакольных жыць. Каб не нарвацца на сустрэчную просьбу дапамагчы матэрыяльна ці яшчэ менш прыемныя наступствы, перш падумаеце, ці сапраўды вашы павучанні запатрабаваныя.

ВАДАЛІЎ. Тыдзень спрыяльны для творчасці, асабліва для людзей мастацтва, аднак будзьце гатовыя да таго, што ваша жыццё стане прадметам пільнай увагі з боку калег. Не выключаны плёткі і інтрыгі. У аўторак, максімальна выкарыстоўваючы сваё абаянне, можаце дамагчыся практычна любых мэт. Вашы смелыя рашэнні могуць прывесці ў захапленне навакольных, але ўвасабляць гэтыя ідэі ў жыццё давядзецца самастойна. У канцы тыдня магчыма ўмацаванне старых дружалюбных сувязяў і з'яўленне новых знаёмстваў.

РЫБЫ. Паспрабуеце ў пачатку тыдня выканаць работу своечасова, гэта пазбавіць ад залішніх пытанняў. Ваша працавіцасць будзе заўважана і годна ацэнена. Большасць планаў ажыццявіцца. Начальства можа пайсці насустрач, калі вам спатрэбіцца больш свабодны рэжым працы. У чацвер не варта душыць свае творчыя імпульсы. Не лянуецца рэалізоўваць свой патэнцыял. Удзяліце досыць увагі сям'і і дому, але праз сілу лепш нічога не пачынаеце. Размяжуйце такія два паняцці як стомленасць і лянота.

ЗВЯЗДА

Чацвер, 17 мая

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х». (16+).
8.50 Слова мітрапаліта Паўла на свята Ушэсця Гасподняга.
9.10, 22.10 **Серыял «След» (16+).**
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 **Серыял «Лабірынты» (16+).**
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.40 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.25 **Серыял «Клан ювеліраў. Адплата» (16+).**
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
23.45 «Сфера інтарэсаў».
0.45 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 21.05 «Тэлебарометр».
9.05, 19.35 **Серыял «Спячая» (16+).**
10.15, 23.30 **Серыял «Акадэмія» (16+).**
12.15 «Арол і рэшка. Кругасветка». (16+).
13.10 «Паненка-сялянка». (16+).
14.15 «Бітва салонаў». (16+).
15.15 «Свет навіварат. Непал». (16+).
16.10 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.00 «Нічога сабе ньюз» (12+).
17.10 Хакей. Чэмпіят свету. 1/4 фіналу.
20.35 «Два рублі» (12+).
21.10 Хакей. Чэмпіят свету. 1/4 фіналу. У перапынках: «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».

ВТВ ВТВ

6.00, 16.15 **Серыял «Вароніны» (12+).**
7.20, 4.00 М/ф «Скубі Ду». (0+)
7.50, 4.30 М/ф «Джынглякі». (6+)
8.20, 5.00 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
8.40, 3.30 «Ералаш» (6+).
9.20, 20.00 **Серыял «Ад нянавісці да кахання» (16+).**
10.25 Баявік «Глыбаководны гарызонт». (16+).
12.35 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
13.00, 5.10 **Серыял «Ранеткі» (12+).**
14.00, 1.50 **Серыял «Маладзёжка» (12+).**
15.10, 19.00 **Серыял «Кухня-б» (16+).**
17.50, 23.00 «Уральскія пельмені». (16+).
21.10 Баявік «Анаконда». (16+).
0.00, 2.40 **Серыял «Вы ўсе мяне прыводзіце ў шаленства» (16+).**
1.00 **Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).**

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Лета Гасподняе». Ушэсце.
7.05 «Пешшу...» Масква сённяшня.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.05, 22.20 «Пустая карона: вайна Пунсовай і Белай руж. Генрых VI». **Серыял (16+).**
8.55 «Месяцовыя вандруўцы». Дак. фільм.
9.40, 19.45 Галоўная роля.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Грачанікі.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 Гэты дзень.
8.25, 18.35 «Галіна». Маст. фільм. (16+).
9.20, 17.55 «Я Савіна. Што будзе без мяне?» Дак. фільм (12+).
10.00 «Музеі Беларусі».
10.30 М/ф (0+).
10.40, 16.45 «Позняе дзіця». Маст. фільм (12+).
11.50 «Размовы пра духоўнае».
12.45 «Хата на хату».
13.40 Анталогія «Славянскага базару».
14.30 «Я хачу гэта ўбачыць!» Нясвіж (6+).
15.00, 22.15 «Сталінград. Перамога, якая змяніла свет». «Паветраны мост Рэйха»(12+).
15.35, 21.05 «**Батальёны проці агню**». Маст. фільм. (12+).
19.30 «Камертон». Вера Пялякова.
20.10 «Беларуская кухня». Вушкі з грыбамі.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.55 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Лада Стэфановіч.

5 Беларусь 5

6.55 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
7.25 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. Фінал. «Марсэль» (Францыя) — «Атлетыка» (Мадрыд, Іспанія).
9.45 Слэм-данк.
10.15 Вялікі спорт. Ток-шоу.
11.00 Піт-стоп.
11.30 На шляху да ЧС-2018. Відэачасопіс.
12.00 Тэніс. Турнір WTA. Рым.
17.10, 19.30, 21.10 Хакей. Чэмпіят свету. 1/4 фіналу. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)

10.15, 17.45 «Назіральнік».
11.10, 0.40 XX стагоддзе. «Такія розныя клоўны». 1986 г.
12.10 «Агрыпіна Ваганова. Вялікая і жудасная». Дак. фільм.
12.55 «Абсалютны слых».
13.35 «Новы погляд на дагістарычную эпоху». Дак. фільм
14.30, 23.10 «Маналог у 4-х частках. Мікалай Губенка».
15.10, 1.40 Зоркі XXI стагоддзя. Бертран Шамаю.
16.05 Колер часу. Эль Грэка.
16.15 Мая любоў — Расія! «Ніжагародскія прыгажуні».
16.50 «Лінія жыцця». Леанід Рашаль.
18.45 «Ледакол «Красін»: місія ратаваць». Дак. фільм.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 Ступені цывілізацыі. «Што хавае кратэр дыназаўраў». Дак. фільм.
21.40 «Энігма. Чуча Вальдэс».
0.00 Чорныя дзіркі. Белыя плямы.

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
7.00, 13.20, 18.55, 1.30 Маст. фільм «Варыянт «Амега» (16+).
8.05, 9.40, 12.55, 14.30, 15.40, 18.40, 20.10, 21.40, 0.55, 2.40, 3.40 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Нараджаныя ў СССР» (12+).
11.05, 17.05, 23.05, 5.05 «Песня-87». (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Піянерскія лагеры». 2005 год (12+).
14.50, 20.45, 2.45 «Прэс-экспрэс». 1993 год (16+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1977.

23.30 Хакей. Чэмпіят свету. Дзённік.
0.05 Легенды сусветнага спорту.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
10.00 «Жыццё здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25, 13.10 **Серыял «Ліквідацыя» (16+).**
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 **Серыял «Практыка» (12+).**
23.05 **Серыял «Бяспека» (16+).**
1.00 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00, 17.55 «**Правакатар**». **Серыял (16+).**
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Следакі» (16+).
11.55 «**Next-3**». **Серыял. Заклучныя серыі (16+).**
13.50, 20.35 «**Баец. Нараджэнне легенды**». **Серыял (16+).**
15.35 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Мінск і мінчане».
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».

3-я частка. 2009 год (12+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Забароненая музыка». 2004 год (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

4.00, 6.00, 8.15, 12.00, 18.30, 23.00 Веласпорт. «Тур Каліфорніі».
5.00, 7.15, 9.30, 13.00, 14.15, 21.00, 2.30 Веласпорт. «Джыра д'Італія».
11.00 Аўтагонкі. WTCR.
11.35 Аўтагонкі. Формула Е.
14.00, 18.15 Веласпорт. «Джыра-экстра».
19.30 Футбол. Чэмпіят MLS.
02.00 Футбол. «ФІФА».

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.50 Псіхааналітык. (18+).
2.50 Дзень радыё. (16+).
4.45 Спытайце Сіндзі. (16+).
6.35 Мамы. (12+).
8.40 Містар Фелічыта. (16+).
10.25 Гараскоп на удачу. (12+).
12.10 З 5 да 7. Час палюбоўнікаў. (16+).
14.10 Як украсці брыльянт. (16+).
15.55 Шчаслівы выпадак. (16+).
17.40 Украдзі маю жонку. (16+).
19.30 Не саступіць Штэйнам. (16+).
21.10 Маё вялікае грэчаскае лета. (16+).
22.55 Мідлтан. (16+).

ТВБ

6.00 М/ф (6+).
8.10 «Доктар І...» (16+).
8.40, 18.55, 2.15 «Асколкі». **Серыял (16+).**
10.15, 3.50 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).

20.15 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
22.15 «Глядзець усім!» (16+).
23.45 «Аўтапанарама» (12+).
0.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.50 «Каманда Чэ». **Серыял (16+).**

МІР

6.00, 8.05, 5.15 **Серыял «АСА» (16+).**
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
9.00, 10.05, 13.15, 19.20 **Серыял «Каця. Працяг» (16+).**
14.00, 4.20 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 1.05 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10, 2.30 **Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).**
23.05, 0.10 Маст. фільм «Калі цвіце бэз». (16+).
2.00 «Іншы свет» (12+).

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 20.40 **Серыял «Сядзелка» (12+).**
13.30 «Пакой смеху». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
22.30, 23.10 **Серыял «Скліфасоўскі» (12+).**
0.25 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавае раніца НТБ». (12+).

National Geographic

6.00 Цуды інжынерыі. (12+).
6.45, 7.55 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.30, 10.35 Зона будаўніцтва. (12+).
8.15 Неверагодны доктар Пол. (16+).
9.00, 12.10, 16.50, 20.40 Аўта-SOS. (12+).
9.50, 11.25 Дзікі тунец. (12+).
13.40, 23.45 Геній: Пікаса. (16+).
14.35 Міжнародны аэрапорт Дубай (12+).
15.20, 5.10 Найцяжэйшы ў свеце рамонт-2. (6+).
16.05, 19. 55, 0.35, 2.55 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.25, 22.15 Сапраўдны суперкар. (12+).
19.10 Уварванне на Зямлю. (16+).
23.00, 1.25, 4.25 Служба бяспекі аэрапорта: Перу. (18+).
2.10 Погляд знутры: Паўночная Карэя (16+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 15.40 Сем жыццяў (16+).
8.35 Тры метры над узроўнем неба: я цябе хачу (16+).
11.00 Пераправа-2 (16+).
13.30 Заўсёды гавары «так» (16+).
18.05 Аднойчы ў Мексіцы (16+).
20.10 Трусіная нара (16+).
21.55 Шанхайскія рыцары (12+).
0.10 Пекла (18+).
2.50 Поўнымі грудзьмі (16+).
4.30 Кіт (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Пра што гавораць мужчыны (16+).
8.15 Хачу ў турму (12+).
10.15 Урокі выжывання (6+).
12.00 Старое добрае кіно. Злачынства і пакаранне. 1-я серыя (12+).
14.10 Дзень выбараў-2 (12+).
16.20, 4.20 Свірыдава. (16+).
18.25 Абаронцы (12+).
20.20 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).
22.20 Кампенсацыя (16+).
0.15 Апошні забой (16+).
2.10 Дзень радыё (16+).

7.50, 8.10 **Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).**
8.50 **Серыял «Сужэнцы» (16+).**
9.40, 23.00 «НЗ.by».
10.20 **Серыял «Лютасць» (16+).**
12.05 «Суд прысяжных» (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 **Серыял «САХР» (16+).**
16.35 **Серыял «Пасольства» (16+).**
17.25 «ДНК». (16+).
19.45 **Серыял «Марскія д'яблы. Смерч-2» (16+).**
23.20 «Вынікі дня».
23.50 **Серыял «Сведкі» (16+).**

8 канал

7.00, 16.00, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.00 **Серыял «Камісар Рэкс» (12+).**
8.10 **Серыял «Макс» (16+).**
9.00, 19.40 **Серыял «Імператрыца Кі» (16+).**
10.00 «Здароўе».
10.50 Трылер «Доўгі пацалунак на ноч» (16+).
12.55 **Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).**
14.35 **Камедыя «Стой, мама будзе страляць» (12+).**
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 **Серыял «Анёлы» (16+).**
18.30 **Серыял «Правая справа» (16+).**
19.25 «Фэшн is my пра-фэшн».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 **Драма «Першы пасля Бога» (16+).**

National Geographic

6.00 Цуды інжынерыі. (12+).
6.45, 7.55 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.30, 10.35 Зона будаўніцтва. (12+).
8.15 Неверагодны доктар Пол. (16+).
9.00, 12.10, 16.50, 20.40 Аўта-SOS. (12+).
9.50, 11.25 Дзікі тунец. (12+).
13.40, 23.45 Геній: Пікаса. (16+).
14.35 Міжнародны аэрапорт Дубай (12+).
15.20, 5.10 Найцяжэйшы ў свеце рамонт-2. (6+).
16.05, 19. 55, 0.35, 2.55 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.25, 22.15 Сапраўдны суперкар. (12+).
19.10 Уварванне на Зямлю. (16+).
23.00, 1.25, 4.25 Служба бяспекі аэрапорта: Перу. (18+).
2.10 Погляд знутры: Паўночная Карэя (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 11.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена?
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на рэліквіі.
13.30 Ручная праца.
14.00, 7.10 Выжыванне без купюр.
18.00 Вірусы.
19.00, 6.20 Хуткія і гучныя.
20.00, 0.00 Залатая ліхаманка.
1.00, 5.30 Самагоншчыкі.
2.00 Не спрабуеце паўтарыць.
2.55 Залаты шлях.

Для рашэння сённа прапануем задачу кандыдата ў майстры спорту па кампазіцыі з г. Ліды Аляксандра Сымановіча. (гл. дыяграму).

Белыя: Krb5, Фh3, Лh6, Се7, Сf5, Кg2, Кg6, пп. с4, d2 (9).

Чорныя: Крд4, Фg3, Сd6, Ка1, пп. с3, d3, e2, f6, h4, h5 (10).

Мат у 2 ходы.

Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі («Звязда», вул. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск) або на электронны адрас вядучага адзела: vadim_ne67@mail.ru

* * *

Мы ўжо паведамылі, што свой родны Мінск наведаў знакаміты гросмайстар Барыс Гельфанд, які з 1998 года жыве ў Ізраілі. Дарэчы, 24 чэрвеня Барыс Абрамавіч будзе адзначаць 50-годдзе. У 1984 і 1985 гадах ён быў чэмпіёнам БССР сярод дарослых, крыху пазней — чэмпіёнам СССР і Еўропы і віцэ-чэмпіёнам свету сярод юніёраў. Майстрам спорту стаў у 16 гадоў, гросмайстрам — у 21. Паспяхова выступаў на шахматных Алімпіадах за СССР, Беларусь, Ізраіль. Шмат разоў удзельнічаў у турнірах і матчах прэтэндэнтаў, чэмпіянатах свету (2—3 месцы ў 2007 годзе). Пераможца Кубка свету 2009 года. У 2011 годзе выйграў спаборніцтва прэтэндэнтаў і праз год згуляў у Маскве матч на першыноста свету з Вішы Анандам. У «асноўны час» сапернікі выйгралі па 1-й партыі пры 10 нічыях, але ў дадатковых партыях верх узяў Ананд (1 перамога, 3 нічыі). Вось як Б. Гельфанд перайграў чэмпіёна свету ў сёмай партыі таго матча.

Барыс Гельфанд — Вішы Ананд. 1.d4 d5 2.c4 c6 3.Кс3 Кf6 4.e3 e6 5.Кf3 a6 6.c5 Kbd7 7.Фс2 b6 8.cb K:b6 9.Cd2 c5 10.Lc1 h6 11.ed Cd6 12.Cg5 0-0 13.Cd3 h6 14.Ch4 Cb7 15.0-0 Фb8 16.Cg3 Лс8 17.Фе2 С:g3 18.hg Фd6 19.Лс2 Kbd7 20.Lfc1 Лаб8 21.Ка4 Ке4 22.Л:c8+ С:c8 23.Фс2 g5 24.Фс7 Ф:c7 25.Л:c7 f6 26.С:e4 de 27.Kd2 f5 28.Kc4 Kf6 29.Kc5 Kd5 30.Ла7 Кb4 31.Ке5 Кс2 32.Кс6 Л:b2 33.Лс7 Лb1+ 34.Крh2 e3 35.Л:c8+ Крh7 36.Лс7+ Крh8 37.Ке5 e2 38.К:e6, 1:0.

* * *

Кірыл Ступак выйграў XII Мемарыял Г. Агзамава ў Ташкенце (107 удзельнікаў). Уладзіслаў Кавалёў быў восьмы са 164 у Дубаі і шаснаццаты са 129 у Шарджы (Аб'яднаныя Арабскія Эміраты). Сяргей Каспараў фінішаваў дзевятнаццаты пры 173 удзельніках у сталіцы Непала Катманду. Чэмпіёнам Беларусі сярод дзяцей сталі: да 8 гадоў — Максім Варанько і Каця Зубкоўская, да 10 гадоў — Арцём Бяляўскі і Юля Лявонава. Юны Ягор Сіліч выйграў міжнародны турнір у Вільнюсе.

* * *

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1.Фе1 (цугцванг) 1...Крh4 2.Ке4+, 1...Кр:g2 2.Кh3, 1...Крg2 2.Сh3. Не вядзе да мата ход 1.Се4?, які прапанаваў Вадзім Бандарчук. Першымі правільна адказалі Ігар Ананіч, Уладзімір Ізотаў, Сяргей Цяльпук. У задачы С. Лойда чорнага караля трэба дадаць на h4, тады рашае: 1.d4 Крg4 2.e4, 1...Крh5 2.Фd3 з матам на трэцім ходзе. Правільна адказаў Ігар Ананіч.

Вадзім ЖЫЛКО.

Пятніца, 18 мая

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.10 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х». (16+).
9.10 Меладрама «Выхаванне і выгул сабак і мужчын». (12+).
10.55, 12.10, 18.40, 19.20 Серыял «Лабірынты» (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.40 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.25, 17.05 Серыял «Клан ювеліраў. Адплата» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 «Панарама».
21.50 Меладрама «Тры лані на алмазнай сцежцы». (12+).
1.30 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 20.00 «Тэлебарометр».
9.05, 20.05 Серыял «Спячая» (16+).
10.05, 18.05 Серыял «Акадэмія» (16+).
12.05 «Арол і рэшка. Кругасветка». (16+).
13.05 «Паненка-сялянка». (16+).
14.10 «Сям'я 3D». Скетчкам (12+).
14.40 Камедыя «Напарнік» (12+).
16.15, 23.55 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.10 «Багіня шопінгу». (16+).
21.00 «Чалавек-невідзімка». (16+).
22.00 «Спортлото 5 з 36». «КЕНО».
22.05 «Бітва экстрасэнсаў.16-ы сезон». (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Бульбяная каша з ражанкай.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20 Гэты дзень.
8.25, 18.35 «Галіна». Маст. фільм. (16+).
9.20, 17.55 «Зіновій Гердт: «Я не комік!» Дак. фільм (12+).
10.00 «Музеі Беларусі».
10.30, 16.30 «Ваенна-палявы раман». Меладрама (12+).
12.15 «Сіла веры».
12.45 «Хата на хату».
13.35 «Камертон». Народны артыст Беларусі Міхаіл Казінец.
14.00 «Аркестр тваёй краіны». Канцэрт.
15.00, 22.15 «Сталінград. Перамога, якая змяняла свет». «Армія-прывід» (12+).
15.20, 21.05 «Батальёны прасяць агню». Маст. фільм. (12+).
19.30 «Камертон». Народны артыст Беларусі Міхаіл Казінец.
20.10 «Беларуская кухня». Аўсяны кісель.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.50 «Час кіно». Работы студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.

5 Беларусь 5

6.55, 10.55 Хакей. Чэмпіянат свету. 1/4 фіналу.
8.55 Хакей. Чэмпіянат свету. Дзённік.
9.25 Легенды сусветнага спорту.
9.55 Свет англійскай прэм'ерлігі. Відэачасопіс.
10.25 Кінадзе. Меркаванне.
13.00, 20.35 Тэніс. Турнір WTA. Рым. 1/4 фіналу.
18.55 Гандбол. Кубак Беларусі. Жанчыны. Фінал. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
22.30 Фактар сілы.
23.00 Змешаныя адзінаборствы. UFC.

ВТВ ВТВ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20. 4.00 М/ф «Скубі Ду». (0+)
7.50, 4.30 М/ф «Джынгликі». (6+)
8.20, 5.00 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
8.40, 3.30 «Ералаш» (6+).
9.20, 20.00 Серыял «Ад нянавісці да каханьня» (16+).
10.25 Баявік «Анаконда». (16+).
12.25, 2.40 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
13.00, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
15.10, 19.00 Серыял «Кухня-6» (16+).
17.50 «Уральскія пельмені». (16+).
21.10 Баявік «Анаконда-2». (12+).
23.10 Жакі «Пакой страху». (16+).
1.20 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).

Культура Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.10 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Зоя Фёдарова.
7.05 «Пешшу...» Касімаў ханскі.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.05 «Пустая корона: вайна Пунсвай і Белай руж. Генрых VI». Серыял. (16+).
8.55 «Ледакол «Красін»: місія ратаваць». Дак. фільм.
9.40 Галоўная роля.
10.15 Шэдэўры старога кіно. «Станіца Дальняя». Маст. фільм.
11.50, 17.30 Сусветныя скарбы.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Трагедыя Фросі Бурлаковай» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25, 13.10 Серыял «Ліквідацыя» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 Маст. фільм «Восеньскі марафон» (12+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55, 21.10 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 «Час».
21.15 «Тры акорды» (16+).
23.05 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі. Летняя серыя гульняў (12+).
0.10 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.20, 10.40 «Правакатар».
9.55 Свет англійскай прэм'ерлігі. Відэачасопіс.
11.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы».
11.45 «Аўтапанарама» (12+).
12.05, 21.50, 23.05 Дакументальны спецпраект (16+).
13.50 «Баец. Нараджэнне легенды». Серыял (16+).
15.35 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Скардзіцца дазваляеца».

EUROSPORT 1 EuroSport 1

4.00, 6.00, 8.15, 12.00, 19.30, 23.00 Веласпорт. «Тур Каліфорніі».
5.00, 7.15, 9.30, 13.00, 14.15, 21.00, 2.30 Веласпорт. «Джыра д'Італія».
11.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.
11.30 Аўтагонкі. WTCR.
14.00, 18.15 Веласпорт. «Джыра»-экстра.
18.30, 2.00 Веласпорт. «Тур дэ л'Эн».
20.30 Аўтагонкі. Формула Е.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.40 Развод па-французску. (12+).
2.10 Оскар. (12+).
3.45 Кароль вечарынак. (16+).
5.30 З новым годам, мамы! (6+).
7.10 Мамы-3. (12+).
8.55 Украдзі маю жонку. (16+).
10.40 Вялікая вясельле. (16+).
12.20 Не саступіць Штэйнам. (16+).
14.00 Маё вялікае грэчаскае лета. (16+).
15.45 З 5 да 7. Час палюбоўнікаў. (16+).
17.30 Д'ябал і Дэнзэл Узбэстэр. (16+).
19.30 Святочны перапалох. (16+).
21.40 Каханне і іншыя катастрофы. (12+).
23.25 Як украсці брыльянт. (16+).

ТВБ

6.00 М/ф (6+).
8.10 «Доктар І...» (16+).

17.10 «Далёкія сваякі» (16+).
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
18.00 «Як устроены Сусвет» (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Маст. фільм «Спытайце ў Сіндзі». (12+).
0.45 Тэйлар Свіфт: сусветны тур «Скажыце зараз» (16+).

МІР

6.00 Серыял «АСА» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
8.05, 10.05, 13.15 Серыял «Каця. Працяг». (16+).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Мой капітан». (16+).
20.50 Маст. фільм «Калі цвіце бэз». (16+).
22.40 Маст. фільм «Казка пра страчаны час» (0+).
0.15 «Трымайся, шоубізі!» (16+).
0.45 Дастукацца да зоркі (12+).
1.15 «Гульня ў кіно» (12+).
2.10 «Як у рэстаране» (12+).
2.40 Маст. фільм «Населены востраў» (16+).
5.00 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня» (12+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 20.40 Серыял «Сядзелка». (12+).
13.30 «Пакой смеху». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
20.40 «Петрасян-шоу». (16+).
22.40, 23.10 Серыял «Скліфасоўскі». (12+).

8.40 «Асколкі». Серыял (16+).
10.20, 4.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 16.55 «Варажбітка» (12+).
13.00 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.55 «Простыя складанасці» (12+).
15.30, 5.30 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.05 «Мой герой» (12+).
18.35, 0.25 «Траекторыя лёсу». Дак. фільм (16+).
20.15 «Брыльянтавы паліцэйскі». Камедыя (12+).
22.05 «Сем». Трылер (18+).
1.50 «Дзікія грошы» (16+).
2.35 «Савецкія мафіі» (16+).
3.20 «Вяселле і развод» (16+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 18.15 Монстры на канікулах (12+).
8.05 Шанхайскія рыцары (12+).
10.20 Трусіная нара (16+).
12.15 Поўнымі грудзямі (16+).
14.15 Кіт (16+).
16.15 Моладзь (16+).
20.10 Дар (16+).
22.20 Сэрцаед (16+).
0.25 Афера па-англійску (18+).
2.20 Роўныя (16+).
4.00 Тры метры над узроўнем неба (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).
8.20 Кампенсацыя (16+).
10.15 Апошні забой (16+).
12.10 Старое добрае кіно. Злачынства і пакаранне. 2-я серыя (12+).
14.20 Дзень радзёў (16+).
16.20, 4.35 Плямяшка. (12+).
18.00 Рускі трохвугольнік (16+).

0.30 1/8 фіналу Міжнароднай лігі КВЗ. Трэцяя гульня. (16+).

НТБ-Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сённа.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след». (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.40, 23.10 «НЗ.by».
10.20 Серыял «Лютасць». (16+).
12.05 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 Серыял «САХР». (16+).
16.35 Серыял «Пасольства». (16+).
17.25 «ДНК». (16+).
19.45 Дэтэктыв «Белая ноч». (16+).
23.40 «Брэйн-рынг». (12+).

8 канал

7.00, 16.05, 19.25, 20.45, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.00 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.10 Серыял «Макс» (16+).
9.00, 19.30 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.25 «Здароўе».
10.55 Драма «Катынь» (16+).
13.00 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.30 Драма «Аперацыя «Валькірыя» (16+).
16.10 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.15 «Мультипарад» (0+).
16.30 «Адшукваеца адпачынак» (0+).
17.00 Серыял «Анэлы» (16+).
18.35 Серыял «Правая справа» (16+).
20.35 «Вечарніца» (0+).
20.50 Драма «Каралеўская наложніца» (18+).

20.20 Пра што гавораць мужчыны. Працяг (16+).
22.20 Дурань (16+).
0.40 Выкрутасы (12+).
2.35 Паляванне на Піранню (16+).

National Geographic

6.00 Цуды інжынерыі. (12+).
6.45 Зона будаўніцтва. (12+).
7.10 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.55, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.40, 11.50, 16.30, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.30 Спраўдны суперкар. (12+).
10.10, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
11.05 Дзікі тунец. (16+).
14.10 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
14.55, 5.10 Найцяжэйшы ў свеце рамонт-2. (6+).
15.45, 19.35, 0.25, 2.45 Расследаванні авіякатастроф (16+).
18.00, 22.00, 1.10, 4.25 Угоеная грабніца Чынгісхана (12+).
18.50 Уварванне на Зямлю. (16+).
23.40 Ліхтунгі за мяжой. (16+).
2.00 Лініі Наска: расшыфравана (12+).

Discovery Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена?
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляўнічы на рэліквіі.
11.00 Дарога да прыбытку.
14.00, 7.10 Выжыванне без кепюр.
18.00, 20.00 Залатая ліхаманка.
19.00, 6.20 Хуткія і гучныя.
0.00 Майстра Гоблін Works.
1.00, 5.30 Самагоншчыкі.
2.00 Не спрабуйце паўтарыць.
2.55 Відэапутэль.

Субота, 19 мая

1 Беларусь 1

6.20 «Існасць». 6.45 Меладрама «Справа суддзі Карэлінай». (16+). 8.25 «Кулінарная дыпламатыя» (12+). 9.00, 12.00, 15.00 Навіны. 9.10 «Зона Х». Вынікі тыдня (16+). 9.45 «Здароўе» (12+). 10.40 «Трансфармацыя» (12+). 11.20 «Дача» (12+). 12.10 «50 рэцэптаў першага». (12+). 12.50 Серыял «Байкі Міцяя» (12+). 13.30 «Я ведаю». 15.15 «Краіна». 15.45, 23.45 Серыял «Татулі» (16+). 16.55 Меладрама «Як змучыць палюбоўніцу за 7 дзён». (16+). 21.00 «Панарама». 21.45 Меладрама «Каралева пры выкананні». (16+). 23.35 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі» (0+). 7.35 Фільм для дзяцей «Краіна небывалага багацця» (12+). 8.35, 21.55 «Тэлебарометр». 8.40 «Камень, нажніцы, папера» (16+). 9.15, 0.10 «Арол і рэшка. Кру-гасветка». (16+). 10.10 «Бітва салонаў». (16+). 11.15 Анімацыйны фільм «Прынцэса і жаба» (0+). 12.50 Меладрама «Дзяўчы-кі з календара» (12+). 14.40 «Капейка ў капейку» (12+). 15.20 «Паненка-сялянка». (16+). 16.25 «Абмен жонкамі». (16+). 17.35 Камедыя «Напарнік» (12+). 19.10 Фантастыка «Трон: спадчына» (12+).

ВТВ ВТВ

6.00 «Турбаміксер» (16+). 7.00 Скэтч-шоу «6 кадраў» (16+). 7.30 «Галерэя прыгажосці» (16+). 8.00 Серыял «Татавы дочки» (12+). 9.00, 3.00 М/ф «Скубі Ду». (0+) 9.30, 3.25 М/ф «Джынгликі». (6+) 9.55, 3.45 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+) 10.20 Анімацыйны фільм «Саюз звяроў». (6+) 12.00 Серыял «Мамачкі-2» (16+). 14.00 «Узважаныя і шчаслівыя людзі» (16+). 15.50 Камедыя «Таксі». (12+). 17.40 Камедыя «Таксі-2». (12+). 19.20 «Уральскія пельмені». (16+). 21.00 Баявік «Тры іксы-2: новы ўзровень». (16+). 23.00 Жакі «Туман». (16+). 0.50 «Хачу верыць!» (16+). 2.30 «Ералаш» (6+). 4.00 «Лаві момант» (16+). 5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура Культура

6.30 Біблейскі сюжэт. 7.05 «Леташняя кадрыля». Маст. фільм. 8.15 «Абрэзак і Воблака». М/ф. 9.15 «Звычайны канцэрт». 9.45 «Першая пальчатка». Маст. фільм. 11.05 «Гатчына. Адбылося». Дак. фільм. 11.50 Улада факта. «Старажыт-нарускі эпас». 12.30, 1.50 «Канарскія астравы». Дак. фільм. 13.20 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял.

ЗВЯЗДА

21.15 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+). 22.00 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО». 22.05 Фантастыка «Жалезны чалавек» (12+).

3 Беларусь 3

7.35 «Сіла веры». 8.00, 13.45, 20.15 Навіны культуры. 8.15, 14.05, 20.30 Гэты дзень. 8.20 М/ф (0+). 8.50 «Строгавы». Маст. фільм. (12+). 10.00 «Беларуская кухня». За-лётное з рыбы. 10.30 «Беларусь як песня». Людміла Колас. 10.55 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына. 11.25 «Дон Сезар дэ Базан». Камедыя (12+). 14.10 «Навукаманія» (6+). 14.35 ВІА «Поюшце гитары». «Нет тебя прекрасней...» 15.50 «Легенды кіно». Юрый Багатыроў (12+). 16.15 «Памылка інжынера Кочына». Маст. фільм (12+). 18.00 «Дзяржаўная гра-ніца». Маст. фільм «Салёны вецер» (12+). 20.40 «Калыханка» (0+). 21.05 «Палярэдняе расследа-ванне». Маст. фільм (12+). 22.35 «Дэжа вю». Камедыя (12+).

5 Беларусь 5

7.05 Тэніс. Турнір WTA. Рым. 1/4 фіналу. 8.35 Кінадзэ. Меркаванне. 9.05 Фактар сілы. 9.35 Гандбол. Кубак Беларусі. Жанчыны. Фінал. 11.10 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс. 11.45 Трэнеравачны дзень. 12.15 Вялікі спорт. Ток-шоу. 13.00 Веславанне на байдарках і каноэ. Этап Кубка свету. Сегед. 15.00 Тэніс. Турнір WTA. Рым. 1/2 фіналу.

NOBАЛЬГІЯ Настальгія

13.50 «Эрмітаж». 14.15 XV Адкрыты конкурс артыстаў балета Расіі імя Кацярыны Максімавай «Арабеск-2018». 16.15 «Уладар мух». Маст. фільм. 17.45 «Гульня ў бісер». «Апавяданні Юрыя Казакова». 18.30 «Тэатральны леталіс». Аліса Фрэйндліх. 19.30 «Небяспечны ўзрост». Маст. фільм. 21.00 «Агора». Ток-шоу. 22.00 «Хто баіцца Вярджынні Вульф?» Маст. фільм. 0.10 Партрэт пакалення. «Язык-нікі». Маст. фільм. 2.40 «Дагані-вечер». М/ф для дарослых.

НОБАЛЬГІЯ Настальгія

6.00, 12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1977. 2009 год (12+). 6.40, 8.10, 9.40, 12.45, 14.05, 15.40, 18.45, 0.50, 2.35, 3.40 Музычная настальгія (12+). 6.55, 13.05, 1.25 Маст. фільм «Варыянт «Амега». (16+). 8.45, 14.45, 2.50 «Прэс-экс-прэс». 1993 год (16+). 9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+). 10.00, 18.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+). 11.05, 5.05 «Песня-87». (12+). 16.00 «Колба часу» (16+). 17.05 «Музычны рынг». Гурт «Аукцыён» і гурт «Своя игра». 1989 год (12+). 18.50 Праграма «У асяроддзі сяброў. Уладзімір Вінакур». 1986 год (12+). 20.05 Фільм-канцэрт «Вячэрнія мелодыі». 1985 год (12+). 21.00 «Быў час». 2009 год (16+). 22.00 Маст. фільм «Міг удачы». (16+).

16.10, 20.15 Хакей. Чэмпіянат свету. 1/2 фіналу. (У перапынках — Спорт-цэнтр.) 18.25 Футбол. Кубак Беларусі. Фінал. БАТЭ (Барысаў) — «Дынама» (Брэст). (У перапынку — Спорт-цэнтр.) 22.35 Хакей. Чэмпіянат свету. Дзённік. 23.10 Валейбол. Залатая Еўраліга. Жанчыны. Славакія — Беларусь.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны». 7.10 «Разумніцы і разумнікі» (12+). 8.00 «Здароўе» (16+). 9.10 М/с «Смяшарыкі. Новыя прыгоды» (0+). 9.30 «Мая мама гатуе лепей!» (12+). 10.35 «Ералаш» (6+). 10.55 «Яўген Мартынаў. «Ты пра-бач мяне, каханая...» (12+). 12.00 Серыял «Час» для два-іх» (16+). 16.20 «Хто хоча стаць мілья-нерам?» (12+). 17.55 Маст. фільм «Варвары-ны вяселлі» (6+). 20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск. 20.45 «Метэагід». 21.00 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+). 21.05 «Сёння ўвечары» (16+). 23.40 Трылер «Прарок» (12+).

СТВ

6.00 «Студэнты-2» Серыял (16+). 7.35 «Ежа багоў» (16+). 9.05 «Як устроены Сусвет» (16+). 10.30 «Самая карысная пра-грама» (16+). 11.20 «Мінск і мінчане». 11.55 Маст. фільм «Спытай-це ў Сіндзі». (12+). 13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзі-ны». 13.45, 0.50 Камедыя «Адчы-ніце, паліцыя!» (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

4.00, 6.00, 8.15, 12.00, 22.00, 1.00 Веласпорт. «Тур Каліфорніі». 5.00, 7.15, 9.30, 13.00, 14.15, 21.00, 0.00, 2.30 Веласпорт. «Джыра д'Італія». 11.00, 20.15 Веласпорт. «Тур дэ л'Эн». 14.00, 18.15 Веласпорт. «Джы-ра»-экстра. 18.30, 1.45 Аўтагонкі. Форму-ла Е.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.10 Кароль вечарынак. (16+). 2.55 Махляры. (16+). 4.45 Дзень радыё. (16+). 6.45 Як снег на галаву. (16+). 8.30 Гульня ў чатыры рукі. (16+). 10.40 Эйс Вентура: вышук хат-ніх жывёл. (12+). 12.15 Эйс Вентура-2: калі кліча прырода. (12+). 14.10 Сцэрва. (16+). 16.00 З 5 да 7. Час палюбоўні-каў. (16+). 17.45 Каханне і іншыя катастро-фы. (12+). 19.30 Без пачуццяў. (16+). 21.15 Дом з паранармальнымі з'явамі. (16+). 22.55 Дом з паранармальнымі з'явамі-2. (18+).

ТВБ

6.00 М/ф (6+). 10.15 «Школа доктора Кама-роўскага» (6+). 10.50 «Хронікі маскоўскага по-быту» (16+).

15.45, 22.00 Дакументальны спецпраект (16+). 16.45 «Вялікі горад». 17.20 «Вадзіць па-руску» (16+). 17.45 «Дэпартамент». Серы-ял (16+). 20.00 «СТБ-спорт». 20.10 Камедыя «Пацучыныя бегі». (12+). 23.35 Робі Уільямс: канцэрт у Альберт-хале (16+).

МІР

6.00 «Як у рэстаране» (12+). 6.30, 9.20 М/ф (0+). 7.50 «Саюзнікі» (12+). 8.20 «Сакрэтная матэрыялы» (16+). 8.50 «Вой, мамачкі!» (12+). 9.30 «Наша кіно. Гісторыя вя-лікага каханьня» (12+). 10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бя-гучы радок). 10.10 «Здабытак рэспублік. Васымідзясцяты» (12+). 10.40 Маст. фільм «Прыгоды прынца Фларызеля» (12+). 14.25 Маст. фільм «Казка пра страчаны час» (0+). 16.15, 19.15 Серыял «У вас будзе дзіця». (16+). 0.50 Серыял «Мой капітан». (16+). 5.00 Маст. фільм «Вяселле» (0+).

РТР-Беларусь

7.00 «Пакой смеху». (16+). 7.35 Серыял «Сышчык Сама-вараў». (16+). 11.00 Весткі. 11.20 «Жывыя гісторыі». (12+). 12.10 «Пяцёра на аднаго». (12+). 13.00 «Наша справа». (16+). 13.15 «Па сакрэце ўсяму све-ту». (12+). 13.35 «Аншлаг і Кампанія». (16+). 16.35 Маст. фільм «Украдзі мяне». (12+). 19.55 Надвор'е на тыдзень. 20.00 Весткі ў суботу. 20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (12+). 22.40 Маст. фільм «Сіла аб-ставінаў». (12+).

National Geographic

6.00, 13.00, 14.30 Невядомая планета Зямля. (12+). 6.45, 5.10 Навуковыя недарэч-насці. (12+). 7.30, 12.15 Неверагодны доктар Пол. (16+). 8.15 Антарктыка. (12+). 9.05 Аўта-SOS. (12+). 9.50 Цуды інжынерыі. (12+). 10.40 Інжынерныя ідэі. (12+). 11.30 Космас: прастора і час. (12+). 13.45 Bugatti Chiron: паляпшаю-чы дасканаласць (12+). 15.15 Гісторыя Гары: чатыры вя-селлі і адно пахаванне. (12+). 16.05 Дыяна: згубленыя кадры (12+). 18.00, 22.00, 1.10 Гтлперюгенд. (16+). 19.30 Праслухоўка арміі Гтл-пера. (16+). 20.20 Геній: Пікаса. (16+). 23.40 Апакаліпсіс: узыходжанне Гтлпера. (16+). 0.25 Ліхтугі за мяжой. (18+). 2.45 Інстынкт выжывання. (16+). 3.35 Расследаванні авіяката-строф. (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10 Пераправа (16+). 8.45 Сэрцаед (16+). 10.55 Дар (16+). 13.15 Шанхайскія рыцары (12+). 15.30 Тры метры над узроўнем неба (16+). 18.00 Роўныя (16+). 20.10 Усё або нічога (16+). 22.20 Вечнасць (16+). 0.30 Іржа і костка (16+). 2.45 Сезон палявання-3 (12+). 4.00 Тры метры над узроўнем неба: я цябе хачу (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Выкрутасы (12+). 8.20 Паляванне на Піранню (16+). 10.40 Дурань (16+). 13.00 Старое добрае кіно. Пад-кідшы (0+). 14.30 Пра што гавораць муж-чыны (16+). 16.25 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+). 18.20 Пра што гавораць мужчы-ны. Працяг (16+). 20.20 Добры хлопчык (12+). 22.15 Цёмны свет (16+). 0.20 Джунглі (12+). 2.15 Мечаносец (18+). 4.25 Хачу ў турму (12+).

НТБ-Беларусь

6.15 «Астрапрагноз». 6.20 Серыял «Час Волкава». (16+). 8.00, 10.00, 16.00 Сёння. 8.20 «НЗ.by». 8.55 «Урачэбныя тайны плюс». (12+). 9.30 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+). 10.25 Галоўная дарога. (16+). 11.05 «Ежа жывая і мёртвая». (12+). 12.05 Кватэрнае пытанне. (0+). 13.10 «Паедзем, паядзім!» (0+). 13.50 Маст. фільм «Выйсці замуж за генерала». (16+). 16.25 «Следства вялі...» (16+). 17.10 «Сакрэт на мільён». Алёна Свірыдава. (16+). 19.00 «Цэнтральнае тэлеба-чанне». 20.00 «Ты супер!» Міжнародны вакальны конкурс. (6+). 22.15 Маст. фільм «Суддзя». (16+). 23.55 Ты не паверыш! (16+).

8 канал

9.00, 18.15, 20.50, 23.55 «На-двор'е». 9.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+). 9.15 Для дзяцей «Адказвай-ка» (0+). 9.20 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+). 9.30 Серыял «Англіскае за-бойства» (12+). 11.10 Драма «Мой ласкавы і пяшчотны звер» (12+). 13.00 Драма «Апошняя ахвя-ра» (16+). 14.30 «Суперкніга». 15.00 «Глядзім усёй сям'ёй». М/ф «Прыгоды Леа» (0+). 16.20 «Здароўе». 16.50 Драма «Бацька» (16+). 18.20 Баявік «Ліцэнзія на за-бойства» (12+). 20.40 «Вечарніца» (0+). 20.55 Меладрама «Дзяўчына з Манака» (18+). 22.30 Камедыя «Інтымныя месцы» (18+).

Кенгуру нападаюць на турыстаў

Улады Аўстраліі забаранілі турыстам прыносіць ежу ў нацыя-нальны запаведнік з-за частых выпадкаў нападзення кенгуру, паведамляе The Guardian.

Вандроўнікі, якія прыезджаюць на возера Макуоры, заўсёды бралі з сабой чыпсы і фастфуд, каб пакарміць кенгуру. У выніку млека-кормячыя сталі асацыяваць навед-вальнікаў з ежай і пачалі праяўляць агрэсію. «За апошні час зарэгіст-равана некалькі інцыдэнтаў, калі кенгуру нападлі на турыстаў. Жы-вельі штурхаюць людзей, драпаюць ім твары і пакідаюць ірваныя раны з глыбокімі драпінамі. Пасля аднаго выпадку мужчыну давялося наклад-ці 17 швоў на твар», — расказаў член парламента Грэф Пайпер.

Ён заклікаў супрацоўнікаў нацыя-нальнага парка ўсталяваць на тэры-торыі запаведніка знакі, якія нагад-ваюць наведвальнікам, што карміць жывёл — супрацьзаконна, а галоў-нае — небяспечна для жыцця.

Кот-валацуга стаў мільянерам

У Італіі кот атрымаў у спадчы-ну ад гаспадыні багацце ў паў-тара мільёна еўра, паведаміла мясцовае выданне Il Giornale di Vicenza.

Чэчы-лія Ганна з Вероны, гаспадыня чорна-бе-лага ката

па мянушцы Пілу, усё жыццё пра-чавала ў Савеце міністраў Італіі. Жанчына памерла ў 88 гадоў. У яе не было мужа і дзяцей, і незадоўга да смерці яна адпісала ўсе свае грошы хатняму ўлюбёнцу, якога некалькі гадоў таму падабрала на вуліцы.

Грашыма Пілу распараджаю-ца прадстаўнікі Фонду ўкладчыкаў. Згодна з воляй Ганны, на гэтыя гро-шы кату павінны забяспечваць кам-фортнае жыллё і задавальняць усе яго патрэбы. Цяпер Пілу жыве ў пры-тулку для хатніх жывёл у Мілане, ад-нак яму шукаюць новага ўладальніка. У яго не будзе права распараджацца багаццем ката, і ён будзе абавязаны даваць справаздачу за выдаткава-ныя на яго сродкі. Пасля смерці Пілу грошы дастануцца адной з зоааб-арончых арганізацый.

Хатнія гаспадыні атакуюць патэльнямі

Дзвюх жыхарак амерыканска-га горада Мэтун, штат Ілінойс, змясцілі пад варту за бойку... на патэльнях, паведамляе Fox Illinois.

Канфлікт узнік на бытавой гле-бе. Паліцыя затрымала 24-гадовую Тайцію Кушман і 22-гадовую Брук Белтс. Кушман некалькі разоў уда-рала Белтс кулаком, а затым узя-лася за патэльню і выкарыстоўва-ла яе як зброю. Пры гэтым Белтс здагадалася скапіць накрыўку ад патэльні і некалькі разоў удари-ла ёю апанентку па галаве. З якой прычыны пачалася бойка, невядо-ма. Зараз дзвюх чатых знаходзяцца пад вартай у мясцовай турме.

Іван КУПАРВАС.

ЗАЛАТЫХ РЫБАК

Першыя звесткі пра іх дату юцца VI стагоддзем да нашай эры, калі прашчурны сучасны залаты рыбак сталі дамашнімі ўлюбёнкамі ў шляхетных кітайскіх сем'ях. Рыбкі чырвонага колеру былі настолькі ўшанаваныя, што іх нават змяшчалі на фамільных гербах.

1. Доўгі час кітайскім імператарам з розных дынастый удавалася ўтрымліваць свой жывы скарб у межах краіны, аднак у 1500-х гадах першыя залатыя рыбки трапілі ў Карэю, Японію і Інданезію. А вось жыхары Еўропы доўгі час бачылі выявы рыбікі хіба на прывезеных гандлярамі з Усходу вазах, веерах ды куфэрках і лічылі малюнкі вялікавокіх вычварных стварэнняў такімі ж фантазіямі мастакоў, як і цмокі. Першым сярод еўрапейцаў, хто пацвердзіў сучаснікам існаванне гэткай каштоўнасці ў прыродзе, быў знакаміты венецыянскі вандроўнік Марка Пола.

2. Як высветлілі вучоныя-іхтэлагі, продак залатой рыбікі — карась, аднак не звычайны, а кітайскі падвід сярэбранага карася, які любіць жыць у неглыбокіх, добра прагрэтых сонцам вадаёмах. А вось залаты карась, ён жа звычайны, не звязаны з залатымі рыбкамі ніякім сваяцтвам.

3. Пышнахвостыя прыгажуні, якіх прыносілі ў дар кіраўнікам замежных дзяржаў і шляхетным асобам, часта гінулі з-за няправільнага ўтрымання, напрыклад, замежнікі лічылі, што гэтыя фантастычныя істоты наогул не ядуць корму, а толькі п'юць ваду.

4. На сёння налічваецца каля 130 відаў і каляровых варыяцый залатой рыбікі, ад вогненна-чырвоных да стракатых і амаль празрыстых.

5. Адзіны спосаб вызначыць пол залатой рыбікі — дачакацца шлюбнага сезона і ўважліва сачыць за афарбоўкай і формай цела. На плаўніках і жабрах самоў з'яўляюцца белыя наросты, а самкі з-за фарміравання ікры робяцца крыху асіметрычнымі. Дарэчы, падчас спароўвання залатыя рыбікі не любяць пабочных вачэй і чакаюць наступлення цемры і цішыні.

6. Залатыя рыбікі лічацца аднымі з самых пражэрлівых акварыумных жыхароў — яны будуць есці, пакуль ім даюць корм, і часта гінуць менавіта ў выніку пераядання.

7. У той жа час пры правільным падыходзе менавіта залатыя рыбікі — самыя ўдзячныя гадаванцы, якія жыва рэагуюць на догляд гаспадароў: ядуць з рук, дазваляюць сябе гладзіць і нават заплываюць на падстаўленую далонь.

8. Для гэтых рыбак патрэбны вялікія акварыумы, бо яны могуць вырастаць да вялікіх памераў — 30 сантыметраў у даўжыню з хвостом.

9. Залатыя рыбікі могуць жыць да васьмі-дзясці гадоў, але ёсць і рэкардсмены, гаспадары якіх адзначалі 20-ці і нават 40-гадзю ўлюбёнцаў! Напрыклад, крыху больш як 10 гадоў таму вялікі ажыятаж у брытанскіх СМІ выклікала смерць ад старасці залатой рыбікі Голдзі, якую трымалі ў Дэвоне Том і Паліна Эванс. Як сцвярджалі ўладальнікі, Голдзі пражыў у іх больш як 45 гадоў! Але ў Кнігу рэкордаў Гінеса доўгажыхар не трапіў, бо ніхто не змог пацвердзіць ягоны ўзрост дакладнымі фактамі або дакументамі.

Нядзеля, 20 мая

1 Беларусь 1

7.10, 15.30 Меладрама «Справа судзі Карэлінай». (16+).
8.50 Слова мітрапаліта Тадэвуша Кандрусевіча на свята Пяцідзясятніцы.
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал». (12+).
9.45 «Каробка перадач» (12+).
10.25 «Народная раница» (6+).
11.05 «Вакол планеты».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «50 рэцэптаў першага». (12+).
13.15 Меладрама «Каралева пры выкананні». (16+).
15.15 «Твой горад».
19.35 Навіны надвор'я.
20.00 «Галоўны эфір».
21.10 Хакей. Чэмпіят свету. Фінал.
23.50 Меладрама «Выхаванне і выгул сабак і мужчын». (12+).

2 Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі» (0+).
7.30 Меладрама «Дзяўчынкі з календара» (12+).
9.20, 19.55 «Тэлебарометр».
9.25 «Свет навіварат. Непал». (16+).
10.20, 23.45 «Арол і рэшка. Кругасветка». (16+).
11.15 «Бітва салонаў». (16+).
12.20 М/с «Качыныя гісторыі» (0+).
13.35 «Паненка-сялянка». (16+).
14.40 «Абмен жонкамі». (16+).
16.00 Фантастыка «Жалезны чалавек» (12+).
18.10 «Бітва экстрасенсаў. 16-ы сезон». (16+).
20.30 «Два рублі».
20.55 «Чалавек-невідзімка». (16+).

ВТВ ВТВ

6.00 «Турбаміксер» (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
7.40, 23.40 Серыял «Татавы дочки» (12+).
9.00, 3.00 М/ф «Скубі Ду». (6+)
9.30, 3.25 М/ф «Джынгликі». (0+)
10.00, 3.50 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
10.20 М/ф «Машкіны страшылькі» (0+).
10.50, 2.20 «Ералаш» (6+).
11.30 «Галерэя прыгажосці» (12+).
12.00 «Паспеч за 24 гадзіны» (16+).
13.00 Серыял «Мамачкі-2» (16+).
14.30 Камедыя «Таксі-3». (12+).
16.15 Камедыя «Таксі-4». (12+).
18.00 Анімацыйны фільм «Змывайся». (12+).
19.30 «Уральскія пельмені». (16+).
21.00 «Шоу выхаднога дня» (16+).
22.40 Серыял «Галыгін.ru» (16+).
1.30 «Кіно ў дэталюх» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 Чалавек перад Богам. «Іудаізм».
7.05 «Матрос сышоў на бераг». Маст. фільм.
8.15 «Марыя, Мірабела». М/ф.
9.25 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял.
9.50 «Звычайны канцэрт».
10.20 «Мы — грамадзі!»
11.00, 1.05 «Маленькая паслуга». Маст. фільм.
12.15 «Што рабіць?»
13.05 Дыялог пра жывёл. Маскоўскі заапарк.
13.45 «Эфект матылька». Дак. серыял.

22.00 «Спортлото 5 з 36», «КЕНО».

3 Беларусь 3

7.25 «Святыні Беларусі».
7.50 «Размовы пра духоўнае».
8.00, 13.10, 20.15 Навіны культуры.
8.15, 13.25, 20.30 Гэты дзень.
8.20 «Верныя сябры». Камедыя (12+).
10.00 «Наперад у мінулае».
10.30 «Нацыянальны хіт-парад».
11.25 «Майстры і куміры». Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Віктар Скоробагатаў.
12.15 «Вялікія мастакі». Эдуард Манэ (12+).
13.30 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм «Салены вецер» (12+).
15.50 «Беларусь як песня». Людміла Колас.
16.15 «Разам з «Бяседай». Канцэрт.
17.10 «Папярэдняе расследаванне». Маст. фільм (12+).
18.40 «Строгавы». Маст. фільм. (12+).
19.50 «Легенды кіно». Юрый Багатыроў (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Дон Сезар дэ Базан». Камедыя (12+).
23.25 «Святло далёкай зоркі». Памяці акцёра Юрыя Казючыца.

5 Беларусь 5

7.15 Турнір WTA. Рым. 1/2 фіналу.
9.20 Хакей. Чэмпіят свету. 1/2 фіналу.
11.25, 0.50 Хакей. Чэмпіят свету. Дзённік.
11.55 Гульні «навыраст».
12.30 Веславанне на байдарках і каное. Этап Кубка свету. Сегед.
14.10 Тэніс. Турнір WTA. Рым. Фінал.
16.00 Піт-стоп.

14.15 «Хто баіцца Вірджыніі Вульф?» Маст. фільм.
16.20 «Пешшу ...» Масква транспартная.
16.50 «Геній».
17.20 «Блізкае акружэнне Авангарда Лявонцьева».
18.20 «Карусель». Маст. фільм.
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Рамантыка раманса». Яўгену Мартынаву прысвячаецца.
21.05 «Бацька». Маст. фільм.
22.30 «Шэдэўры сусветнага музычнага тэатра». Рэнэ Барбера, Карла Лепарэ, Карын Дэе, Орлін Анастасіаў у оперы «Севільскі цырульнік». Парыжская Нацыянальная опера.
2.20 «Шэрлак Холмс і доктар Ватсан». «Сярод чорных хваляў». М/ф для дарослых.

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00, 0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1977. 2009 год (12+).
6.45, 8.10, 9.40, 12.45, 18.45, 19.35, 0.40, 2.15, 3.40 Музычная настальгія (12+).
7.05, 0.55 Маст. фільм «Варыянт «Амега» (16+).
8.45, 2.45 «Прэс-экспрэс». 1993 год (16+).
9.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.05 «Музычны рынг». Гурт «Аукцыён» і гурт «Свая игра». 1989 год (12+).
12.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР». (12+).
12.50 Праграма «У асяроддзі сяброў. Уладзімір Вінакур». 1986 год (12+).
14.05 Фільм-канцэрт «Вячэрняя мелодыя». 1985 год (12+).
15.00 «Быў час». 2009 год (16+).
16.00 Маст. фільм «Міг удачы». (16+).
17.10 «Музычны рынг». Гурт «Рондо» і С. Мінаеў. 1989 год (12+).
18.00 Дак. фільм «Чым пахнуць грошы?» (12+).

16.35 Хакей. Чэмпіят свету. Матч за 3-е месца. (У перапынках — Спорт цэнтр.)
19.10 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. «Тарпеда» (Мінск) — ФК «Смалявічы». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.10 Валебол. Сярэбраная Еўраліга. Мужчыны. Беларусь — Албанія.
23.00 Вынікі тыдня.
23.45 Змешаныя адзінаборствы. UFC.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 Маст. фільм «Восеньскі марафон» (12+).
9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «На наш густ» (12+).
10.10 «Ералаш» (6+).
10.35 Камедыя «Утаймаваліца тыграў» (12+).
12.25 «Аляксей Гуськоў. Таежны і іншыя раманы» (12+).
13.30 Маст. фільм «Таежны раман» (12+).
16.20 «Я магу!» (6+).
17.45 «Ледніковы перыяд. Дэцці» (6+).
20.00 «Контур».
21.05 Маст. фільм «Пра каханне» (16+).
23.00 Меладрама «Герой» (12+).

ТВ РЕН СТБ

6.00 «Студэнты-2» Серыял (16+).
7.35 «Ежа багоў» (16+).
8.30 «Скардзіца дазваляецца».
8.50, 16.00 «Аўтапанарама» (12+).
9.15 Камедыя «Пацучыныя бегі». (12+).
11.10 «Вялікае снаданне» (12+).
11.45, 22.45 Дакументальны спецпраект (16+).
13.30, 16.30 «24 гадзіны».
13.45, 0.50 Камедыя «Адчыніце, паліцыя!-2». (12+).
15.35 «Далёкія сваякі» (16+).
16.50 «Цэнтральны рэгіён».

EUROSPORT 1 EuroSport 1

4.00, 6.00, 8.15, 12.00, 19.30 Веласпорт. «Тур Каліфорніі».
5.00, 7.15, 9.30, 13.00, 14.15, 21.00 Веласпорт. «Джыра д'Італія».
11.00, 18.30, 1.20 Веласпорт. «Тур дэ л'Эн».
14.00, 18.15 Веласпорт. «Джыра»-экстра.
23.00, 2.00 Футбол. Чэмпіятат MLS.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.30 З 5 да 7. Час палюбоўніцаў. (16+).
2.20 Шчаслівы выпадак. (16+).
4.05 Мідлтан. (16+).
6.00 Чалавек з Рыа. (16+).
8.15 Супермоц. (16+).
10.25 Маё вялікае грэчаскае лета. (16+).
12.15 Як украсці брыльянт. (16+).
14.00 Не саступіць Штэйнам. (16+).
15.35 Кароль вечарынак. (16+).
17.20 Святочны перапалох. (16+).
19.30 Аднакласніцы. (16+).
21.00 Аднакласніцы: новы паварот. (16+).
22.20 Спытайце Сіндзі. (16+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
10.15 «Паненка і кулінар» (12+).

17.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.45 «Дэпартамент». Серыял (16+).
19.30 «Тыдзень».
20.30 Фантастыка «Эквілібрыум». (16+).
22.15 «Тыдзень спорту».
23.40 «Соль». «Калінаў мост» (16+).

МІР МІР

6.00 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
6.10, 7.30 М/ф (0+).
6.30 «Такія дзіўныя» (16+).
7.00 «Беларусь сёння» (12+).
7.35 «Яшчэ танней» (12+).
8.05 «Культурызм» (16+).
8.35 «Гульня ў кіно» (12+).
9.30, 4.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня» (12+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы рэдак).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45, 16.15, 19.45 Серыял «Адналюбы». (16+).
18.45 «Разам».
0.40 Маст. фільм «Прыгоды прынца Фларызеля» (12+).
5.15 Серыял «У вас будзе дзіця» (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР-Беларусь

7.00 Пакой смеху. (16+).
7.40 Маст. фільм «Пачатак». (12+).
9.20 Камедыя «Майскі дождж». (12+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сам сабе рэжысёр». (16+).
12.15 «Ранішняя пошта». (16+).
13.00 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна». (16+).
13.30 «Калі ўсе дома». (12+).
14.30 «Смяяцца дазваляецца». (16+).
16.50 Маст. фільм «Прабач». (12+).
18.20 «Ліга дзіўных людзей». (12+).
20.00 Весткі тыдня.
21.45 Маст. фільм «Тата для Сафіі». (12+).

TV 1000 ТБ1000

6.10 Пераправа-2 (16+).
8.45 Вечнасць (16+).
11.10 Усё або нічога (16+).
13.30 Монстры на канікулах (12+).
15.30 Тры метры над узроўнем неба: я цябе хачу (16+).
18.00 Заўсёды гавары «так» (16+).
20.10 Легенды восені (16+).
22.45 Вясельны перапалох (12+).
0.45 Супер Майк (18+).
2.50 Трусіная нара (16+).
4.20 Поўнымі грудзямі (16+).

ТВ 1000 ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Добры хлопчык (12+).
8.20 Цёмны свет (16+).
10.25 Хутчэй за трусаў (16+).
12.20 Старое добрае кіно. Жаніцьба (12+).
14.15 Чэмпіёны: найхутчэй, найвышэй, наймацней (6+).
16.20, 4.20 Пра што гавораць мужчыны. Працяг (16+).
18.25 Джунглі (12+).
20.20 Граф Мантэнегра (12+).
22.30 Цёмны свет: раўнавага (12+).
0.25 Шапіто-шоу: каханне і сяброўства (18+).
2.30 Кампенсацыя (16+).

0.50 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ НТБ-Беларусь

6.25 «Астрапрагноз».
6.30 Серыял «Час Волкава». (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «Аднойчы...» (16+).
8.55 «Іх норавы». (0+).
9.15 «Хто ў доме гаспадар?» (16+).
10.25 «Першая перадача». (16+).
11.00 «Цуд тэхнікі». (12+).
11.55 «Дачны адказ». (0+).
13.05 «Наш СпажыўНагляд». (16+).
14.05 Маст. фільм «Чорны горад». (16+).
16.20 «Следства вялі...» (16+).
18.05 «Новыя рускія сенсацыі». (16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 Ты не паверыш! (16+).
21.05 «Зоркі сшыліся». (16+).
22.40 Маст. фільм «Суддзя». (16+).

3 мой 8 канал

9.00, 15.25, 19.05, 21.10, 23.55 «Надвор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка».
9.20 «Мой любімы гадаванец» (0+).
9.50 «Сад і агарод».
10.10 Драма «Цяжкая мішнь» (16+).
12.15 «Суперкніга».
12.45 Камедыя «Геній». (12+).
15.30 Для дзяцей «Адказвайка».
15.35 «Глядзім усёй сям'ёй». Маст. фільм «Мой дыназаўрык» (6+).
17.20 «Глядзім усёй сям'ёй». М/ф «Малышы» (6+).
18.05 Серыял «Яна напісала забойства» (12+).
19.00 Дэтэктыву «Самурай» (12+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.15 Драма «Атака на Перл Харбар» (16+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00, 13.10, 17.10, 22.00 Невядомая планета Зямля. (12+).
6.50, 5.35 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.35, 12.25 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25 Антарктыка. (12+).
9.15 Аўта-SOS. (12+).
10.00 Цуды інжынерыі. (12+).
11.40 Космас: прастора і час. (12+).
14.00 Другая сусветная вайна: асушэнне акіяна (12+).
14.45, 20.05, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
15.40 Міжнародны аэрапорт Дубай (12+).
16.25 Асушыць акіяна. (12+).
18.50, 23.40 Гісторыя Гары: чатыры вяселлі і адно пахаванне. (12+).
19.40 Тайныя гісторыі. (16+).
0.25 Дыяна: згубленыя кадры (12+).
2.20 Паранармальнае. (16+).
3.10 Інстынкт выжывання. (16+).
3.55 Расследаванні авіякатастроф. (16+).

Discovery CHANNEL Discovery

8.00, 10.30 Як гэта ўстроена?
11.00, 2.00 Рэальныя дальнабойшчыкі.
12.00 Залаты шлях.
13.00, 23.00 Залатая ліхаманка.
14.00, 16.30 Прапажы на прадаж.
17.00, 2.55 Тэхаскі метал.
18.00 Хуткія і гучныя.
19.00, 22.00 Махінатары.
0.00 Вулічныя гонкі.
1.00 Як гэта ўстроена?
1.30 Як гэта ўстроена?
3.50 Відэапатруль.
4.40 Дарога да прыбытку.
7.10 Вулічная навука.

У праграме магчымы змяненні. Перадрукі праграмы забаронены.

КАНВЕРСІЯ ПА-ШЧУЧЫНСКУ:

музей «халоднай вайны» ў бункеры і склад агародніны ў ангары

Чаму малому бізнесу прыйшліся даспадобы былыя аб'екты авіяцыйнай базы

На былой авіяцыйнай базе зараз гаспадарачы фермеры ды прадпрымальнікі. І тут ёсць дзе разгарнуцца. У спадчыну ад вайскоўцаў Шчучыну дасталіся 334 аб'екты. За чвэрць стагоддзя ўцягнута ў гаспадарчы зварот 317. Але ўлады на гэтым не спыняюцца, пастаянна шукаючы магчымасць задзейнічаць увесь былы ваенны патэнцыял.

Штаб авіяпалка — пад гандлёвы цэнтр

Многія прадпрымальнікі пачыналі з набыцця аднаго аб'екта. Адкрывалі там вытворчасць, але паступова да асноўнай справы далучаліся новыя віды дзейнасці. З'явілася неабходнасць пашыраць плошчы.

Валерый Чупрына (на фота), былы ваенны лётчык, а зараз пенсіянер, якраз з ліку такіх прадпрымальнікаў. Зараз у яго некалькі будынкаў. Не так даўно выкупіў былы склад і кацельню. Цяпер мае штат больш за 30 чалавек.

— Мы плануем адкрыць яшчэ адзін від дзейнасці — турыстычны, — дзеліцца думкамі суразмоўнік, — тут паблізу ёсць узлётная паласа, якую можна задзейнічаць для лётных вандровак ці для прыёму турыстаў. Мы падтрымліваем яе ў лётнай прыгоднасці, ачышчаем, зрабілі водаадводы, сюды можна нармальна прыязміцца.

Валерый лічыць, што горад авіятараў мае вялікі патэнцыял для здзяйснення мар аб палётах усіх ахвотных. Дарэчы, у Шчучыне ёсць магчымасць у выхадныя дні праляцець на лёгкама-торным самалёце.

Па словах яго сына, камер-цыйнага дырэктара Паўла Куцеля, выбралі былы ангар-лабараторыю, які падыходзіў па інфраструктуры і знаходзіўся за межамі горада. Абавязковымі ўмовамі таргоў было стварэнне працоўных месцаў і прадпрымальніцкай дзейнасці. Уласнікі ўстаноўку выканалі: зараз тут працуюць 15 чалавек, прадпрыемства паступова развіваецца.

— Раён паставак вялікі, — адзначае Павел, — асабліва многа заказаў са сталіцы на выраб сталешніц, падаконнікаў. А мрамур, граніт купляем паўсюдна, зараз, напрыклад, будзем заклочаць дагаворы з Індыяй і Іспаніяй. Хочам зрабіць нешта памятнае і для свайго горада, можа фантан.

Ангары ў трэндзе

У горадзе авіятараў самымі адметнымі аб'ектамі з'яўляюцца, безумоўна, ангары, ці, як іх называюць тут, — арачнікі. Яны раскіданы па ваколіцы горада, і іх тут некалькі дзясяткаў. Як запэўнілі фермеры, у такіх памяшканнях вельмі добра захоўваць агародніну, бо пласт бетону і земляны насып дазваляюць трымаць стабільную тэмпературу амаль увесь год. Аб'ектамі карыстаюцца не толькі фермеры, але і сельскагаспадарчыя прадпрыемствы. Прадпрымальнік Міхаіл Будзіловіч арандуе некалькі ангараў. Пасля таго як упэўніўся, што выгадней набыць ва ўласнасць, чым плаціць арэнду, прыняў удзел у таргах і набыў аб'ект за 6 тыс. рублёў. Паралельна пачаў афармляць рэгістрацыю фермерскай гаспадаркі.

— Калі мы толькі пачалі браць у арэнду арачнікі, яны былі амаль не запатрабаваны, зараз інтарэс да іх значна ўзрос, таму і выкупілі адзін, — тлумачыць пазіцыю Міхаіл. — Гэта ўласнасць, якая не прападзе, бо ўласнік заўсёды глядзіць у перспектыву. Ангары будуць мець поспыт, асабліва ў сезон збору ўраджаю.

Міхаіл, які па адукацыі аграном, хоча заняцца вырошчваннем збожжавых і бульбы,

калі спатрэбіцца, можа карыстацца цеплавой пушкай, а летам ніякага халадзільніка не трэба. Такім чынам гародніна можа захоўвацца увесь год.

Ангары пакрысе набываюць гаспадароў, паведамлілі ў адзеле эканомікі Шчучынскага райвыканкама. Не так даўно чатыры з іх узяла ў арэнду фірма з Гродна. Ад яе ў даход раёна паступае штомесяц па 1 тыс. рублёў.

Бункер — пад працоўныя месцы

У Шчучыне ўпершыню ў вобласці скарысталіся магчымасцю перадаць маёмасць у бязвыплатнае карыстанне пад стварэнне працоўных месцаў. Такі дагавор склалі адносна падземнага каманднага бункера, дзе інвестары прапаноўваюць стварыць турыстычны аб'ект. Па словах начальніка аддзела эканомікі Шчучынскага райвыканкама Юрыя Вількевіча, тут ужо створана пяць працоўных месцаў. Згодна з праектам, у бункеры плануецца размясціць музей часоў «халоднай вайны».

Аб'ект сам па сабе ўнікальны. Ён пабудаваны ў 1977 годзе на выпадак вайны. Спецыяльны моцны каркас і пяціметровая тоўшча бетону павінны вытрымаць нават ядзерны ўдар. Двухпавярховы аб'ект складаецца са службовай і жылой часткай, тут былі складзі са зброяй, запасамі вады і ежы. Музей будзе максімальна набліжаны да дзейнага пункта.

— Трэба сказаць, што аб'ект знаходзіцца ў добрым стане. На пачатку 2000-х гадоў сакрэтны камандны пункт авіяцыйнай дывізіі закансервавалі і перадалі на баланс райвыканкама. Бункер увесь час быў пад аховай. Цепласеткі і энергазабеспячэнне ў асноўным у норме, — расказвае Юры Вількевіч.

Вядома, не ўсе аб'екты ваенных гарадкоў, перададзеныя на баланс раёна, знаходзіліся ў такім стане. Значную частку, а гэта амаль 90 збудаванняў, прыйшлося папросту знесці, на чарзе яшчэ 44 аб'екты. Але асноўны фонд выкарыстоўваецца. Пры гэтым 60 аб'ектаў прадалі, амаль 100 — здалі ў арэнду альбо ў бязвыплатнае карыстанне.

Як паведаміў Юры Вількевіч, раён адкрыты для інвестараў, гатовых заняцца любым відам дзейнасці. Тут не ствараюць ім перашкод, а, наадварот, робяць усё, каб бізнес развіваўся. Калі аб'ект купляюць па зніжаным кошце, патрабуюць толькі ўключэння ў абарот на працягу двух гадоў.

— Аб'екты ваеннай спадчыны даволі дарагія, за першапачатковы кошт рэдка ўдаецца прадаць, — тлумачыць Юры Мечыслававіч, — але нам важна, каб гэтыя будынкі не разбураліся, а працавалі. Калі ёсць магчымасць прадаць аб'ект за базавую велічыню — прадаём.

Магчыма, у буйнейшым горадзе ўсё ўжо было б распрадана, мяркуе Вількевіч. Новы віток поспыту тут звязваюць з развіццём прадпрымальніцкага руху, а гэта значыць, могуць быць уцягнуты ў зварот былыя склады боепрыпасу, ангары, іншыя ваенныя аб'екты. Іх у гэтым годзе дзевяць на чарзе.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Свой першы аб'ект былой ваеннай базы набыў для захоўвання паліваўных шлангаў, якія вырабляюцца ў Шчучыне. Трэба сказаць, вельмі своєчасова на мацаў гэтую нішу і ўдала яе заняў. Зараз прадпрыемства «Рына-Пластик» вядома не толькі ў раёне, але і ва ўсёй рэспубліцы. Кампанія актыўна выкарыстоўвае інтэрнэт-пляцоўку і правільна арганізоўвае лагістыку. Гэта дае магчымасць развівацца.

Паступова да вытворчых плошчаў далучыліся гандлёвыя. У райвыканкаме прапанавалі для гэтых мэт былы штаб авіяпалка. І хоць цяпер аб ім нічога амаль не нагадвае, будынак усё ж такі захаваўся і працуе на карысць як яго ўладальніка, так і ўсяго горада.

— Вядома ж, будынак быў у жахлівым стане, калі мы яго выкупілі, — кажа Валерый, — было даволі складана аднавіць камунікацыі, прывесці ўсё ў належны стан. Але мне, як былому лётчыку, было важна захаваць былы штаб авіяцыі, з якім звязана частка майго жыцця.

Зараз на першым паверсе крама з вялікім асартымантам тавараў для саду-агарода, другі паверх — для адміністрацыі і персаналу. Пакуль тут пуста, бо толькі нядаўна завершаны капітальны рамонт.

У другой палове будынка гаспадар мяркуе арганізаваць невялічкі гатэль для авіятурыстаў. Тут ёсць два пакоі для адпачынку і ўтульная гасцёўня з печкай-камінам і сталовай. Яшчэ адно памяшканне будзе займаць трэнажорная зала.

Мрамуровы фантан у райцэнтры?

Прадпрыемства «Шчучын Граніт» можна назваць сямейным бізнесам. **Яўген Куцель** (на фота) прызнаўся: сур'езную справу распачаў дзякуючы сыну. Спадзяваўся, што той яго падтрымае і застанеца пасля вучобы ў родным горадзе. Так і здарылася. **Сын Павел** не стаў шукаць шчасця ў іншых мясцінах, а невялікая саматужная майстэрня перарасла ў значнае прадпрыемства.

— Гэты будынак выкупілі праз аўкцыён за адну базавую велічыню. Адрамантавалі і атынкавалі фасад, завезлі абсталяванне — паліравальныя і каменедрабільныя станкі. Нядаўна набылі яшчэ адзін, дзякуючы банкаўскаму крэдыту. Мясцовыя ўлады дапамаглі з электрасеткай. Працаваць можна, — робіць вывад Яўген Мечыслававіч.

а таксама іх продажам. У раёне яму выдзелілі 60 гектараў зямлі. Праблемы са сховішчам вырашаны.

— Паколькі ангары ў добрым стане, работы па добраўпарадкаванні былі не такія стратныя, — канстатуе суразмоўнік. — Канешне, прыйшлося дзесьці падрамантаваць — уцяпляць сцены, устанавіць новыя дзверы. Зімой,

МЕРКАВАННІ ВЯРНУЦЬ ДЛЯ ЖЫЦЦА

Там калісьці кіпела жыццё. Рыкалі матары машын, гучна падымаліся ўвышыню самалёты, а салдаты па камандзе запявалі бадзёрыя песні. У спадчыну ад Савецкага Саюза нам засталіся шматлікія ваенныя гарадкі. Некаторыя з цягам часу ператварыліся ў закінутыя забудовы... Мы запыталі ў прадстаўнікоў улады і мясцовых дэпутатаў, як можна аднавіць і вярнуць жыццё ў былыя гарадкі вайскоўцаў?

Ігар ЖУК, член Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі, старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў:

— У Гродзенскай вобласці гэтай праблемай займаюцца даўно. Не скажу, што яна поўнасцю вырашана, але паступовы рух у гэтым кірунку ідзе. Адзін былы ваенны гарадок аддалі для развіцця малога і сярэдняга прадпрыемства. Свабодныя плошчы прывабныя для бізнесу. Іх выкарыстоўваюць для стварэння невялікіх прадпрыемстваў з новымі працоўнымі месцамі. У Шчучынскім раёне былыя ангары для самалётаў цяпер прыстасаваны для вырошчвання шампінёнаў.

Акрамя гэтага, у нас ёсць пералік неэфектыўна выкарыстоўваемай маёмасці, па якой прымаюцца рашэнні. Пастаянна кантралюем гэтае пытанне, супрацоўнічаем з Дзяржаўным камітэтам па маёмасці. Летась праводзілі семінар для кіраўнікоў раённых Саветаў дэпутатаў па эфектыўным выкарыстанні дзяржаўнай маёмасці.

Алег ЯЎСЕЕЎ, намеснік начальніка ўпраўлення архітэктуры і горадабудаўніцтва Баранавіцкага гарадскога выканаўчага камітэта:

— Існуе паняцце «горадабудаўнічая дакументацыя». Да яе адносіцца і генеральны план. На яго аснове ствараюцца дэталёвыя планы, дзе пазначана занальная функцыянальнасць плошчы. Калі ёсць ваенны гарадок і па дакументацыі на азначанай тэрыторыі магчыма размяшчэнне іншых аб'ектаў, гэта адзначаецца. Напрыклад, пабудаваны барак, але на яго месцы можа знаходзіцца фізкультурна-аздараўленчы комплекс. Гэта значыць, што толькі яго магчыма тут пабудаваць, а не гандлёвыя плошчы ці іншыя аб'екты. Усе абмежаванні па выкарыстанні тэрыторыі вызначаны горадабудаўнічай дакументацыяй. У Баранавічах ёсць плошчы былой ваеннай часткі. Цяпер там вырашылі пабудаваць гандлёвыя аб'екты, і яшчэ частка будзе перапрафілявана ў адпаведнасці з генеральным планам.

Андрэй КІБЛОЎ, старшыня Магілёўскага гарадскога Савета дэпутатаў:

— У Магілёве ёсць тэрыторыя былой ваеннай часткі. Адтуль вывезлі ўсю ваенную тэхніку, разабралі пабудовы. Плошчу перадалі для ўзвядзення шматпавярховых жылых дамоў. Сёння ўжо пабудаваны два з іх, столькі ж яшчэ ў працэсе. У гэтых дамах будуць размешчаны кватэры для шматдзетных сем'яў. Частку аддадуць для арэнднага жылля. Астатнія квадратныя метры — гэта долевае будаўніцтва.

Наконт звычайных закінутых дамоў трэба адзначыць, што проста так яны не з'яўляюцца. Спачатку трэба прызнаць перадаварыйны стан збудавання, рассяліць жыхароў. Далей работа ідзе наступным чынам. Плошчай займаецца забудоўшчык, які прымае меры па зносе і ўзвядзенні там іншага аб'екта. У цэнтры горада старыя закінутыя забудовы аддаюцца камерцыйным структурам для стварэння гандлёвых, адміністрацыйных цэнтраў. Калі збудаванне немагчыма захаваць, яно зносіцца. Месца прыводзіцца ў парадак з перспектывай забудовы.

Марыя ДАДАЛКА.

МЯСЦОВЫ ЧАС

АДРАСЫ ПРЫВАТНАЙ ІНІЦЫЯТЫВЫ,

або Асаблівасці развіцця глыбінкі

ШЧАРЧОЎСКІ сельсавет знаходзіцца ў лясной мясцовасці. Кіраўнік сельвыканкама Віктар ВАНЕКА гаворыць, што большая палова іх тэрыторыі пакрыта лясамі. З галоўных славуцкай сельсавета — Свята-Нікольскі жаночы скіт Свята-Раства-Багародзіцкага жаночага манастыра. Сам манастыр знаходзіцца на тэрыторыі Брэсцкай крэпасці — там ён не можа развівацца з прычыны абмежаванасці прасторы. Таму было прынята рашэнне будаваць скіт на мяжы Пружанскага і Камянецкага раёнаў побач з хутарам Вяжное, вядомым у акрузе гаючай крыніцай. А яшчэ тут ёсць вёска Стойлы, што засталася без свайго апошняга жыхара — вядомага майстра Мікалая Тарасюка, які ўвекавечыў сельскі побыт і родную зямлю ў драўляных фігурках. У вёсцы ёсць музей дзеда Тарасюка, пачаў зараджацца агратурызм.

КАМАНДЗІР БУТЭЛЕЧНАГА ЦЭХА

А раней жыццё Шчарчова вызначала буйная нават па мерках Савецкага Саюза вайсковая часць. Будынак КПП да гэтага часу стаіць на ўездзе ў населены пункт. Часць расфарміравалі не адразу з развалам Саюза. Вайскоўцы канчаткова з'ехалі адсюль недзе ў сярэдзіне 2000-х. Добраўпарадкаванне, санітарны стан тэрыторыі гарадка былі такімі, што камандзір часці ў свой час атрымаў за гэта ордэн.

— Мы з камандзірам хадзілі па тэрыторыі і ледзь не плакалі, калі ўсё вывозілі адсюль, думалі, паступова інфраструктура прыйдзе ў заняпад і зруйнаецца, як было з іншымі гарадкамі, — успамінае былы старшыня вайсковай часці Леанід КРУПКО.

Але ж слязамі тут не паможаш, дапамагчы можна справай — цяпер Леанід і гаравіч гэта добра ведае. У адной з былых казармаў зараз размяшчаецца цэх па вырабе ПЭТ-бутэлек, якім ён кіруе. Цэх уваходзіць у структуру таварыства з абмежаванай адказнасцю «Шляхецкая маёмасць». Праўда, згаданая ТАА стала не першым арандатарам гэтага памяшкання — да беларускіх прадпрыемстваў тут пабывалі замежныя гасралёры. Тое, што засталася пасля іх, Леанід Крупко па-філасофску вызначыў так:

раметраў. Загатоўкі купляюць у Магілёве. Працуюць у асноўным пад заказ харчовых камбінатаў, вінзаводаў. Нават манастыр аднойчы закупіў партыю тары для вады і квасу. Так што прадукцыя карыстаецца попытам. Пакуль цэх невялікі, яго штат налічвае шэсць чалавек.

— Усе людзі мясцовыя, работай задаволеныя, — расказвае кіраўнік вытворчасці. — Па тэхналогіі тэмпература ў цэху павінна быць 28 градусаў цяпла, такая падтрымліваецца ва ўсе поры года. Значыць, працуюць людзі ў цяпле. Зарплата ў нас вагаецца ў межах 400 рублёў, што для нашай мясцовасці даволі добры паказчык. І яшчэ, што асабліва ацэнена працаўнікамі, графік работы яны складаюць самі. Жанчыны, адправіўшы дзяцей у садок, у школу, прыходзяць на змену, якая доўжыцца восем гадзін. А калі пачынаць яе — у восем, палове дзевятай ці ў дзевяць — яны вырашаюць самі.

За дзень цэх выпускае да васьмі тысяч бутэлек. Пашыраць вытворчасць тут мяркуюць не толькі ў зададзеным кірунку. Цяпер «Шляхецкая маёмасць» вывучае перспектыву ўстаноўкі ў былой казарме халадзільнага абсталявання, якое дасць магчымасць замарожваць ягады. Тады будуць створаны новыя рабочыя месцы, колькасць работнікаў вырасце.

Леанід КРУПКО і работніцы Ірына ЗАЛАТАРОВА і Наталля РАМАНЕНКА.

«Лепш вам не ведаць. Мы доўга вычышчалі ўсё і прыводзілі ў парадак». Затым пэўную суму грошай інвестар уклаў у рамонт, мянялі электраправодку, іншыя камунікацыі.

Цяпер на першым паверсе абсталяваны цэх, у якім на адмысловым станку жанчыны-рабочыя выдзімаюць з загатоўак пластыкавыя бутэлькі зададзеных па-

УНІФОРМА ПАД ЗАКАЗ

Самае першае прадпрыемства, што ўзнікла ў Шчарчове на тэрыторыі былой вайсковай часці і пасляхова працуе да гэтай пары, — ТАА «Уніформа». Цэх па пашыве рабочай спецвонаткі адкрыў у будынку былой казармы брэсцкі прадпрыемальнік у 2006 годзе. Рэканструкцыю вайсковых памяш-

Лідзія ДРОЗД і старшыня сельскага Савета Віктар ВАНЕКА.

канняў рабілі сваімі рукамі тыя, хто хацеў там працаваць. Пачыналі з простых узораў. Спачатку шылі рабочыя рукавіцы.

Цяпер прадпрыемства складаецца з двух асноўных цэхаў. У адным шыюць рабочыя абутак, у другім — адзенне. У майстэрнях устаноўлена японскае, італьянскае, нямецкае абсталяванне, якое дазваляе атрымліваць вырабы высокай якасці. Кліентамі «Уніформы» сталі многія вядомыя ў нашай краіне вытворцы. Цяпер на прадпрыемстве працуе каля 60 чалавек. Частка з іх мясцовыя жыхары, другая частка ездзіць на работу з райцэнтра. Начальнік вытворчасці Таццяна ЦІТОК праводзіць у цэх па вырабе абутку. Увагу прыцягваецца белыя туплы. Аказваецца, гэта гатовая партыя абутку для малочнага прадпрыемства. У такіх камфортна будзе хадзіць па цэхах малочнага завода. Тут таксама выпускаюць боты павышанай устойлівасці з металічным падноском, здольных абараніць канечнасць чалавека пры падзенні грузу. Ёсць самыя розныя мадэлі і ўзоры.

На другім паверсе аформлена экспазіцыя для заказчыкаў, на якой прадстаўлены розныя ўзоры адзення — ад стильных сукенка гандлёвых работнікаў да касцюма зваршчыка, які вытрымае высокую тэмпературу.

Вытворчасць абутку, як вядома, справа даволі складаная. Але ў Шчарчове паспяхова асвоілі спецыяльнасці і мадэльераў, і шаўцоў. І паводле слоў Таццяны Ціток, «Уніформа» амаль поўнацю працуе пад заказ.

ПРАДУКЦЫЯ З ДРАЎНІНЫ

Калі «Уніформа» самае старое з прыватных шчарчоўскіх прадпрыемстваў, то ТАА «БелШпонДрэў» — самае новае. У памяшканнях ваеннага гарадка яно запрацавала з 2013 года. Гэта прыклад прамых замежных інвестыцый. Грамадзянін Турцыі Саід Дзюльгер адкрыў тут прыватнае замежнае прадпрыемства па перапрацоўцы драўніны. Спачатку працавалі ўсяго тры чалавекі. Інвестар прыглядаўся да нашага заканадаўства і сітуацыі,

улада на месцы прыглядалася да яго. І неўзабаве быў заключаны сумесны з аблвыканкамам інвестыцыйны праект «Мадэрнізацыя і рэканструкцыя ТАА «БелШпонДрэў»». Было ўкладзена 416 тысяч еўра інвестыцый, набытае абсталяванне для сушкі шпону, тэхніка. Цяпер прадпрыемства адпраўляе

Таццяна ЦІТОК дэманструе партыю абутку.

на экспарт не вільготную шпону, як было раней, а шпону высушаную, падрыхтаваную для мэблевай вытворчасці.

Дарэчы, на экспарт ідзе сто працэнтаў прадукцыі, спажываюцца шпона з Пружаншчыны з'яўляюцца кітайскія, польскія, турэцкія мэблевыя фірмы. Экспартныя паказчыкі раёну дапамагае выконваць менавіта гэта прадпрыемства, аб чым не без гонару паведамлілі ў Шчарчове. На жаль, не ўдалося пагаварыць з кіраўніком і ўласнікам «БелШпонДрэва» Саідам Дзюльгерам, ён быў у ад'ез-

дзе. Экскурсію для карэспандэнта правяла намеснік дырэктара Лідзія ДРОЗД.

Лідзія Іосіфаўна найперш падкрэсліла, што кіраўнік прасіў перадаць: Беларусь ён лічыць другой радзімай. А намеснік дырэктара вельмі ганарыцца сваім калектывам, які налічвае 19 чалавек. Амаль усе работнікі асвоілі сумежныя спецыяльнасці — яны ўзаемазамыняльныя. А такія, як Валерый Нічыпаровіч, Аляксандр Літвінаў, наогул універсальныя майстры. Яшчэ Лідзія Дрозд падкрэсліла, што гэта адзінае ў Беларусі прыватнае прадпрыемства, якое вырабляе шпону. Зарплата тут самая высокая з усіх прадпрыемстваў былога ваеннага гарадка. Працаўнікі атрымліваюць на рукі ад 500 да 600 рублёў.

НА ПАЛЯХ І Ў САДАХ

Старшыня сельскага Савета Віктар ВАНЕКА заўважае, што ўсе прыватныя структуры, зарэгістраваныя на тэрыторыі сельсавета, удзельнічаюць у грамадскім жыцці вёскі. Маецца на ўвазе спонсарская дапамога пры правядзенні мерапрыемстваў, свята вёскі і іншае. «БелШпонДрэў», хоць і самая маладая структура, таксама праўляе актыўнасць.

Варта адзначыць, што адрасы прыватнай ініцыятывы ў Шчарчове не абмяжоўваюцца тэрыторыяй былога ваеннага гарадка. Не так даўно з'явілася адкрытае акцыянернае таварыства «Сады Прыбужжа». Фірма зарэгістравана ў Мінску. Пружанскі райвыканкам прапанаваў інвестарам зямлю, бізнесмены аформілі дакументы. Неўзабаве быў высаджаны сад. Дырэктар прадпрыемства Юрый ВАЯВОДАЎ кажа, што цяпер асноўнай іх прадукцыяй з'яўляюцца яблыкі, яшчэ вырошчваюць клубніцы і пекінскую капусту.

Аграном Анатоль ПАЎЛЮЧЫК паказаў плантацыю яблынь. Сад зараз займае плошчу 20 гектараў. Дрэўцы літаральна праз дзень-два пакрыюцца квеценню. Пастаянна ў садзе заняты некалькі чалавек. Летам па працоўным дагаворы наймаюцца іншыя работнікі. Прадукцыя ідзе на экспарт у Расію. Як відаць, «Сады Прыбужжа» асталася ў тат на доўга. Сведчаннем таму ўчастак пад будову, які атрымала прадпрыемства. Тут будуць узводзіць дамы для работнікаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Пружанскі раён.

Старшыня Пружанскага раённага Савета дэпутатаў Мікалай КУДРАВЕЦ:

— Шчарчоўскі сельсавет, асабліва вёска Шчарчова з насельніцтвам ў 450 чалавек, сапраўды з'яўляецца прыкладам развіцця прыватнай ініцыятывы. Акрамя шэрагу прадпрыемстваў, тут ёсць фермерская гаспадарка, працуюць прадпрыемальнікі-кавалі. Яны адкрылі майстэрню па мастацкім каванні і выконваюць заказы для гарадскіх кліентаў. Адзін вясковы жыхар зарэгістраваўся як індывідуальны прадпрыемальнік, узяў у арэнду невялікае памяшканне ўсё таго ж ваеннага гарадка і аказвае паслугі па мантажы шын. Так што названы сельсавет можа служыць пэўным арыенцірам для іншых у тым, як развіваць прадпрыемальніцтва на сяле. Там сёння няма беспрацоўных, кожны, хто хоча, можа знайсці работу. На некаторыя вытворчасці людзей нават падвозяць з райцэнтра.

БЕРАГ ПАД КАНТРОЛЕМ

З КРАСАВІКА да кастрычніка ў Беларусі будуць праходзіць экалагічныя акцыі і мерапрыемствы: «Зробім!», «Тыдзень лесу», «Чысты двор», «Адноўнім зямлю разам», «Дапамажы прыродзе справай», «Чысты бераг», «Чысты вадаём», а таксама суботнікі, конкурсы і г. д. Іх асноўная мэта — прыцягнуць як мага больш людзей да наведвання парадку на зямлі. Менавіта таму да ўдзелу запрашаюцца органы дзяржаўнага кіравання, установы адукацыі, грамадскія арганізацыі і прадпрыемствы, а таксама ўсе неабякавыя і зацікаўленыя грамадзяне.

Вялікую экалагічную кампанію «Улад-куем малую радзіму» распачаў і прыняў у ёй актыўны ўдзел **міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй ХУДЫК** — з акцыі па ўборцы і азелененні Парку камянёў у Мінску:

— Нягледзячы на тое, што наша Радзіма светлая і чыстая, яшчэ ёсць дзе прыкласці намаганні, — адзначыў міністр.

На жаль, звалкі ў гарадскіх межах з'яўляюцца, асабліва ў месцах адпачынку. Аб гэтым расказаў (і наглядна прадэманстраваў падчас чарговага рэйду) **начальнік аддзела аператыўнага кантролю па Заводскім, Кастрычніцкім, Савецкім раёнах Мінскага камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Дзмітрый ШУНЬКІН**:

—У Кастрычніцкім раёне каля невяліччай ракі Лошыца збіраецца шмат смецця, і гэта не толькі шклянкі, бутэльні і іншыя «прадукты жыццядзейнасці турыстаў». Тут і разрэзаны кабель, і будаўнічыя рэшткі, — апошнія з'яўляюцца з-за разбурэння моста.

Нагадаем, што ў прыбярэжнай паласе забаронена будаўніцтва практычна ўсіх аб'ектаў у 30-метровай зоне. А беспарадку не павінна быць не толькі ў водаахоўнай паласе, а наогул на тэрыторыі горада. Адходы неабходна своечасова прыбіраць, інакш будзе накіраваны адпаведны ліст Мінскзелянбуду. На прывядзенне тэрыторыі ў парадак даецца некалькі дзён. У выпадку невыканання прадстаўнік установы будзе выкліканы ў інспекцыю для дачы тлумачэнняў, а далей прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці.

Дзмітрый ШУНЬКІН падчас правядзення рэйду па прыбярэжнай паласе.

У параўнанні з мінулым годам колькасць смецця ў горадзе значна зменшылася. Тым не менш хутка адкрыецца пляжны сезон, людзі пачнуць масава наведваць водныя аб'екты. Камунальныя службы, гарадскі камітэт прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя заклікаюць адпачывальнікаў не пакідаць смецце ў месцах адпачынку і не паркаваць аўтамабілі ў прыбярэжнай паласе.

— Апошнім часам колькасць такіх правапарушэнняў таксама зменшылася, думаю, уплываюць пакаранні. Даволі лёгка знайсці ўладальніка машыны каля возера ці ракі. Рэйды з міліцыяй будуць

праводзіцца і ў гэтым сезоне — для таго, каб прадухіляць транспартныя заезды на пляж. Цяпер усюды ставяцца загараджальныя прылады, чырвоныя слупы. Іх наяўнасць дазволіла прадухіліць не толькі забруджванне водных аб'ектаў, але і няшчасныя выпадкі. За смецце каля прыбярэжнай паласы часцей за ўсё адказваюць камунальныя службы, якія замацаваны за гэтым участкам. Адказнасць за несанкцыянаванае выкідванне адходаў прадугледжвае папярэджанне або штраф ад 5 да 50 базавых на фізич-

ную асобу, і да 1000 базавых на юрыдычную, — нагадаў начальнік аддзела аператыўнага кантролю.

Работнікі, якія ажыццяўляюць кантроль, аглядаюць вялікія гарадскія тэрыторыі (у тым ліку дваравыя і паркавыя), даюць прадпісанні, рэкамендацыйныя лісты. Паводле апошніх даных, небяспечных адходаў (ртутныя лямпы, акумулятары і іншыя) у водаахоўнай зоне не выявілі, але за мінулы год толькі па Мінску было выпісана каля 400 пратаколаў.

— Рэйд па кантролі за наведаннем парадку на зямлі ў прыбярэжных і водаахоўных зонах водных аб'ектаў мы будзем ажыццяўляць разам з міліцыяй з мая да канца жніўня. Звычайныя паруснікі, з якімі мы часцей за ўсё сутыкаемся, — несанкцыянаваныя стаянкі, выкідванне адходаў у прыбярэжных палосах. Што датычыцца забруджвання водаў, то, калі ёсць сігнал паступлення, напрыклад нафтапрадуктаў, наш камітэт выстаўляе рахунак за шкоду, нанесеную водным аб'ектам, — адзначыў Дзмітрый Шунькін. — Пры выяўленні смецця не толькі ў прыбярэжных зонах, але і ў сваіх дварах можна звяртацца ў тым ліку і да нас — абыходжанне з адходамі знаходзіцца і ў нашай кампетэнцыі.

Вольга ПРАЛЮК.

«Сляды» жыццядзейнасці чалавека.

Извещение о проведении 85 открытого аукциона по продаже земельных участков в Солигорском районе 11 июня 2018 г.		
№ лота	1	2
Предмет аукциона	Право заключения договора аренды земельного участка	
Адрес земельного участка	Солигорский р-н, Старобинский с/с, д. Листопадoviчи, ул. Зеленая, д. 7	г. Солигорск, ул. Лесная, район водоема
Кадастровый номер	625086200601000394	625050100001002783
Площадь, га	0,1800	0,5100
Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества (целевое назначение)	Размещение объектов усадебной застройки (строительство и обслуживание жилого дома)	Размещение объектов культурно-просветительного и зрелищного назначения, объектов общественного питания (строительство объекта культурно-просветительного и зрелищного назначения (с размещением кафе))
Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории*	Имеется дорога с гравийно-песчаным покрытием, возможность подключения к сетям электроснабжения, газоснабжения	Имеется транспортная и инженерная инфраструктура
Характеристика расположенных на участке инженерных коммуникаций и сооружений	Земельный участок расположен в водоохранной зоне водных объектов вне прибрежных полос — 0,1800 га	Земельный участок расположен в водоохранной зоне водного объекта — 0,5100 га, линий связи и радиофикации — 0,0336 га, линий электропередачи — 0,0169 га, сетей и сооружений водоснабжения — 0,0782 га, сетей и сооружений канализации — 0,1235 га, сетей и сооружений газоснабжения — 0,0610 га
Начальная цена продажи, руб.	1 377,00	241 007,25
Сумма задатка, руб.	275,00	48 200,00
Срок аренды земельного участка/условия продажи	30 лет/см. пункт 6	30 лет/см. пункт 6
Затраты на организацию и проведение аукциона, руб.	73,50	73,50
+ затраты на объявление в СМИ, оплата услуг аукциониста		

*в разделе указаны коммуникации, к которым возможно подключение в указанном населенном пункте.
 Продавец: Солигорский районный исполнительный комитет (далее — райисполком), 223710, г. Солигорск, ул. Козлова, 35.
 Порядок проведения аукциона и порядок оформления участия в торгах определяются Гражданским кодексом Республики Беларусь, Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.
 1. Аукцион состоится в 15.00 11 июня 2018 г. по адресу: г. Солигорск, ул. Козлова, 35, зал заседаний райисполкома.
 2. Для участия в аукционе необходимо представить следующие документы:
 2.1. заявление на участие в аукционе по установленной форме; при подаче заявления представитель юридического лица должен иметь паспорт, доверенность на участие в аукционе и на подписание документов, физическое лицо (или его представитель, участвующий в аукционе по нотариально удостоверенной доверенности) — паспорт;
 2.2. копии устава, учредительных документов, свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов (для юридического лица), копию свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования (для индивидуальных предпринимателей), копию паспорта, выписку об открытии в филиале 633 «АСБ Беларусбанк» лицевого счета для возврата задатка (для физических лиц);
 2.3. документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на расчетный счет райисполкома (УНН 601061003) № BY75 АКВВ 3641 0000 0429 7660 0000 в филиал 633 «АСБ Беларусбанк», БИК АКВВВY21633, с отметкой банка, не позднее срока окончания приема документов на участие в аукционе — 5 июня 2018 г.;
 2.4. гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо заключает с райисполкомом соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по установленной форме.
 3. По лотам №№ 1 и 2 осуществляется ежегодная уплата арендной платы согласно кадастровой стоимости земельного участка и его целевому назначению.
 4. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с земельными участками и документацией. Осмотр земельных участков осуществляется претендентами на участие в аукционе самостоятельно либо в сопровождении специалиста землеустроительной службы райисполкома в согласованное время (рабочие дни) в течение установленного срока приема документов.
 5. Аукцион по каждому лоту состоится при наличии не менее двух участников. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов максимальную цену.
 6. Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона обязан:
 — подписать протокол аукциона в день проведения аукциона;
 — в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона внести плату за предмет аукциона (в счет оплаты засчитывается сумма внесенного задатка), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения;
 — не позднее 2 рабочих дней после совершения оплаты заключить с районным (сельским) исполнительным комитетом договор аренды земельного участка и осуществить в двухмесячный срок после его заключения государственную регистрацию права на земельный участок;
 — в течение одного месяца со дня осуществления государственной регистрации права на земельный участок обратиться в райисполком для получения разрешительной документации на проектирование и строительство объекта;
 — в течение двух месяцев после получения разрешительной документации на проектирование и строительство объекта заключить договор подряда на выполнение проектных работ;
 — обеспечить разработку проектно-сметной документации в сроки, установленные Положением о порядке определения продолжительности разработки проектной документации на строительство зданий и сооружений, утвержденным приказом Министерства архитектуры и строительства Республики Беларусь от 16 февраля 2005 г. № 40 «Об утверждении и введении изменения в технические нормативные правовые акты в строительстве»;
 — согласовать и утвердить в установленном порядке разработанную проектно-сметную документацию в течение трех месяцев;
 — юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю не позднее 6 месяцев, а гражданину не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство объекта приступить к освоению земельного участка;
 — осуществить строительство жилого дома — в сроки, установленные законодательством, иного объекта — в сроки, определенные проектно-сметной документацией.
 7. Документы на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Солигорск, ул. Козлова, 35, кабинет 244, с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00 по рабочим дням со дня опубликования настоящего извещения по 5 июня 2018 г. включительно.
 Контактные телефоны: 8 (0174) 22 77 46, 22 55 23.

ДА ЛЕТА ГАТОВЫЯ!

Што новае сёлета з'явіцца ў сталічных зонах адпачынку?

КАЛІ вам здаецца, што пра гарадскія пляжы не ўспаміналі з заканчэння мінулага сезона, вы памыляецеся. Работа па добраўпарадкаванні — справа пастаянная, проста ў яе бываюць пікі актыўнасці. Пазняя вясна — якраз адзін з іх. Пра тое, што ўжо зроблена, а што ёсць у планах на найбліжэйшы час, расказалі на прадпрыемстве «Мінская лесапаркавая гаспадарка».

У ведамстве прадпрыемства знаходзіцца 20 зон адпачынку на чатырох вадасховішчах: Заслаўскім (якое ў народзе часцей называюць Мінскім морам), Цнянскім вадасховішчам, Дразды і Крыніца. Цалкам іх падрыхтоўка да летняга сезона завершыцца да 18 мая.

Кожны год на пляжах з'яўляюцца новыя альтанкі і стацыянарныя мангалы, дадатковыя урны і лаўкі. Так, сёлета ў зонах рэкрэацыі ўсталявалі 54 «грыбкі», 82 лаўкі, 111 урнаў. Для дзяцей абсталявалі дадатковыя гульнявыя комплексы. Цяпер пляцоўкі для гульні можна знайсці практычна на кожным з 20 пляжаў. Паклапаціліся супрацоўнікі прадпрыемства і аб мінчаных, якія вядуць здаровы лад жыцця: існуючыя спартыўныя пляцоўкі дапоўнілі 15 новых трэнажораў. Устаноўка біяпрыбіральных на пляжах пачнецца з 15 мая — іх колькасць у гэтым сезоне павялічыцца.

Па леташнім прыкладзе Цнянскага вадасховішча замянілі і старыя кабінкі для пераапраанання на двух пляжах вадасховішча Дразды і Мінскага мора. Яны значна зручнейшыя за сваіх папярэдніц: унутры ёсць сядзенне і перакладзіна, на якую можна павесіць рэчы. Зноў жа, па прыкладзе Цнянскага вадасховішча, у іншых зонах адпачынку з'явіцца велапаркоўкі — па дзве на кожным буйным пляжы.

Мабыць, самае нечаканае новаўвядзенне гэтага года — устаноўлена больш за паўтары сотні стацыянарных шэзлонгаў. У тапчаной будзе металічны каркас і драўлянае ложа. Апрабаваць навінку можна будзе на Мінскім моры, на вадасховішчах Дразды і Цнянка.

У тэму

Як паведаміў на апэратыўнай нарадзе **начальнік упраўлення спорту і турызму Мінгарвыканкама Сяргей ФУРМАНАЎ**, ва ўсіх раёнах Мінска з'явіцца тыпавыя спартыўныя пляцоўкі, ужо вызначаны месцы для іх размяшчэння. Яны будуць складацца з міні-рампы, комплексу снарадаў для заняткаў і трэнажораў для пажылых людзей. Таксама запланаваны рамонт ужо існуючых пляцовак — да канца сезона мінімум адна пляцоўка ў кожным раёне будзе мадэрнізаваная. Дарэчы, спортам на пастаяннай аснове займаецца кожны чацвёрты мінчанін.

Вялікая ўвага будзе ўдзяляцца не толькі стварэнню камфортных умоў для адпачынку, але і падтрыманню чысціні і парадку ў зонах рэкрэацыі. Так, летась для гэтых мэт набылі пляжаўборачную машыну. Яна прызначана для прасейвання пяску і выдалення з яго дробнага смецця. Дарэчы, рабочая глыбіня машыны даходзіць да 15 сантыметраў, а значыць, выдаляецца нават тое смецце, якое паспеў прысыпаць пясок. Самае спрыяльнае надвор'е для такой тэхнікі сухое, з вільготным пяском работа ідзе трохі павольней. Аднак пакуль машына не можа цалкам замяніць чалавечую працу, таму зараз

прадпрыемства наймае сезонных прыбіральных, якія будуць дапамагаць падтрымліваць парадок на пляжах.

Ужо завершана ўладкаванне пад'язных дарогаў да зон адпачынку. Самі

каля 20 тысяч кубічных метраў смецця, адрамантавалі звыш 78 тысяч квадратных метраў асфальтавага пакрыцця, 1,8 тысячы прыпыначных навесаў і больш за 700 святлафораў, абна-

вілі дарожную разметку. Акрамя таго, было адрамантавана і пафарбавана 45 тысяч адзінак малых архітэктурных формаў і дзіцячага абсталявання. За месяц у сталіцы з'явілася 10 тысяч новых дрэў і 25 тысяч кустоў.

У цёплы перыяд на вуліцах горада будзе высаджана каля 1,8 мільёна летніх кветак. Дарэчы, сёлета, вядомае спецыялістаў «Мінскзеленбуд», будзе ўкаранена новая форма азелянення — кветнікі з мнагалетніх і злакавых раслін. У цэлым у сталіцы імкнуча ўжываць толькі расаду, устойлівую да агрэсіўнага гарадскога асяроддзя.

Мабыць, адным з самых цікавых «з'яўленняў» праектаў можна назваць жывы лабірынт у выглядзе карты Беларусі. Яго высаджваюць у скверы Староцінскага слабада на паўднёвым ад гасцініцы «Беларусь». Кампазіцыя будзе складацца з трох тысяч хвойных кустоў вышыняй каля метра. Паглядзець на гэты твор ландшафтнага дызайну можна будзе ўжо ў сярэдзіне мая.

Дар'я КАСКО.

пляжы, у першую чаргу Цнянскае вадасховішча і Дразды, таксама закрываюцца абнаўленне. Тут падтрыманню чысціні і парадку ў зонах рэкрэацыі. Так, летась для гэтых мэт набылі пляжаўборачную машыну. Яна прызначана для прасейвання пяску і выдалення з яго дробнага смецця. Дарэчы, рабочая глыбіня машыны даходзіць да 15 сантыметраў, а значыць, выдаляецца нават тое смецце, якое паспеў прысыпаць пясок. Самае спрыяльнае надвор'е для такой тэхнікі сухое, з вільготным пяском работа ідзе трохі павольней. Аднак пакуль машына не можа цалкам замяніць чалавечую працу, таму зараз

Не застаўся па-за ўвагай і горад у цэлым. Толькі за час правядзення вясновага месячніка па добраўпарадкаванні і азеляненні гарадскіх тэрыторый, які праходзіў у красавіку, было прыведзена ў парадок больш за 16 тысяч гектараў гарадскіх тэрыторый. Як на апэратыўнай нарадзе паведаміла **начальнік упраўлення гарадской гаспадаркі і энергетыкі Мінгарвыканкама Марына МАЛАЕВА**, з горада вывезлі

 Цэнтр Промышленнай Ацэнкі <ul style="list-style-type: none"> • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества 				
Извещение о проведении аукциона				
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703			
Продавец	Червенское районное потребительское общество			
Предмет аукциона				
Наименование	Назначение	Общ. пл.	Инв. номер	Адрес
Магазин № 2	Здание специализированное розничной торговли	427,9 кв. м	615/С-16290	Минская обл., Червенский р-н, г. Червень, ул. К. Маркса, д. 9
Составные части и принадлежности: пристройка, два сарая пристройки, топчаня				
Сведения о земельном участке: пл. 0,1793 га предоставлен на праве аренды по 29.01.2028 для обслуживания здания магазина № 2. Ограничения (обременения) прав – охранные зоны сетей и сооружений водоснабжения, пл. 0,0406 га				
Начальная цена с НДС 20 % – 148 101,84 бел. руб.				
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, г. Минск, ул. Коллекторная, 11 БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»				
Срок подписания договора купли-продажи	10 рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона				
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи				
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by				
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия				
Дата и время проведения аукциона	14.06.2018 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Дата и время окончания приема документов	12.06.2018 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Контактные телефоны	+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by			

 Цэнтр Промышленнай Ацэнкі <ul style="list-style-type: none"> • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества 				
Извещение о проведении повторного аукциона				
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703			
Продавец	Узденское РАЙПО, Минская обл., г. Узда, пер. К. Маркса, 7			
Предмет аукциона				
Наименование	Назначение	Общ. пл.	Инв. номер	Адрес
Административное здание, кондитерский цех	Здание административно-хозяйственное	646,2 кв. м	623/С-58122	Минская обл., Узденский р-н, г. Узда, пл. Свободы, 9
Составные части и принадлежности Подвал, кирпичная пристройка				
Сведения о земельном участке	Земельный участок, общ. пл. 0,1481 га, предоставлен Продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания административно-производственного здания. Ограничения (обременения) прав: охранный зона ЛЭП до 1000 вт, площадь 0,0104 га			
Начальная цена с НДС 20 %	83 787,77 бел. руб. (снижена на 62 %)			
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с № 3012343260010 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки». В формате IBAN: р/с BY60BLBB30120191021390001001, БИК BLBBVY2X				
Срок подписания договора купли-продажи	10 рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона				
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи				
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by				
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия				
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 13.02.2018 г.				
Дата и время проведения аукциона	01.06.2018 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Дата и время окончания приема документов	30.05.2018 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Контактные телефоны	+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by			

Утеряны представительством Белгосстраха по Советскому району г. Минска бланки страховых полисов по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БЛБ №№ 2096461, 2160306 **считать недействительными** УНП 100122726

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 2009 года выдана
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыя-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
Адказны за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: ПАПКОЎ А.А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; ЦУПРЫК Л.А., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгіянальным справах; БЕЛЯКОЎ А.Э., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццям; ПАНАСЮК В.В., старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; ДРЫЛЁНАК Т.Л., старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыя-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЕДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;
e-mail: info@zviatda.by

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30
10 мая 2018 года.